

PREPIH

6, 7/VIII • julij 1998 • cena 250 SIT • Poština plačana pri pošti Ravne na Koroškem

KOROŠKI ČASOPIS

HE GOLICA
PA KAR
STRAŠI!

d.d.
**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**

ZAVAROVALNICA Z NAJDALIŠO TRADICIJO
IN NAJVEČ ZAVAROVANCI NA KOROŠKEM

SGP KOGRAD
DRAVOGRAD
IGEM

ENOTE IGEM
GRADBENA OPERATIVA KOROŠKE d.o.o.
INŽENIRING d.o.o.
TRGOVINA d.o.o.

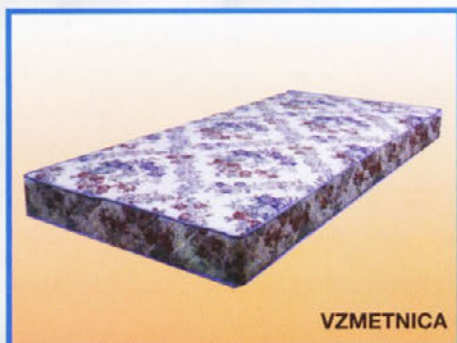

koroške pekarne d.d.

- Dravograd - Črna -
Slovenj Gradec - Mislinja - Prevalje
- Nama Ravne - Lena Levec -

ZA DOBRO JUTRO IN DOBER DAN VZMETNICE, LEŽIŠČA IN SEDEŽNE GARNITURE

NOVA OPREMA

Tovarna oblazinjenega pohištva
2380 Slovenj Gradec ■ Pod gradom 4
tel. 0602 42 051 ■ fax 0602 42 153

VZMETNICA

OV - 1

KAJA

TAROK

NOVA L-7

CALA

BOR

PARTNER

NOVA L-8

VERONA

MARA

CIRUS

**Proizvode Nove
opreme Slovenj
Gradec lahko kupite
v vseh večjih
salonih ali v lastnih
prodajnih enotah.**

NOVA OPREMA

SLOVENJ GRADEC
Pod gradom 4, telefon 0602 44 185, 50 500

NOVO MESTO
Košence 65 a, telefon 065 321 674

DIVAČA
Lokve 189 b, telefon 067 67 615

LJUBLJANA
Tbilijška c. 83, telefon 061 123 38 45

MARIBOR
Ptujška c. 97, telefon 062 422 552

FUZZBALITIS

Žena mi je rekla, da sva ta mesec grozno čudna - pa ne vem, zakaj!?

DURHCUGOV SLOVARČEK

KAJ JE POLITIKA?

Politika je poligon (pa ne tisti, na katerem bo že ob koncu letošnjega leta pristajalo deset novih vojaških letal!), kjer se drenjajo sloni, nosorogi in nilski konji. Ne manjkajo niti kojoti in kameleoni.

Za ptice, ki jim krila zrastejo čez noč (vsaj ne za tiste, ki jim takoj po izvolitvi zrastejo v velike razsežnosti in v nedotakljive kljunače ali tudi v zajedalce navadnih Zemljanov), naj na tem poligonu ne bi bilo prostora.

F. H.

NATROSIL JIH JE...

- Resnica ne bi zmagala na lepotnem tekmovanju.
- Denar je najboljšo orodje za pokopavanje poštenosti.
- Tudi po pirovih zmagah ljudje pirujejo.
- S polno ritjo je lahko imeti ugoden bioritem.
- Misli poznajo največ slepih ulic.

NIKO

Le države drugega reda imajo državljane drugega reda.

Iz vsebine:

Dosje Golica:	
LAŽNI ALARM	4
Koroška v sliki	6
Rado Krpač o načrtih Dravograda	9
Ko je še pšenica bogato obrodila	10
Anketa: VELIKO ZANIMANJE ZA NOGOMET	15
Intervju:	
Albert Vodovnik	16
Nov CD	
Boža A. Koleriča	20
Bikini za vroče dni	27
Radlje: Prvi avtocrash klub v Sloveniji	28
Novosti pri OK Fužinar	37
Godničja za maršala!	40

Na naslovnici: **DIVJA JAGA**
Posnetek: **Tomo Jeseničnik**

PREPIH Koroški časopis
Izdaja ČZP VORANC, d.o.o.
Ravne na Koroškem

Glavni in odgovorni urednik: Vojko Močnik
Grafična priprava in filmi: Blaž Prapotnik, CERDONIS, d.o.o., Slovenj Gradec
Tisk: Tiskarna ODTIS, Ravne
Naslov uredništva: ČZP VORANC, d.o.o., Ravne na Koroškem, Prežihova 24, tel. & faks: 0602/22-999

Na osnovi mnenja republiškega sekretariata za informiranje, št. 23/105-92, šteje časopis medproizvode iz 13. točke tarifne št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Nenaročenih tekstov in fotografij ne vračamo in ne honoriramo.

Dosje Golica

Alarm je bil lažen, kršitve pa so resnične

Zadnja dogajanja okrog hidroelektrarne Golica-Koralpe so ponovno postavila na laž vse tiste, ki so še pred nekaj leti trdili, kako je dosje Golica zaprt in kako je ta elektrarna koristna in varna. Nasprotno, kakšnih 20 milijonov kubičnih metrov vode za 90 metrov visoko nasuto pregrado tik ob avstrijsko-slovenski meji bo vsaj še prihodnje stoletje viselo nad prebivalci tega dela Dravske doline.

Da je večinska korist te elektrarne na avstrijski, večinski problemi pa na slovenski strani, se je izkazalo tudi z zadnjim in tretjim po vrsti lažnim alarmom, ko so ljudje iz teh krajev zapuščali domove. Nenazadnje o koristih govorijo tudi dejstva okrog spoštovanja podpisane pogodbe med Avstrijo in Slovenijo glede dogovorjenega minimalnega pretoka. Alarm je (tokrat) bil lažen, kršitve pa so resnične.

Spomnimo se: HE Golica je bila skupen projekt Kelaga in slovenskega Elesu, pri čemer je slovenska stran pri investiciji sodelovala z 20 odstotki sredstev (skupna vrednost te akumulacijske hidroelektrarne je presegla 1,4 milijarde šilingov), petino električne energije iz te elektrarne pa dobiva tudi Slovenija. Na Muti so v protest obratovanju te elektrarne pripravili tudi prvi ekološki referendum, v Bistriški jarek so prihajali politiki, ki so tem ljudem zaradi vodne more obljubljali bolj prijazno življenje. Bili smo priča, ko so ponujali tudi nadomestne hiše za vse tiste, ki bi se radi odselili. Nič od teh obljub, le iz leta v leto je bolj jasno, da je vse skupaj bila le ena velika kravja kupčija, ki se je začela v stari Jugoslaviji in nadaljevala v samostojni Sloveniji.

Lani kršitve vsak drugi dan

In kdo je sploh Kelag? Družba Kelag na avstrijskem Koroškem, ki z električno energijo oskrbuje okoli 230 tisoč prebivalcev, zaposluje 1500 delavcev, letni prihodek pa je okoli 4,6 milijarde šilingov. Kelag na leto dobavi odjemalcev 3,2 milijardi kWh električne energije, od tega četrtno proizvede v lastnih hidroelektrarnah. Teh imajo 44 z instalirano močjo 452,8 MW.

"Srce" Kelaga je skupina elektrarn Fragant v Visokih Turah, kjer skupina elektrarn z močjo 334 MW

letno proizvede 553 milijonov kWh električne energije. Najnovejša elektrarna je hidroelektrarna Golica, ki ima inštalirano moč 50 MW, njena letna proizvodnja pa je 83 milijonov kWh ur električne energije, od tega zaradi vlaganj petina pripada Sloveniji.

Gradnja, predvsem pa obratovanje te elektrarne, pomeni za dolino reke Bistrice in Muto velike ekološke posledice, saj se je pretok reke

lanskem letu prav vsak mesec kršila dogovorjeni sporazum o pretoku reke Bistrice. Skupno so pretok kršili kar 171 dni, od tega vse dni v mesecu oktobru, v novembru 28 dni, v maju 26 dni, v marcu 19 dni, juliju 18 dni, septembra 15 dni, februarja 14 dni itd. Leto poprej je bilo kršitev skupno 42, od tega vse v februarju in marcu. Te podatke v Sloveniji zbira Hidrometeorološki zavod Slovenije in podatki o pretoku, ki jih zbirajo

Bistrice prepolovil in zaradi tega so bili potrebni veliki posegi, od regulacije reke do gradnje kanalizacije in načrtovane čistilne naprave.

Meddržavna pogodba predpisuje, da mora znašati pretok v mejnem profilu v desetih mesecih tisoč litrov na sekundo, v mesecu januarju in oktobru pa 850 litrov na sekundo. Sosedje ta minimalni pretok, ki naj bi še omogočal kolikor toliko normalno preživetje v reki, kršijo leto za letom, mesec za mesecem. Samo v lanskem letu je bilo šokantnih 171 dni, ko je bilo v strugi manj vode, kot določa meddržavni sporazum. To pa kaže, da so se Avstrijci pri projektiranju elektrarne uštel ali pa so na to dejstvo, da bodo dogovor kršili, po tistem računali že ob projektiranju elektrarne. Ker v poletnih dneh veliko jezero na Golici služi za potrebe turizma, v Slovenijo pač spuščajo manj vode, kot je dogovorjeno s pogodbo, vse to pa ob vedenju slovenske države in vse to zaenkrat še brez sankcij.

Osupljivi so podatki, da je avstrijska elektrarniška družba Kelag v

Avstriji, se od naših bistveno tudi ne razlikujejo.

Minimalni pretok reke je določen zaradi biološkega minimuma, ki naj bi omogočal še kolikor toliko normalno življenje v tej reki. V nekaj zadnjih letih so se lastniki elektrarne zgovarjali na letno povprečje, kar je bilo seveda sprenevedanje, saj bi to lahko pomenilo, da bi struga reke Bistrice lahko bila mesec dni povsem suha, ostale mesece pa bi bil pretok večji.

Lanskoletne pogoste kršitve dogovora o minimalnem pretoku reke Bistrice pa kažejo na to, da je pri projektiranju te elektrarne bilo več napak: spomnimo se, da so morali brežine jezna na Golici pred leti dodatno injektirati zaradi prevelikega pronicanja vode. Kršenih 171 dni v lanskem letu pa nedvoumno opozarja, da vode še vedno primanjkuje. Ta elektrarna je planirana za konično in drago električno energijo, to je posebej za zimsko obdobje, kršitve pa so preko vsega leta, tudi v poletnih mesecih, ko turbine v elektrarni molčijo. To pa je dokaz, da

skušajo na vsak način napolniti to akumulacijsko jezero na meji avstrijske dežele Koroške in Štajerske, ki je že postalo turistična atrakcija.

Gladina jezera se zaradi avstrijskih okoljevarstvenih zahtev pač ne sme preveč znižati, zato so lani preko vsega leta sosedje dogovor o pretoku pridno kršili.

Molk slovenske države

Sicer pa ima muški župan Ivan Draušbaher zajetno mapo korespondence s Kelagom in državo, predvsem ministrstvom za okolje in prostor ter Elesom-Elektro Slovenija. Prvi zapis za odškodninski zahtevek zaradi kršenja pretoka reke Bistrice so na Muti napisali na ministrstvo za okolje in prostor že 6. marca leta 1995. Takrat so državo tudi obvestili, da občina Muta zaradi kršenja dogovora o minimalnem pretoku reke Bistrice zahteva 10 milijonov šilingov odškodnine, vendar vse do nekaj mesecev nazaj sploh niso dobili nobenega odgovora.

V lanskem letu pa so bile kršitve meddržavnega dogovorjenega pretoka vsoto leto in v občini je prekipelo. Občani Mute so bili pripravljani celo na demonstracije v Avstriji, to je na jezcu Golica, kar pa si najbrž nihče ne želi. V občini Muta kajpak zahtevajo in želijo, da bi se Avstrijci držali dogovora, če pa ga kršijo, naj plačajo tudi odškodnino, je prevladujoče mnenje na Muti. Avstrijska družba Kelag je menda to tudi pripravljena plačati, kar pa mora narediti tudi Slovenija, ki ima s sovlaganjem v to elektrarno pravico do 20 odstotkov električne energije.

Ves ta molk slovenske države okrog kršitve dogovorjenega pretoka reke Bistrice so si na Muti razlagali kot nekakšne tihi dogovor Slovenije in Avstrije (ali Kelaga in Elesu), da bodo zaradi električne energije kršitvam pogledali skozi prste. Župan Ivan Draušbaher je o tem pisal Elesu, vodstvo te družbe pa trdi, da Slovenija kot 20 odstotni koristnik električne energije iz akumulacijske elektrarne dobi iz avstrijskega elektroenergetskega sistema električne energije v skladu s pogodbo ne glede na to, ali elektrarna obratuje ali ne. Resda Slovenija ne more dobiti iz Avstrije več kot 20 odstotkov dogovorjene električne energije, ima pa po pogodbi možnost povečanja moči v določenem obdobju. To pomeni, da namesto 10 MW za polovico krajši čas lahko Slovenija dobiva tudi 20 MW moči, kar pa ne pomeni, da bi na ta račun lahko zmanjšali pretok reke Bistrice.

Obratovanje Golice ni normalno

V pogodbi, ki sta jo 12. 10. 1992 s Kelagom v imenu takratne občine Radlje ob Dravi podpisala Franc Fras in v imenu KS Muta Andrej Šrajner, je v 7. členu določeno, da s

plačilom odškodnin za škodo, ki je nastala z gradnjo in obstojem HE Golica, in za škodo, ki bo v bodoče nastajala ob normalnem obratovanju objekta, preneha obveznosti Kelaga. Seveda pa obratovanje še zdaleč ni normalno, saj Kelag domala vsaki drugi dan krši meddržavni sporazum. Republika Slovenija in občina Radlje pa sta takrat prevzeli odgovornost za morebitne zahtevke tretjih oseb proti Kelagu iz naslova odškodnin. Iz naslova teh odškodnin je takratna krajevna skupnost oziroma današnja občina Muta prejela odškodnino 16.496.504 šilingov. Ker pa je glede na omenjeno stalno kršenje sporazuma o minimalnem pretoku po tej plati seveda težko govoriti o normalnem obratovanju, Avstriji tudi pristajajo na odškodnine (v razmerju 80:20) v primeru kršenja tega sporazuma. Višino te odškodnine pa je na osnovi strokovnih podlag in dogovorov potrebno še dogovoriti. Seveda pa občina Muta terja tudi odškodnino za nazaj.

Koroška elektrarniška družba Kelag se je s plačilom 25 milijonov šilingov takrat elegantno in z eno potezo enkrat za vselej rešila odškodninskih zahtevkov s slovenske strani, to je današnje občine Muta, kjer pa zaradi obratovanja te elektrarne in prepolovljenega pritoka reke Bistrice problemov še ni zmanjkalo. Pravno bi bile po odškodninski plati s strani Avstrije te zadeve res lahko zaključene, toda muška občina zaradi odvzema vode reke Bistrice utemeljeno lahko računa na rento s slovenske strani, seveda ko bo slovenski parlament sprejel ustrezen zakon.

Od enkratnega odškodninskega zneska 25 milijonov šilingov je takratna KS Muta oziroma današnja občina Muta dobila 16 milijonov šilingov, ostalo pa država, ki je posredno sofinancirala tudi regulacijo reke in asfaltiranje ceste v Bistriški jarek. Obveznost države je tudi polovično sofinanciranje čistilne naprave, vendar bodo na Muti po vseh zadnjih dogodkih od države bolj ostri in bodo zahtevalo sto odstotno financiranje čistilne naprave.

Eles-Elektro Slovenija pa ima še druge obveznosti do kraja, ki pa se jih je doslej otepal. Gre za financiranje vsakoletnega izobraževanja krajanov, nakup opreme za zaščito in drugo. Vzdržujejo sicer alarmne naprave, kjer pa je tehnika zastarela. V občini Muta zahtevajo sodobno tehniko, da bi se znebili siren, ki motijo tamkajšnje prebivalstvo. Zaskrbljujoče je, da po vseh letih obratovanja te elektrarne doslej še ni bilo vaje za primer, če bi se na jezu kaj zgodilo; doslej so bili le trije lažni alarmi in zvrhana mera jeze in nezadovoljstva ...

(mp)

...ko je bilo tudi poletno vroče, ko so spet (na srečo po pomoti) sprožili alarm v Bistriškem jarku in navzdol, ko smo še enkrat doživeli neurje, ko so v Metalu sporočili, da znajo skorajda kartako prihraniti 5 (pet) milijonov mark, ko je bila v Slovenj Gradcu Prezenta, ko je mejni promet z Avstriji spet padel v primerjavi z lanskim in ko so končno izbruhnile počitnice v vseh olajšanjih, ki jih pomenijo.

Morda še najmanj opazno je ostalo, da je Območna Gospodarska zbornica v Dravogradu posredno seznanila javnost, da imamo slabe plače Korošci zato, ker opravljamo dela, ki na trgu ne prinesejo kaj dosti več, kot je vreden material. Kar je seveda dokaj tragično spoznanje in seveda pomeni konec jadikovanja o tem, kako grdo nas ima kapitalizem. Medtem ko svet in tudi preostala Slovenija drvita v naslednje tisočletje sto na uro, mi ostajamo na kladivu in hloedih. Skoraj natanko isti odstotek pri zaposlovanju delavcev imata industrija in gradbeništvo, kot sta ga imela pred leti, torej med 60 in 70, vse ostalo je ostalo po starem. Cel svet že ve, da je poleg moči treba uporabljati tudi pamet, le pri nas skorajda ne rabimo več ne inženirjev, ne profesorjev, ne doktorjev, ne magistrstov.

Prav značilno je, da so še najbolj resno opazili, kaj se dogaja, in kaj jim dolgoročno grozi, v železarni. Kot rudiment nekega časa in nekih ljudi, ki so nekoč to že vedeli in jim je bilo ukazano toliko in toliko ljudi tudi izobraževati in

Komentiramo

Bil je junij '98...

ne samo plačevati za prodano delo... No, pa je bilo to še v Žerdonerjevih časih in veliko vprašanje je, če morda novi metli že spet ta reč ne bo samo strošek, kot je mnogim ekonomistom. Kot da je makroekonomija predmet, s katerimi naj se ubadajo fakultete. Poleg železarne so drugi pozitivci naštetni na prste, nihče pa še ni napravil analize, kaj se na tem, grdo rečeno, kadrovskega področju, dogaja na Koroškem. Globalno. Koliko imamo teh in teh izobražencev, kaj delajo, kakšne so migracije tehnične in družboslovne inteligence...

Bo to kdaj zmogla "pokrajina"? Morda poleg analize še kakšen korak, da bi dobili delo tudi izobraženi Korošci? Predvsem mladi.

Druga pomembna reč se je zgodila in se še godi okoli in pod HE Golica. Še najbolj značilna je reakcija Uprave za zaščito in reševanje, ki se je burno odzvala na zajedljivo komentiranje dejstva, da še niso imeli poročila na seji sveta občine Muta o vzrokih in posledicah lažnega alarma v Bistriškem jarku in drugod, kjer bi lahko grozil poplavljal val ob porušitvi jezua na Golici. Tako kot se nekoč ni nič dalo narediti ob "prodaji" Bistrice in zgraditvi akumulacijskega jezua na avstrijski strani in posledicami na naši, se očitno spet ne da narediti potrebne stvari zdaj. Prvič: država naj se drži sprejetih pravil igre, drugič: Avstriji naj spoštujejo sporazumno dogovorjen biološki minimum Bistrice (urgenca je seveda spet stvar države), tretjič: ljudje pod jezom imajo vedno prav. Nihče namreč ne more soditi o upravičenosti njihovih zahtev po spoštovanju dogovorjenega, ker nihče od teh, ki bi to morali izpolnjevati, ne živi pod jezom.

Piše: Edl Prošt, novinar Radla Slovenija

Minuli mesec, junija, se je pri nas zgodilo nekaj nesreč, ki bi morale terjati nov razmislek o spoštovanju prometnih varnostnih zakonov. Vse priseganje na pameten zakon, ki bo umiril napetosti na cesti, je zaman, če policisti ne bodo uporabili črke zakona zato, da bodo ustavili norce, ki ogrožajo druge in sebe. Ker sem na cesti priča novemu divjanju po začasnem umiritvi razmer, sem prepričan, da bi odločnejše poseganje po sankcijah (zato pa bi bilo treba biti prometnim policistom več na cesti) zadeve spet postavilo na pravo mesto. Saj smo vendar rekli, da bo samo strogost pri kaznovanju dala rezultat. Z vsemi drugimi žavbami smo pa ja že poskusili.

Izbruh počitnic je bil spodbuden. Poletje je ogrelo Koroško, edini problem je denar, ki nam onemogoča, da bi množično drli v slano vodo in naredili promet vsaj sošednji Hrvaški, če že ne Španiji. Zdaj samo še napolnimo lavorje z optimizmom, preživimo svetovno nogometno prvenstvo, Wimbledon, turo na Olševo, če nam je Peca previsoka, in se prepustimo toploti. Mraz je na Koroškem tako vsaj pol leta.

Koroška v sliki

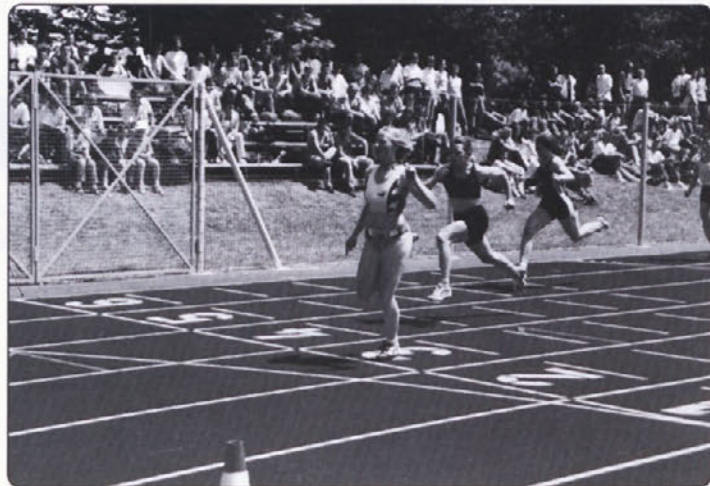
Mežiški gasilci so v juniju proslavili 100 let svojega humanega dela. Čestitamo!

Posnetek Miro Petek

Prav slovesno je 20. obletnico obstoja obeležila Območna obrtna zbornica Ravne na Koroškem, ki združuje obrtnike iz Mežiške doline. Priridev v Družbenem domu na Prevaljah ni pomenila le dostojne obeležitve pomembnega jubileja, ampak je postregla tudi z vrhunsko kulturno vsebino z New swing kvartetom, Slovenskim kvintetom trobil in Mitjo Šipkom. Tudi družabno srečanje pod šotorom je bilo za udeležence prijetno doživetje, ki se je potegnilo dolgo v noč. Obrtniki Mežiške doline so ob tej priložnosti pokazali pripravljenost, da še bolj odločno posežejo v gospodarska in družbena dogajanja v dolini.

Posnetka: Foto Ocepek

Pravi atletski praznik je bil v začetku junija na Ravnah na Koroškem, kjer so s finalom atletskega pokala Slovenije za srednje šole odprli prenovljen atletski stadion, ki je s svojo novo podobo in uporabnostjo lahko v ponos kraju.

Posnetek: Foto Ocepek

Turistično društvo Podgorje je organiziralo dobro obiskano srečanje slikarjev 7. slikarske kolonije v Podgorju.

Posnetek Stanko Hovnik

Zgodovino naj pišejo zgodovinarji, ne politiki, je bilo temeljno sporočilo s srečanja območne organizacije ZLSD Slovenj Gradec in pokrajinskega odbora za Koroško s poslancem v državnem zboru Ferijem Horvatom v Slovenj Gradcu.

Posnetek Stanko Hovnik

Takšna je sestava novoizvoljenega odbora Območnega združenja Rdečaga križa Slovenj Gradec, z dne 12. 6. 1998.

Posnetek Stanko Hovnik

Koroški plesni klub Devžej se je sestel na redni letni skupščini, na kateri je ocenil zelo uspešno sezono 1997/98. Na sliki: poročilo je podal predsednik kluba Janez Pušnik.

Posnetek Stanko Hovnik

Perničani so tudi letos pripravili svojo Perniško ohcet. Na oder so jo postavili ta mladi.

Posnetek Kristl Valtl

V Dravogradu so za pričetek prireditev ob občinskem prazniku priredili Dan nogometa, posvečen 50. obletnici pričetka igranja nogometa v tem kraju. Ves dan so potekale tekme različnih kategorij, med drugim tekme nogometnih šol iz Maribora, Kranja, Ljubljane in Dravograda, pa tekme veteranov... Za gledalce morda najbolj zanimiva je bila tekma selekcije koroških politikov in gospodarstvenikov proti ženski ekipi iz Škal pri Velenju.

Posnetek Ludvik Pušnik

Dnevi doživetij v zgornji Dravski dolini, ki s predstavitvijo turistične ponudbe povezujejo kraje z obeh strani meje (Avstrijci so organizirali prireditve teden dni prej), vse bolj pridobivajo na pomenu in so bili letos lepo obiskani. Mirno lahko trdimo, da je bila organizacija, še bolj pa ponudba v vseh občinah nekdanje občine Radlje letos zelo dobra. Naši ljudje, gre predvsem za kmečko ponudbo, stare običaje in vse drugo, se hitro odzivajo in odkrivajo tudi tržne možnosti takšnih in podobnih prireditev. Praktično je sleherni kraj našel, odkril kaj tistega, kar smo nekoč že poznali, pa v navalu modernejšega pozabili ali celo zavrgli, pa to danes odkrivamo kot naše dragocenosti. Na sliki je prikaz starih cimpermanskih del.

Posnetek Kristl Valtl

Vrsto prireditev so Slovenjgraščani spravili pod streho pod nazivom Slovenjgraško poletje 98. V graščini Rotenturn je bil med drugim tudi slavnostni koncert ob 50-letnici Policijskega orkestra iz Ljubljane. Dirigent: Milivoj Gurbek.

Posnetek: Metoda Dravograd

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Muta in dneva državnosti je bila na Muti tudi osrednja regijska proslava dneva slovenske policije. Ob tej priložnosti so odprli na Muti izpostavo policijske postaje.

Posnetek Kristl Valtl

Divja jaga se imenuje spust (downhill), ki ga za ljubitelje ekstremnega gorskega kolesarjenja (mountain bike-a) vsako leto prireja Hotel Club Krnes iz Črne na Koroškem. Prireditev vse bolj pridobiva na veljavi - tudi letošnja je bila zelo odmevna.

Posnetek Tomo Jeseničnik

Združenje veteranov vojne za Slovenijo - za območje Mežiške doline je pri stražnici na Holmcu 27. junija pripravilo spominsko slovesnost. Na stražnico so izobesili spominsko ploščo, slovesnosti pa so se na tradicionalnem srečanju udeležile tudi družine iz vse Slovenije, ki so v vojni izgubile svoje najdražje. Organizacijo srečanj je tudi tokrat prevzel gostinec **Jože Kreuh**, ki je stražnico na Holmcu preuredil v lep gostinski lokal.

Posnetek Jasmina Detela

Bogat program ob prazniku občine so pripravili tudi v Mislinji. Poleg podelitve priznanj so prižgali še pravo kopo in organizirali že tradicionalne kmečke igre, na katerih so prikazali vrsto kmečkih del in običajev. Obiskovalci prireditev so med drugim lahko spremljali košnjo, mlatev, molzenje koz, delanje "špil"...

Posnetka Franc Jurač

6. slovenjgraški sejem Prezenta 98 in 2. kmetovalčev sejem sta privabila zavidljivo število razstavljalcev s Koroške in iz Slovenije. V Mestni občini Slovenj Gradec ugotavljajo, da se sejem lepo razvija in načrtujejo gradnjo nove večnamenske dvorane, ki bo v prihodnje zadostila tudi potrebam sejmskih in bogatih obsejmskih prireditev. Dobra organizacija letošnjega sejma v Slovenj Gradcu je potrdila, da koroško gospodarstvo in podjetništvo tak sejem potrebuje, saj se na njem lahko kakovostno predstavi lokalni in širši javnosti.

Posnetka Franc Jurač

VELIKO NAREJENEGA, TUDI NAČRTOV ŠE VELIKO

Občina Dravograd praznuje 4. julija. Priložnost torej za pogovor s prvim možem občine, županom Radom Krpačem, diplomiranim inženirjem gozdarstva, ki je v zadnjih letih najbolj zaznamoval dravograjsko politično sceno. Zanimalo nas je seveda, kaj je bilo v kraju in občini narejenega, kakšni so še letošnji načrti in ali misli župan jeseni ponovno kandidirati...

Rado Krpač,
župan občine Dravograd

Gospod župan, leto dni je minilo od vašega zadnjega pogovora za Prepih. Kar naravnost: je bilo zadnje leto za vas in za občino Dravograd uspešno?

Ne bom rekel, da ste novinarji krivi, da čas tako hitro beži. Vsekakor pa je res, da sem vedno znova presenečen, ko me opomnite: leto je naokrog, občinski praznik je pred vrati, kako ocenjujete preteklo leto?

Najprej bi rad poudaril: vesel sem, da Dravograjčani praznujemo 4. julija. To ni doktrinarni praznik, kot so mislili nekateri, nasprotno to je praznik Slovenstva. Slovenci so bili takrat izseljeni: a so se na srečo zmagovito vrnili kot Slovenci, in danes še živijo med nami kot spoštovani in ugledni občani. 4. julij je praznik slovenskih Libelič, je praznik izpraznjenih vojašnic, je naš praznik in bo tak tudi ostal.

Zadnje leto je bilo zelo naporno, imeli ste tudi nekaj odmevnih otvoritev...

Kakšno je bilo preteklo leto? Predvsem delovno. Res se lahko pohvalimo in tisti, ki hodijo po svetu z odprtimi očmi, tudi imajo kaj videti. Zgradili smo 18 stanovanj, mislim, da smo po tem prvi na Koroškem, posodobili smo telovadnico v Dravogradu, investicija (76 milijonov tolarjev) ne bi bila mogoča brez sodelovanja države in donatorjev. Pa ne eni ne drugi se niso sami ponujali, pridobiti jih je bilo treba. In še naprej naj kar naštejemo: večnamenska dvorana v Trbonjah, ureditev kanalizacije na Robindvoru, v Libeličah in Šentjanžu, dokončanje ceste na Meži, ureditev avtobusne postaje, oživitve dela kulturnih društev, kar 12 jih je, dokončanje nekaterih športnih igrišč, obnovitev kulturnozgodovinskih spomenikov: cerkev na Kronski gori in sv. Duh na Ojstrici, ekološka posodobitev kotlovnice naselja na Meži, ure-

janje cest v Črnečah, Šentjanžu, Bukovski vasi, Otiškem vrhu, sanacija plazu na Viču, in - da spoštovanih bralcev ne utrujam: še bi lahko naštevali, pa bodi dovolj.

Našteli ste veliko novih pridobitev za Dravograd in občino. Ko takole poslušamo, se zdi, da ni minil teden, da ne bi bilo kakšne nove investicije?

Sprašujete, kako je to mogoče. Zelo enostavno: občinski proračun je v letu 1998 še enkrat večji kot v letu 1994, ko sem postal župan. In pri tem se lahko pohvalim, je uravnotežen in realen, brez dolgov in hipotek. Strogo namenski in ne integralen kot včasih, ko se je jemalo, kjer je bilo in dajalo v vreče brez dna. Imamo torej modereren proračun, kar so potrdile ustrezne kontrole, in strogo namensko porabo. In višina: vsako leto večji predvsem zaradi sredstev, ki jih pridobimo na nivoju države.

Država navadno ni preveč radodarna. Kako vam uspeva pridobiti vedno nova sredstva za vaše investicije? Država seveda ne pokriva investicij v celoti.

Način pridobivanja je znan. Med natečajniki iz programa PHARE smo ena najuspešnejših slovenskih občin. V letošnjem letu smo dobili 46 milijonov za kanalizacijo v Libeličah, za prihodnja leta pa je še v načrtu kolesarska daljinska pot, rečna pot, čistilna naprava, pa še kaj, da ne izdamo čisto vsega. Potem investicija v telovadnico približno 20 milijonov, pa sofinanciranje pri cestah, naš delež je največji na Koroškem za vzdrževanje gozdnih cest. Tako bom rekel: iz enega lastnega tolarja naredimo za tri tolarje, zato smo uspešni.

Ta uspešnost je gotovo dolgoročno naravnana. kakšni so torej letos še vaši načrti?

Upam, da bomo že v juliju pričeli z gradnjo telovadnice v Šentjanžu, tu je prispevek države v višini 140 milijonov zagotovljen. Ovir za pričetek ni, razen, če si jih kdo ne izmisli. Potem: tik pred razgrnitvijo so srednjeročni in dolgoročni plani, ki jih je pripravil Urbanistični inštitut. Gre za zazi-dalni načrt Špicfeld, v okviru katerega je predvidena tudi kulturna dvorana, ki je že uvrščena v republiški plan. Pripravljeni so načrti za industrijsko cono, kjer je predviden razvoj malega gospodarstva, pa še kaj, če bomo le uspeli v načrtih.

Gospod župan, lahko podaste za bralce Prepiha vašo oceno položaja občine Dravograd v koroški pokrajini?

Prepričan sem, da se Dravograd, mogoče predvsem v očeh sosedov, ocenjuje kot propulzivna občina. Res je, da ni središče regije, pa ne zato, ker tega mi ne bi hoteli, ampak zato, ker so občinski veljaki v sedemdesetih in osemdesetih letih sprejemali - milo rečeno - čudne odločitve.

Danes je pač tako, kot je. Naša želja je, da Koroška postane regija znotraj države, kje bo središče, pa glede nato, do bo trikotnik Ravne - Dravograd - Slovenj Gradec najkasneje čez dvajset let postal somestje, itak ni pomembno. Drugače pa je občina ena večjih in uspešnejših tudi po nekaterih drugih kazalcih. Le občina Slovenj Gradec in Mislinja imata na primer nižjo stopnjo nezaposlenosti kot Dravograd, ki je tudi krepko pod republiškim povprečjem.

Volitve županov in novih občinskih svetov so takorekoč pred vrati. V Dravogradu se je odprt predvolilni boj začel prej kot v drugih koroških občinah, kjer je še veliko skrivanja adutov. Kaj menite, zakaj?

Res je, da so volitve jeseni in res je, da so nekateri pohiteli z volilnim golažem. Reči moram, da me to ne moti. Nasprotno: dodatne motive za delo mi daje. Sploh, ko vidim, da je program dela g. Poderžana v nekaterih segmentih že uresničen, pa ne po njegovi zaslugi. Pravzaprav sem vesel, da je kandidat ravno on. Pa ne zato, ker je bil in še nekateri člani štaba pred štirimi leti za spremembe, na moji strani torej. Predvsem zato, ker tudi sam ne maram ideje o dveh bregovih in tudi zato, ker se strinjam z njim, da politika nizkih udarcev nikamor ne vodi. Res je, kar pravi. Nizki udarci so značilni za tiste, ki so sprti z vsemi bivšimi sodelavci, predvsem pa sprti s samim sabo.

Boste na jesenskih volitvah ponovno kandidirali za župana občine Dravograd? Nismo še zasledili vaše formalne kandidature, ne poznamo vašega volilnega štaba...

Ali bom kandidiral? Če iz dosedanjih odgovorov to še ni razvidno, potem moram reči: da, bom. Toliko je projektov, ki so na pol poti, da bi bilo za občino enostavno škoda, če ne bi bili uresničeni.

Da, bom. Zato, ker, mogoče za koga neskromno, mislim, da sem uspešen, tudi po zaslugi dobrih sodelavcev. Je pa vsekakor res, da ta trenutek nimam volilnega štaba. Iz več razlogov: prvič: vpetost v delo mi ta trenutek tega ne dopušča; drugič: predvolilna kampanja je zakonsko določena in se financira na točno določen način. Ker te določitve upoštevam in ker ta trenutek ni nikogar, ki bi bil pripravljen sponzorirati golaž in pivo, pač tega ne morem početi. In tretjič: vprašanje je, če bom sploh imel volilni štab, zato ker je to terminologija, ki mi diši po vojni. Sam se vojne ne grem.

-vik

KO JE ŠE PŠENICA BOGATO OBRODILA

Poletje je in še rajši pohajkujemo po naši lepi deželici, po hribih in doleh, po vrhovih in planinah. Po takih pohodih ti še dolgo ostajajo v očeh podoba zelenih gozdov, širnih travnikov, pašnikov in med njimi SAMOTNE KMETIJE, pripete na sončna pobočja bregov. Marsikateri daje podoba vasi, toliko poslopij se je nagnetlo okoli največjega. Očitno je, da je na takih domačijah živel veliko ljudi, ki so pridelali vse, kar so potrebovali. Ker je bilo kmečko prebivalstvo gospodarsko manj odvisno od ostalih družbenih gibanj v širšem prostoru, je zato trdneje ohranjalo tradicionalen način življenja in dela. Kljub pritisku, ki se je kazal v večjih krajih, so na kmetijah govorili izključno slovensko oz. svoje koroško narečje. Iz roda v rod je prehajalo bogato izročilo in vsaka izmed teh kmetij ima svojo zgodovino.

Da, zgodovino! Ostajajo velike domačije, življenje na njih pa se je v zadnjih desetletjih spremenilo in se prilagodilo času, ki pač gre naprej... A spomini so še, le najti moraš pravega sogovornika, pa se ti odstre podoba nekdanjih časov.

O življenju in delu na veliki kmetiji v času med obema vojnama nam je pripovedovala HELENA VOLER iz Spodnjega Javorja pri Črni, za vrstnike še vedno KAVŠAKOVA LENČKA.

"Rojena sem bila leta 1919 pri Kavšaku in tam sem odrasla. Kavšakov grunt je meril 161 ha. Segal je od mojega doma v Spodnjem Javorju čez Kavšakov vrh v dolino Jazbine v Žerjavu, čez potok naprej v planino...

Pri hiši je stalno živel od dvanajst do petnajst ljudi: ati, mama, medve s starejšo sestro; brat Ožbi je bil rojen šele 1930. Bil je dvojček, njegov bratec je zbolel potem, ko so mu na vigred "koze stavili". Mama so rekli, da se Ožbi sploh ni zadr, Dominik pa je takrat zaječal. Začelo se mu je gnojiti in junija je umrl. Štirinajst dni sta ati pa mama bila noč in dan ob njem, ga previjala in negovala, da bi ga rešila. Nič ni pomagalo, umrl je.

Moji starši so prevzeli grunt leta 1926 od mamine sestre, ki je bila precej starejša in z možem nista imela otrok. Takrat so živeli samo še stric, teta so umrli leta 1924.

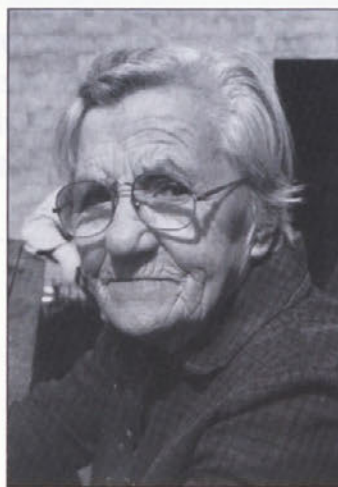
Poleg domačih smo pri nas stalno imeli rejenke. Trije so bili, dva brata in eno dekle, ko sta mama in ati prevzela grunt. Podpisali so, da bodo ostali pri hiši, kot so bili do tedaj. Vsaka dekla, ki je k nam prišla z otrokom, ga je tu lahko pustila, pa šla naprej, drugam. Otroci so bili stari dve, tri leta ali več, pri nas so odraščali, hodili v šolo... Ko so odhajali eni, so prihajali drugi. Eden je bil pri nas kar trideset let, drugi so bili manj. Nekateri so se poženi, drugi so odšli drugam delat kot pastirji ali hlapci ali so dobili delo pri rudniku.

Bili smo otroci, kot pač so otroci. Tuji in domači, vsi smo bili enaki. Ne spomnim se, da bi se kdaj topli

ali bili drug proti drugemu. Radi smo se imeli. Še ni dolgo, ko je eden izmed njih povedal, kako so pri nas kuhali za vse enako; za domače, za rejence, za posle, za mimooidoče, za vse je bila kuhana ista jed in za vse je bilo dovolj.

Mojega strica, starega Kavšaka, smo vsi klicali "goti", ker so bili boter vsem otrokom, če ne krstni, pa birmanski. Pri hiši je bilo vedno veliko otrok. Da bi goti ali ati katerega kdaj udarili ali stresli za lase, ne pomnim. Nikoli! Tudi kregali se niso. Če je bilo kaj narobe, so ati samo pogledali, pa si že vedel: ne tako, to ni prav! Če smo otroci bili v hiši* zraven odraslih, se je vedelo, kje smo lahko: na peči, na klopi ob peči ali pod pečjo, kjer je bilo toplo. Pa ne, da bi bili v napoto, ampak odrasli so imeli svoje mesto, kjer otroci niso imeli kaj iskati. Vedel si, kje nisi zaželen.

Za težko delo, za delo z živino smo imeli po dva do tri hlapce in po dva

Helena Voler

pastirja. Mami je pomagala dekla. Poleg poslov je bil pri stalno pri hiši kakšen ibržnik*. To je bil neke vrste hlapec, ki ponavadi ni bil več najbolj pri močeh, zato je opravljal lažja dela na kmetiji: pometal je dvorišče, zlagal drva, čistil v hlevu in drugo. "Ibržnik" se sliši, kot da je bil človek odveč, vendar to ni bil. Zelo pogosto so k nam hodili berači. Kdor je bil v bližini, se oglašil pri Kavšaku, dobil kaj za pod zob in šel naprej. Največkrat pa so pri nas prespali. V času gospodarske krize so hodili tudi brezposelni in tudi oni so prenočevali pri nas. Slamo smo prinesli, jo položili pod peč, pa koco gor, blazino, še kako koco in so prespali. Na hlev jih niso radi spustili, ker so se bali, da bi kdo s cigareto po nesreči zažgal. Vendar so včasih poleteli prespali tudi na senu. Vsakih štirinajst dni so pri nas prespali brateci*, vsaj eden, če ne dva. Spomnim se, da je bil Pio starejši, pa Pio mlajši, pa Štefan...

Žetev pri Kavšaku leta 1941

To so bili Dalmatinci, kar dobro so govorili tudi slovensko. Bili so čedno oblečeni, čisti in pri nas so redno prenočevali. Spali so v kamri na hiši, dobili zajtrk in nato odšli po svojih poteh od kmetije do kmetije in prodajali svoje blago.

Pa olcarji* so bili stalno pri nas. Po štirje, pet jih je bilo pozimi. Spali so v kamri na hiši, pa sami so si kuhali v kuhinji.

Res, pri nas je bilo stalno veliko ljudi in vsi so radi prihajali k nam. Da bi kdo kaj odnesel, ukradel, se ni zgodilo. Zakaj bi? Jesti je vsak dobil; če je prišel k južini, je prisedel in jedel zraven, prespal je in zajtrk je dobil. Brezposelnih je bilo zelo veliko in vsak je bil enako deležen tega, kar smo imeli.

Od nas so nekateri hodili na šiti v jamo. Tudi ati so bili knap celih enaindvajset let. Hodili so čez naš in Matvozov vrh v Žerjav. Kadar je kdo hodil ponoči - če so delali nadure - je v Pečnjini večkrat nekaj tolklo. Še ati so tam čuli, kot bi nekdo močno nabijal po amposu*. Pa ni bilo daleč naokoli nobenega človeka. Vse mogoče so govorili, da je včasih tam bilo... Pač pa - se ne ve...

DELO

Dela je bilo za vse dovolj. Strojev nismo poznali, delalo se je "na roke". Veliko dela je bilo pri živini, saj smo redili do štiriindvajset glav govedi, od tega po dva para volov za vprego, za njimi mlade junce, krave, teleta. Ko so vole prodali, so imeli spet vprežno živino. Pri oranju so morali delati trije: eden je vodil vole, drugi je oral, tretji je bil kopač. Če je bilo zelo v bregu in pečovnato*, je eden moral še kopati okoli pečovja*. Spomladi se je moralo po travnikih potrebiti.

Preden so posestvo prevzeli moji starši, je v nekem času bilo nekako premalo ljudi, pa se je precej zraslo travno in drevje. Takrat smo nekaj let čistili vse stare ledine, kjer so nekoč prej bile njive in travniki. Vse so preorali in posejali. To je bilo veliko dela.

Pašli smo. Teleta so se pasla spodaj, krave in voli pa v zgornji planini. Vsak dan ob enajstih dopoldne sva šli z dekle mlest. Kanglo na rame, pisker v roke, pa sva šli v planino. Če si bil hitrih nog, si prišel v četrto ure do krav, včasih je trajalo še delj. Ob pol dvanajstih sva že molzli. Nato sva mleko nalili v kangle in nesli v dolino.

Ura za molžo je bila vedno zelo natančna. Tudi pozimi, ko smo vstajali ob petih, je ob sedmih šlo mleko naprej.

Naše mleko, posebej pa maslo - rekli smo mu čajno maslo - je bilo posebej cenjeno. Nosila sem ga redno posameznim družinam na

dom in za četrtil kilograma sem dobila en dinar več, kot se je plačevalo za maslo z ostalih kmetij. Mleko smo prodajali v bolnico v Črno in ga tudi nosili vsak dan.

Redili smo ovce, od 35 do 40 jih je bilo. Pasje so se v planini. Strigli smo jih, pozimi predli volno in pletli nogavice in jope. Ovčje meso je bilo cenjeno ob večjih delih, ko nas je bilo posebno veliko in so zaklali ovco.

Volnene nogavice smo morali nositi, moški in ženske, do sv. Jurija (24. april), četudi je bilo kakšno leto že prej zelo vroče. Rekli so, da boš zbolel, če jih prej odložiš. Posebej ob oranju sem si včasih globoko zavihala nogavice navzdol, da sem zdržala vročino ob delu. Komaj sem čakala dan tega svetnika.

Res je bila Kavšakova kmetija velika, vendar se ni reklo, da je bogata. Imela je gozdove, lesa pa smo vsako leto posekali le toliko, kolikor je bilo potrebno: za popravilo, za drva, za davek. Da bi kar tako sekali, nismo nikoli. So rekli oče, da ne, "da bo ta mladi imel kaj vsekati". Podirali smo jeseni, pozimi se je spravljal. Seveda vse "na roke", z ročnimi žagami, tudi vozili smo ga sami z vprežno živino.

Veliko je bilo dela na Kavšakovem gruntu, ampak, da bi z njim trpinčili sebe in druge - tega pri nas ni bilo. Bila je navada, da smo poleti, ob košnji, po južini po eno uro počivali, če se ni pripravljala nevihta. Lahko si legel ali delal, kar si hotel. Po drugih kmetijah ni bilo povsod tako. Ob nedeljah in praznikih nismo delali, samo "žvad se je fotrata", pa točno ob določeni uri smo molzli, pa seveda skuhalo se je. Že ob sobotah popoldne smo počasi nehali delati. Nakosili smo prilošt* tudi za nedeljo. Ob praznikih si je kdo kaj zašil, kaj popopravljal za sebe, posli so lahko šli po svoje.

PŠENICA, PŠENICA ...

Na Kavšakovem gruntu je bilo zelo veliko njiv. Zemlja na njih je bila rdeče-rjava ilovica, na kateri je vsako leto bogato obrodila pšenica. Vsako leta je bila kašta polna pšenice in nikoli nismo trpeli pomanjkanja. Tudi v času hude gospodarske krize smo pri nas imeli dovolj dobrega kruha. Sejali smo nekaj malega tudi druga žita, vendar le za domačo porabo, ker so na taki zemlji slabo obrodila. Zato smo sejali le po en piskrič ječmena, ovsu po tri, štiri piskriče za domače prašiče, rž pa je obrodila tako slabo, da je nismo sejali. Po en piskrič ajde smo posejali za žgance in za kuho.

Ko je h Kavšakovemu sodil še Vrhovški grunt, je bilo žita še več.

Takrat so Kavšaki imeli v Črni v Hoblnovi hiši - preden so dozidali nadstropje - tam "košte" (kašte). Prodajali so žito, v glavnem oves za konje. Žita je bilo ogromno.

Na Kavšakovem je bilo vedno dovolj vode in kar pomnim, smo v hiši imeli vodo. Žito smo mleli v dveh mlinih. Pozneje smo opustili spodnjega in ga nismo več vzdrževali. Pri Matvozu so imeli mlin, ki je zelo fino mlel in smo večkrat peljali žito mlet k njim, če smo želeli imeti posebno fino mletoko.

Kruha je bilo pri nas vedno dovolj in vsak - domači, rejenci ali posli - smo si ga lahko odrezali, kadar smo si ga zaželeli. To je bil mešan kruh, pečen iz pšenične moke, nekaj so dodali najboljše ovsene ali najboljše ječmenove moke, odvisno od letine ovsu in ječmena. Pri eni peki so spekli po dvanajst hlebov kruha.

KAJ SMO KUHALI

Največ je bilo jedi iz pšenične moke. Meso ni bilo toliko kot danes. Bolj smo ga uživali ob večjih delih na kmetiji in ob praznikih.

Ob žetvi smo najeli po dvanajst, tudi po petnajst žanjic. Z njimi je prišlo po pet, šest otrok. Nobena ni dala otroka v varstvo, ampak ga je pripeljala s seboj in to je bilo v navadi. Takrat so zaklali ovco. Meso so dali v spodnjo klet, ki je bila bolj mrzla. Ovčetina ima poseben duh, zato so meso poparili in ga pustili pol ure v tisti vodi. Šele po tem so ga kuhali ali pekli. Tako pripravljeno je bilo prav okusno in so ga jedli tudi tisti, ki sicer ovčetine niso uživali (zaradi posebnega okusa). Kolikor mesa niso takoj porabili, so ga dali v posodo, nanj nadevali koprive, pa je ostalo sveže še nekaj dni.

Ob žetvi so postregli z župo, v kateri je bilo poleg kosov ovčjega mesa veliko razne zelenjave in je bila zato zelo okusna. Po juhi so ponudili še pogačo ali krape. Nadevali so jih v rdesejo* in iz nje postregli vsem naokoli.

Vsak dan smo kuhali rpičavo župo. Sledila je jed iz pšenične moke: knedlni, flike, cveki, več vrst nudnov, štruklji, presni krapci. Enkrat eno, drugič drugo. Vse je bilo zabeljeno z ocvirki. Jed se je ponudila v veliki skledi sredi mize in vsi so sedeli okoli in jedli iz nje. Je bil en Toni, na katerega smo bili vsi jezni. Mi smo jedli z vilicami, on je jedel z žlico, da je zraven zajemal tudi mast... Nam se je maščoba upirala, pa smo ga težko gledali. Jedli smo trikrat na dan in dopoldan je bila tudi malica. Jeseni so rekli, da je "Miha malico pojedel". Dan je bil krajši, pa nismo malicali.

Žanjske ob košari s krapci

Do štirinajstega leta smo otroci Poldi, Ani in jaz, ki smo bili približno enako stari, jedli pri peči. Pravili so nam, da smo godci. Eden je sedel na vsaki strani klopi, tretji pa vmes na šamrlu*, pa smo zajemali iz skupne sklede. Iz velike sklede so nam nadevali župo, pozneje še drugo jed. Meni se je še boljše zdelo, ker se je jed malo zmešala, ko so jo nadevali iz velike sklede.

Jeseni, skoraj do prvega snega, smo spravljali sadje: pobirali, "mašinali", prešali za mošt, prebirali za ozimnico in spravilo v klet. Sveža jabolka so se ohranila kar do junija naslednje leto. Ko smo zvečer že vse popopravili, že prej povečerjali, je prišla na mizo velika skleda jabolok in vsi smo segli po njih.

Veliko sadja smo posušili in sprav-

ili v velike skrinje na suho. Pogosto je bil za malico kompot iz suhega sadja in kos kruha, kuhali so kločave nudne, pa tudi kar tako je prišlo suho sadje na mizo. Po koncu 2. svetovne vojne so nastali drugi časi; atija ni bilo nazaj iz nemškega taborišča, ljudi za delo na kmetiji je bilo zmeraj manj, gospodariti na tako velikem hribovitem posestvu je bilo vedno težje.

Tudi zame je bil to konec nekega obdobja v življenju; leta 1949 sem se poročila, z možem sva si začela graditi lasten dom, prišli so otroci..."

Na Kavšakovi domačiji zdaj pridno gospodariti sin naše pripovedovalke, Ivan Voler z družino, obnavlja kmetijo in skuša z njo ujeti današnji čas.

Zapisala Marta Repanšek

*Opombe:

v hiši - v največjem, glavnem prostoru v kmečki hiši
ibrznik - starejši hlapec za lažja dela
bravec - možak je nosil pred seboj "poličko", pritrjeno s pasovi na ramena, na njej pa drob-narije, ki jih je prodajal od hiše do hiše
olcarji - drvarji, gozdni delavci
ampos - kovaško nakovalo
prilost - sveže pokošena trava za sprotno krmo živini
piskrič - nekoč mera za žito (ječmena 15 kg, ovsu 12 kg...)
rdeseja - veliko rešeto za čiščenje žita
rpičeva župa - krompirjeva juha
šamrl - pručka

SOBE
ZIMMER-ROOMS

KRONE

Prijetno letovanje in počitnice Vam nudi turistični objekt »KRONE« v Moravskih Toplicah

5 dni polpenzion = 16.500 SIT
7 dni polpenzion = 21.900 SIT
7 dni bivanja z možnostjo kuhanja = 10.000 SIT
Otroci do 5 let = BREZPLAČNO!

telefon: 069 48-646

Prijetne počitnice!

NOV ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA (III)

UČINKI ZAKONA NA VARNOST CESTNEGA PROMETA NA KOROŠKIH CESTAH

Pred vami je tretji prispevek o novem Zakonu o varnosti cestnega prometa, v katerem pa se ne bomo ukvarjali z njegovo vsebino, kot smo to počeli v prvih dveh, ampak bomo na podlagi mesečne analize (za mesec maj), ki so jo izdelali v Upravi za notranje zadeve Slovenj Gradec, skušali odgovoriti na vprašanje, ali je zakon dosegel svoj namen.

V prvih petih mesecih 1998 so policisti na Koroškem obravnavali 445 prometnih nesreč, kar je za 4% manj kot v enakem obdobju leta 1997. Zgodili sta se 2 prometni nesreči s smrtnim izidom (v enakem obdobju lani 3), 25 oseb je bilo hudo poškodovanih (lani 28), 74 lahko poškodovanih (lani 94), manj pa je bilo tudi prometnih nesreč, ki so se končale samo z materialno škodo, in sicer za 5%.

Prometne nesreče so v upadu na območju PP Slovenj Gradec (za 13%) in na območju PP Ravne na Koroškem (za 14%),

v porastu pa na območju PP Radlje ob Dravi (za 19%) in PP Dravograd (za 13%).

Pod **vplivom alkohola** je v prvih petih mesecih povzročilo prometno nesrečo 57 voznikov, kar je za 27% manj kot v petih mesecih lani. Od tega 20 v Slovenj Gradcu, 17 na Ravnah, 15 v Radljah in 5 v Dravogradu. Povprečna stopnja alkoholiziranosti se je povišala za 0,08 g/kg alkohola in znaša 1,60 g/kg (lani 1,52 g/kg).

V upadu je tudi število prometnih nesreč, ki so jih povzročili vozniki z vozniškim stažem do dveh let, v petih mesecih so jih policisti na območju UNZ Slovenj Gradec obravnavali 60 ali za 3% manj kot v enakem obdobju lani.

Še bolj zgovorni so **podatki za mesec maj**.

V maju so policisti obravnavali 63 prometnih nesreč, kar je za 42% manj kot v primerjalnem obdobju (maj 1997). Zgodila se ni nobena prometna nesreča s smrtnim izidom (maja 1997 ena), bilo je 9 prometnih nesreč

s telesnimi poškodbami (maja lani 22) in 54 prometnih nesreč z materialno škodo (lani 85).

V maju je še bolj opazen upad števila prometnih nesreč, ki so jih povzročili vozniki z vozniškim stažem do dveh let, in sicer za 37%. Takšnih nesreč so obravnavali 10 (lani 16).

Pod vplivom alkohola je v maju 1998 povzročilo prometno nesrečo 8 voznikov. Povprečna stopnja alkoholiziranosti (pri povzročiteljih prometnih nesreč) je padla za 0,92 g/kg alkohola in znaša 0,86 g/kg (maja lani 1,78 g/kg alkohola).

V mesecu maju so policisti z radarji izmerili hitrost 14.713-tim vozilom in ugotovili 362 prekrščitvev hitrosti. Sedem voznikov so zaradi večje prekrščitve hitrosti predlagali v postopek k sodniku za prekrške, 290 voznikov so denarno kaznovali, 65 pa so jih opozorili. Prekrškov prekrščitve hitrosti je bilo za 33,1% manj.

V maju so policisti izvedli štetje uporabe varnostnih pasov v vozilih. Podatki kažejo, da je

privezanost voznikov in potnikov na sprednjih sedežih povprečno 95% (prejšnje štetje od 73 do 75%). Nekoliko slabši odstotek privezovanja z varnostnim pasom je pri potnikih na zadnjih sedežih, in sicer ta dosega le 42% (prejšnje štetje 15%).

V mesecu maju je 22-tim voznikom alkotest pokazal stopnjo alkoholiziranosti nad 1,50 g/kg alkohola, 5 jih je povzročilo prometno nesrečo s stopnjo alkoholiziranosti nad 1,11 g/kg alkohola, 8 voznikov pa je preizkus alkoholiziranosti odklonilo. Vsem navedenim bo prenehala veljavnost vozniškega dovoljenja vseh kategorij.

Trenutno lahko sklenemo, da je novi Zakon o varnosti cestnega prometa pripomogel k boljši prometni varnosti na naših cestah, kaj bodo pokazale analize za daljše obdobje, pa lahko zaenkrat samo ugibamo. Sam vam želim v zadnjem prispevku s to tematiko varno pot.

Boštjan Polutnik

PIŽAMARJI

Bor Zupančič

ČRNA NA KOROŠKEM. 11.7.1998

OBČINA ČRNA NA KOROŠKEM

PROGRAM
ZA 8. SREČANJE DRŽAVNIKOV
sobota, 11. julija 1998

PRI NAJEVSKI LIPI ob 12.00 uri "zbor pod lipo"

KULTURNI PROGRAM:

- štehvanje
- športne igre
- ljudsko rajanje
- iskanje bogatega zaklada Najevske lipe

*Organiziran bo pohod za družine
s štartom ob 8.30 uri do 10.00 ure
izpred kulturnega doma v Črni.*

*Vsi pohodniki prejmejo na cilju majice.
Iz Črne do Najevske lipe bo organiziran
brezplačen prevoz od 9.00 do 11.00 ure.*

DOBIMO SE POD LIPO!

VABLJENI!

TRADICIJA OSTAJA

Vsako leto enkrat se policisti in novinarji Koroške srečajo na vadbenem poligonu na Viču, kjer je v ospredju prijateljsko srečanje in na drugem mestu tekmovanja v različnih disciplinah. Že leta se pomerimo ekipe policistov in ekipe novinarjev v malem nogometu, šahu in streljanju z zračno puško, na letošnjem srečanju pa smo dodali še balinanje. Tradicionalno pripada zmaga v šahu novinarjem, zmaga v malem nogometu in streljanju z zračno puško pa policistom. Letos je bilo drugače - tudi v streljanju z zračno puško so zmagali novinarji, so pa policisti bili boljši v balinanju. Morda so bili metki in tarče premajhni, pa so se zato bolj izkazali pri večjih kroglah - balinih. Sicer pa se pri malem nogometu tudi že tradicionalno kdo od novinarjev poškoduje: letos je bil poškodovan gleženj Mira Petka. Pri igri s čno-belimi figurami pa ne glede na tradicionalno zmago novinarjev tudi policisti vedo, da vse ni le črno-belo.

Ekipe sta družno pozirali fotografskemu aparatu Mira Petka, ki zaradi otečene-ga gležnja ni mogel stopiti v vrsto.

Niko R. Kolar je z veseljem komentiral rezultat šahovskega dvoboja med novinarji in policisti. Praprotnikova dva sta mu zadovoljno pritrjevala...

"Neverjetno!" se ni mogel načuditi Ivan od Dela, ko je videl strelski rezultat Darje Vrhovnik.

"Pokal" za bleščečo zmago je šel v roke Marku Vrečiču, odgovornemu uredniku Koroškega radia.

KUPIM ŠKODO. GREM NA POČITNICE.

+ 50.000 SIT

START

Slovenija

Grčija

Hrvaška

Italija

Moja ŠKODA.
Moje POČITNICE.

Lepo je imeti dober, nov avto. In lepo si je privoščiti nore, uživaške počitnice. Še lepše pa se je z dobrim, novim avtomobilom odpraviti na nore, uživaške počitnice.

Pri nakupu kateregakoli modela ŠKODE vam zato podarjamo 50.000 SIT za počitnice. Vi si le še izberete kraj počitnikovanja in začnete pripravljati kovčke.

PSC PRAPROTIK Šaleška 15, Velenje, tel.: 063/861 570

Prepihova anketa

VELIKO ZANIMANJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO

Do 12. julija poteka v Franciji 16. svetovno nogometno prvenstvo, kar je za ljubitelje športa vsekakor izjemno doživetje. Kako spremljajo svetovno nogometno prvenstvo in kaj menijo o njem, smo povprašali naše naključno izbrane akentirance.

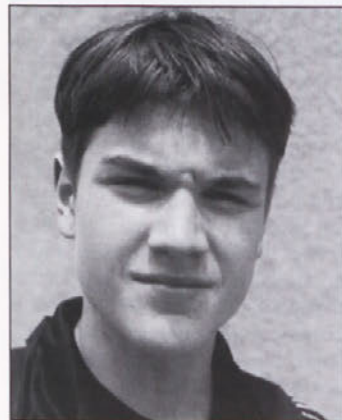

JELKA SREBOT, natakariica, Kotlje:

"V družini svetovno nogometno prvenstvo spremljamo kar vsi. Tekme preko televizije so izredno zanimive. Čeprav se za šport zanimam bolj malo, sem jih prisiljena gledati, ker je pač takrat televizor zaseden in ni mogoče gledati drugih oddaj. Lahko pa rečem, da so tekme zelo zanimive."

BLAŽ ERJAVEC, sedmošolec, Brdinja:

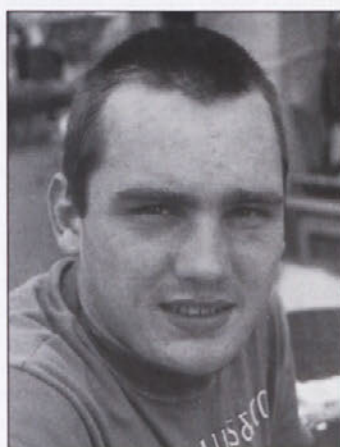
"Sem izreden ljubitelj nogometa in vse tekme s svetovnega prvenstva z veseljem spremljam. Všeč mi je bila tekma Jugoslavija - Nemčija; navijam za Jugoslavijo, ker mi je izredno všeč napadalec Predrag Mijatović. Zato upam, da bo Jugoslavija tudi nekje med zmagovalci, kar bi bilo zelo prav. Samo prvenstvo mi je zelo zanimivo."

VANJA RAHTEN, Ravne na Koroškem:

"Svetovno nogometno prvenstvo v Franciji je tudi za mene posebno doživetje. Vse tekme spremljam skupaj z očetom, posebej rada pa gledam tiste tekme, ki so najbolj zanimive. Tako sem gledala nogometno tekmo Nigerija - Jugoslavija. Tekma je bila zelo zanimiva, ker so Jugoslovani dobri nogometaši."

GORAZD GREGELJ, rezkalec, Ravne na Koroškem:

"Vse tekme gledam in lahko rečem, da je to svetovno nogometno prvenstvo zelo "močno". Vse ekipe so izredno dobre, posebno dobri so Brazilci in mislim, da bodo prav oni prvaki. Za Brazilce tudi navijam, ker dobro igrajo in nimajo pravih tekmecev."

MARTINA RAČNIK, dijakinja, Ravne na Koroškem:

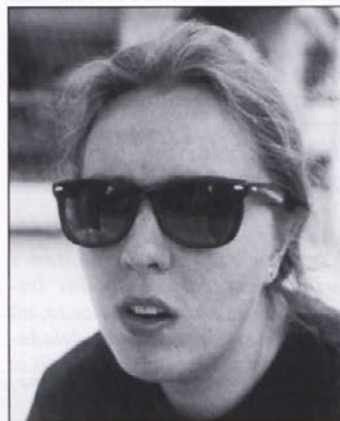
"Tudi jaz sem ena tistih televizijskih gledalk, ki spremljajo skoraj vse tekme s prvenstva v Franciji. Tekme so na dokaj visokem nivoju. Poraz Brazilije me je zelo presenetil. Vsekakor pa mislim, da bo svetovni prvak Brazilija, kar bi bilo glede na njihove kvalitete tudi prav."

STANISLAV ROBIČ, pek, Ravne na Koroškem:

"Vse tekme 16. svetovnega nogometnega prvenstva pridno spremljam. S prijatelji smo se šli staviti, kdo bo zmagal. Po končanem prvenstvu bomo priredili piknik, na katerem bomo "zalili" naše stave. Vse tekme so zanimive in lahko rečem, da so me prijetno presenetile afriške države."

SIMONA OMAN, rač. tehnik, Ravne na Koroškem:

"Spremljam svetovno prvenstvo v Franciji. Lahko rečem, da je izredno dobro pripravljeno, pa tudi tekme so zanimive. Všeč so mi Brazilci in Francozi, mislim, da bo ena od teh dveh ekip svetovni prvak. Sicer pa pravijo, da je žoga okrogla in po končanem prvenstvu bomo šele zvedeli, kdo bo zmagovalc."

SLAVKO HANŽEKOVIČ, kegljač, Prevalje:

"Čeprav nisem preveč navdušen za nogomet, vseeno spremljam večino nogometnih tekem na svetovnem nogometnem prvenstvu. Prvenstvo je zanimivo, za svetovnega prvaka pa prognoziram Nemčijo."

F. Jurač

Albert Vodovnik:

UČITI SE OD EVROPE IN EVROPA OD NAS

Predsednik najmočnejšega, kovinarskega sindikata v Sloveniji Albert Vodovnik pravi, da čas sindikata šele prihaja. Da delodajalci in oblast na to morajo računati in da tudi ni res, da smo Slovenci ovce, ki morajo zaradi tranzicije vse požreti. Vodovnik je tudi sindikalist, ki mu mnogi očitajo, da je še "prejšnji" in mu zato skušajo na vse mogoče načine zagreniti delo. Vsaj on tako pravi...

Prav na Ravnah so vam "napovedali volitve" in vam na ovinkast način skušali povedati, da vas bodo nesli, kot pravimo Korošci. Se to lahko zgodi? Je res, da vam domače okolje ne zaupa več?

Prvič slišim. Res pa je, da so me na Koroškem evidentirali kot kandidata za vnovično predsedovanje. Toda vse je možno, tudi da kdo lahko skuša blokirati delo ali načrte posameznikov.

Vsekakor bodo pred sindikatom v prihodnjem času odločilni trenutki. Videz kaže, da gre za to, ali bodo delavci res partner delodajalcem in pri tem naj bi sindikat odigral odločilno vlogo.

Že nekaj časa napovedujem, da bo sindikalne romantike konec. Zakaj tako pravim? Še do nedavnega smo imeli ljudi, ki so tako ali drugače z nami simpatizirali. Gre za zgodovinske spremembe, in kar nekaj ljudi v sindikatu še ni prav došlo, da če so v sindikatu, potem so v sindikatu. Odločiti se bo torej treba, ali si v sindikatu ali nisi. In greš na drugo stran. Druga stvar pa je, da bo kapital prisilil veliko število ljudi, ki zdaj mislijo, da so iz tega izvzeti, da torej ne plačujejo cehe tranziciji, da se bodo morali opredeliti drugače. Kot v Kardeljevih smereh razvoja, kjer Kardelj ugotavlja, da se je kapital v nekem času odločil postaviti inteligenco na trg delovne sile. To se bo v kratkem času zgodilo tudi pri nas in samo ozek krog ljudi bo ostal, ki bo delal v interesu kapitala. Ta bo sicer dobro plačan, vsi ostali pa se bodo morali povezati. Država je igro že sprejela, vendar se spreneveda in priznava tudi takomenovana lažna članstva, lažne moči in celo kdo resno misli. Larifari je, če rečeš, da boš na državo hud, država pa ve, da je zadaj nič. Zato se bodo nekatere stvari, kar se tiče sindikalnega boja, bistveno spremenile. Ne moreš reči, da boš naredil štrajk, zraven pa govoriti, kako tega ne bo treba, ker se je nekdo že ustrašil.

Sindikarno romantiko, kot pravite,

naj bi torej zamenjalo resno soočanje delodajalcev in delavcev?

Določen krog ljudi je (smo) to že zelo resno okusil(i). In spoznali, da stvar ni tako enostavna. Že ko smo se pogajali za prvo kolektivno pogodbo. Kaj narediti, da bi dobili tudi delavci nekaj ob delitvi premoženja? Ključ se je pokazal tak in drugačen, v grobem pa za drobtine z bogatinove mize. Seveda se že zdaj kaže, da bo kakih 10% Slovencev pač slovenska buržoazija, drugi pa se bomo spopadali z vsakodnevnimi problemi. Zato smo takrat ob pogajanjih o kolektivni pogodbi hoteli listine o manj izplačanih plačah. Da bi ohranili delovna mesta in listine vnovčili ob lastninjenju. Pokazalo se je, da je bila ideja dobra, da so partnerji to razumeli, vendar novonastalim političnim strankam do tega ni. Kažejo sicer prijazen obraz do delavskega delničarstva, ko pa prideš tako daleč, da bi izpeljal dokapitalizacijo, se tako banke, ki so črpale denar iz podjetij, zasučejo proti njim. Kar nekaj primerov je, da so morala podjetja v stečaj, ker niso dobila denarja za servisiranje normalnega poslovanja. Pa imajo trg in programe. Ni še torej povsem jasno, kako se bomo ravnali v tej družbi. Po dogovorjenih pravilih, ali ...

Kdo je torej v tej državi sploh še na strani delavcev? Na zahodu je jasno, da so to leve stranke. Ali pri nas take stranke sploh imamo?

Z mojega zornega kota je težko reči, kdo je levica. Skej je pred leti ravno zato ustanovil delavsko stranko. SPD je imela program sesopa z oblasti, druge so se za oblast borile, socialdemokrati, ki so v Evropi na levi, pa so zelo desno, ker se liderji tako postavljajo. Vsi imajo sicer velik interes, neka delavska gibanja, pododbore, ko pa prideš do tega, da je treba kaj urediti, ugotoviš, da delavce rabijo le na volitvah.

Sodi v ta paket tudi Ljudska stranka, ki se je, denimo, tako

zavzela za reševanje Slovenskih železarn?

Imam občutek, da nihče nič ne dela zastonj. Tudi kolegi iz tujine potrjujejo, da ni bolj ali manj prijaznega kapitala. Kapital je eden in trd. In slej ko prej zahteva polaganje računov. Moram reči, da so se za sanacijo železarn aktivirale tudi druge stranke in glasovanje je to potrdilo. Problem je, kako bo sanacija izvedena. Minilo je nekaj mesecev, stvari pa stojijo na mestu. Fabrike se niso pognale, še vedno se tuhta, kam bo šel denar...

Razdeljena pa so ključna delovna mesta...

Mislím, da delitev ni dokončna. Kakorkoli mi hočejo podatkniti personifikacijo izjav okoli kadrov, je res samo to, da se zavzemam za tistega, ki bi železarne znal voditi. Tudi izkušnje po Evropi kažejo, da so sanacije metalurgij stekle, ko so se združili menedžment in delavci. Oziroma sindikat in menedžment. To velja za jeklarstvo v Angliji, za jeklarne na Švedskem, ki zdaj vse dobro poslujejo. Toda ve se: če kapital za sanacijo dobiš, ga koristno uporabiš. Pri nas pa je sindikat stvari izpeljal, parlament svoje opravil, program pa je naenkrat postal skrivnost. Predstavnik v Nadzornem svetu, ki naj bi bil delavski, je zavezan z molčečnostjo, poslovnimi tajnamami... Na državni ravni moramo zato intervenirati, da dobimo vsaj zapisnike. Po drugi strani oskrbujemo s temi podatki za velike denarje nemške in ameriške strokovnjake. Če torej mene vprašate, ključna delovna mesta niso razdeljena. Bodo, ko se bo nekdo odločil za resno izpeljavo sanacije.

V teh letih, odkar smo se, pri polni zavesti, očitno pa ne zavedajoč se vseh posledic, odločili za kapitalizem, ste v stiku s sindikati, zlasti v Evropi. Kako zahodni sindikati reagirajo na takomenovane selitve programov? To čaka zdaj tudi Slovenijo, celo na Koroškem z najbolj ceneno delovno silo, že

Albert Vodovnik

govorijo direktorji o selitvah na Vzhod.

Ni tako zelo enostavno. Povsod zdaj igra kapital na karto zmanjševanja socialnih pravic. Tako na zahodu, na vzhodu pa o pravicah težko sploh govorimo, dokler se ne bo pognala proizvodnja. Vprašanje pa je, kdaj bo zahodni kapital vzhod, ki ga je podrl, hotel spet pognati. Tudi pri nas še ni jasno, ali ne mislimo narediti iz Slovenije zgolj trga za zahodni kapital, ki se srečuje z visoko brezposelnostjo. Ta pa je v bistvu uvožena iz nerazvitega dela sveta, kjer je delovna sila poceni. Pa spet ni čisto tako, saj sicer do azijske krize ne bi prišlo. Stvari se ne dogajajo slučajno, toda dogajajo se tudi zaradi napačnih kalkulacij. Denimo združevanje Nemčij, ki so zanj napovedovali, da bo končana v nekaj letih, pa ne bo... Ni tako poceni v nerazvilih delih delati tovarn, postavljati infrastrukture, izobraziti delovno silo. Potem pa še kaj dosti tam ne moreš prodajati, ker ljudje tam nimajo denarja. S poceni delovno silo Slovenija iz krize ne bo prišla.

Pa vendar, na Koroškem, kjer so delavci "najcenejši" v Sloveniji, govorijo o selitvah programov. Vsekakor bodo ti spoznali, da je

delovna sila lahko še bolj poceni, in da krog ni nikoli sklenjen. V Nemčiji dajo kovinarju 5000 mark, v Avstriji 3000, v Sloveniji 1600, na Hrvaškem, Češkem, Slovaškem 700 mark. V Ukrajini so ljudje pripravljani delati tudi za 30 mark. Toda še večji problem v Evropi postaja dumping delovna sila, ki je ne obvladuje nihče. Škoda dela vsem, tudi državi, ki jo sicer uporablja za socialni mir. Tega je že dosti tudi pri nas. Pa to niso Ukrajinke. To so naši delavci, ki jih nizke plače silijo, da si poiščejo delo za preživetje. Na Zahodu pa selijo tehnologije na Vzhod tudi zato, da ni tolikšnega pritiska na Evropo. Kar spomnimo se slovenskih "prisilnih" investicij v južnih republikah. To je bolj poceni kot reševanje problemov, s katerimi smo se že srečevali. In ko se pogovarjamo s kolegi iz Evropske skupnosti, lahko skupaj ugotovimo, da imamo v nekaterih zadevah celo več izkušenj kot oni.

Pa najbrž ne samo na področju selitve tehnologij?

Mi smo neke faze že doživeli in bili v nekem trenutku presekanji. Ker je to bil socializem, samoupravljanje, in dejansko se je zgodilo, da je zmagal kapital. Gotovo smo edini v Evropi, ki lahko povemo, kako je, če se delavci gredo samoupravljanje, če resno participirajo pri oblasti. Tega se na zahodu šele učijo, kajti celo kapital ugotavlja, da je bolj učinkovit, če je razpršeno upravljanje. Toda mi bi rabili tudi njihove izkušnje.

In kaj pravijo sindikalni kolegi iz Evrope o socialnih standardih. Je mogoče, da bodo v združeni Evropi veljali tehnični standardi, socialni pa ne?

Videz je, da se stvari na tem področju vrtijo zelo počasi. Dejstvo pa je, da bi poraz sindikatov v Nemčiji pomenil za evropsko delavstvo grozen udarec, da ne rečem v svetu. Medtem ko celo v Ameriki že eksperimentirajo z nekakšnimi oblikami skupnega premoženja in to materializirajo, da prinaša dobiček. Nekateri me

zato čudno pogledajo, ko pravim, da imata kapital multinacionalni in naše bivše družbeno premoženje nekaj skupnega. V Sloveniji imamo vse pogoje, da imamo socialno državo. Žal pa nekateri še niso kapitalisti in se grebejo za kapital na vse načine in še ne gre za boj, temveč je to mesarsko klanje.

In kaj so, če niso kapitalisti?

Težko je reči, toda v Sloveniji je do denarja mogoče priti na zelo različne načine. S plačami pa zagotovo ne. Kapital ima čudne tokove. Ko pa si enkrat v toku, je očitno, da moraš ščititi vse, ki so vanj padli. Interes teh, ki so zdaj v toku, je zagotovo ta, da ne zvezmo, kako so do kapitala prišli.

Veliko pa je tudi denarja, ki se porablja, za podlago pa ima navaden papir. Ta papir obvladujejo pidi, ki so resna nevarnost za vrednost denarja, ki ima pravo podlago. Špekulantii imajo v Sloveniji na tem področju raj.

Bomo v Evropski uniji imeli

evropski standard?

Ni nujno, Evropa postavlja minime. Že zdaj nima enakih standardov. Kar vzemimo Nemčijo v primerjavi s Portugalsko. Tam nekje pa smo blizu že mi...

Pa še nekaj, vse ni odvisno od nas samih. Mnoge stvari nam diktirajo mednarodne ustanove. Te pa niso najbolj prijazne. Zaenkrat je tako, da vse, kar diši po Evropi, pri nas pomeni nazadovanje. Nemški kolegi so nas že opozorili: kar enkrat izgubiš, je težko vrniti nazaj.

Bi torej popuščanje pomenilo ogrožanje vprašaj socialne države?

Da!

Napovedujete torej trda leta v novem mandatu, seveda če boste ponovno izvoljeni?

Saj ne more biti drugače.

Edi Prošt

In memoriam VIDU RATAJU

Vem, da je življenje kljub našim hotenjem minljivo in neponovljivo. Vid Rataj ga je odživel pri svojih šestinšestdesetih letih tako obogateno, kot mu je omogočala in velevala njegova dobra koroška duša. Svoje življenje je začel udeležati na domačiji Valne na Lešah 16. maja 1932. Tu je ob svojih domačih nadaljeval z razpletanjem niti svojega življenja, pri tem svojem zlahtnem delu je žel bogate žetve.

Najtežje življenjske preizkušnje je doživljal med drugo svetovno vojno in po njej. Narodno ozaveščeni Valnejevi-Ratajevi so se z veliko požrtvovalnostjo priključili narodno-osvobodilnemu boju. Vid je v teh letih prehodil kot kurir in mlad partizan veliko poti v zavetju domačih gora, ki so mu bile zelo ljube. Med drugo svetovno vojno je njegova domačija dobila ime "Pri Junaku".

Po izdajstvu 4. oktobra 1944 so Nemci staro mamo, mamo in Vida izselili in jih med seboj ločili ter jih poslali v nemška taborišča. Oče in brat Ivan sta se temu izognila in šla v partizane. Leta 1945 sta bila zajeta in poslana v nemška taborišča. Oče se je vrnil živ, Vidov brat Ivan pa je umrl v taborišču Dachau.

Vid je na domačijo Ratajevih iz taborišča prišel šele 2. oktobra 1946. Življenjska pot ga je vodila k iskanju dela. Najprej ga je našel v rudniku v Mežici. Potem je služil rok v tedanji JLA. Nadaljnjo ustvarjalnost je uresničeval v Tovarni rezalnega orodja na Prevaljah, viške svoje delovne vneme pa je do upokojitve leta 1990 pustil v Železarni Ravne, v obratu za vzdrževanje strojev.

Po dolgoletnih življenjskih iskanjih si je našel dom. Najprej na Čečovju, potem pa na Preškem vrhu 6. Tu je z ženo Marijo preživel zadnja leta življenja, ki je bilo v mladosti težko, ob koncu pa srečno in mirno.

Svoje življenje je odživel po številnih ljudskih modrostih. Ena od njih je, da mora biti človek poslušen in vzgojen in da se v življenju ravna po trditvi, da je razum bogastvo. Našel je cilj in tudi pot do njega.

Alojz Pristovnik

NAROČNIKI IMAJO **PREPIH** PO
NIŽJI CENI!

NAROČILNICA

Do preklica naročam **PREPIH** - koroški časopis po 10 % znižani naročniški ceni. Letno naročnino bom poravnava(a) s položnico. Časopis mi pošiljajte na naslov:

.....
.....
.....

Podpis: .....

Naročilnico pošljite na naslov:
ČZP VORANC, Prežihova 24,
2690 Ravne na Koroškem
ali po telefaksu št. (0602)22-999.

LEPO JE BILO DELATI

Delu čast in oblast je bilo napisano na veliki plošči na vidnem mestu ob vhodu v železarno Ravne!

Že pokojni mojster SM peči g. Albin Lečnik me je pripeljal v tovarno. Sprejet sem bil v fizikalni laboratorij, po-zneje sem bil premeščen v kemijskega. Ob delu sem tudi obiskoval večerno delavsko gimnazijo na Ravnah. Veliko lepih spominov mi ostaja v srcu, saj smo bili takrat zelo srečni, polni zanosa, polni načrtovanj. Nikoli ni noben delavec potožil, da bo vržen na cesto. Ko sem hodil po končne probe k pečem, so delavci bili dobre volje, celo hudomušni. V dolgem lese-nem koritu so imeli male sodčke piva.

Spominjam se že pokojnega g. Lipuša, ki je bil vodja SM peči. V rokah je vedno imel že odžgano majhno palico in odpiral majno odprtino pri vratih peči, da je videl, kako se kuha jeklo. Ker sem bil malo boječ, me je večkrat zastrašil: "Tukaj imaš krigel pira, če ga ne boš izpil, te vržemo v martinovko." Ta presneti krigel je pa bil velik in težak, da sem ga komaj izpil.

Radi smo delali, se tudi pošalili. Za božič smo kar v laboratoriju naredili majhne svečke za jelko, ker še nismo poznali električnih. Najlepše pa je bilo za prvomajske praznike. Tako smo okrasili okna, kot bi bila v hiši gostija. Pa recite, da ni bilo takrat lepo delati!

Viktor Levovnik

5. OBLETNICA SKUPINE STARIH ZA SAMOPOMOČ "SOLZICE"

Projekt "Mreža skupin starih za samopomoč" je največji in najodmevnejši podvig na področju medčloveških odnosov v slovenski socialni. Vodita ga Združenje za socialno gerontologijo in gerontogogiko republike Slovenije ter Inštitut Antona Trstenjaka.

Kaj so skupine starih za samopomoč?

So nekrvne prijateljske družine starih ljudi, ki delujejo v tesni povezavi s srednjo in mlado generacijo. So zdravilo proti osamljenosti, duševni pobitosti in izgubi življenjskega smisla. Bogatijo in plemenitijo življenje vseh sodelujočih. Tretje življenjsko obdobje je namreč čas, ko poskuša človek nadomestiti vse tisto, kar mu v dotedanjem življenju ni bilo dano, hkrati pa je to čas, ki je za človeka najtežji, saj je povezan z izgubami partnerja, sorodnikov, prijateljev. Skupine starih za samopomoč nam torej ponujajo priložnost, da poiščemo drug drugega, vzpostavimo pristne medčloveške odnose in postanemo prijatelji.

Tudi na Koroškem imamo prijateljske skupine starih za samopomoč. V Črni na Koroškem "Detel co", v Mežici "Lipo" in "Gorno", na Prevaljah "Ajdo", "Zalo" in "Vrtnice", na Ravnah na Koroškem "Solzice", "Klasje" in "Vresje", v Koroškem domu starostnikov "Peco" in "Urško", v Slovenj Gradcu "Vjoličice", v Dovžah pri Slovenj

5. obletnica skupine za samopomoč »Solzice«

Gradcu "Jesen" in v Mislinji "Arniko". Za razvoj in ustanavljanje novih skupin skrbijo Centra za socialno delo Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec, Združenje "Lučka" Mežiška dolina in Koroški dom starostnikov Črneče.

Prva Tovrstna skupina je bila ustanovljena na Ravnah na Koroškem pred petimi leti, točneje 20. maja 1993. Nadedli smo si ime "Solzice" in v šopek nas povezujejo želje in potrebe po ohranitvi telesnega in duševnega zdravja, po sožitju z ljudmi, druženju in iskanju smisla. Spoznavamo, da je življenje čudovita stvar in če imaš prijatelje, ki te razumejo, spoštujejo in sprejemajo takšnega kot si, je še toliko lepše.

In "Solzice" imamo veliko prijateljev.

Povezujemo se s predšolskimi otroki iz Vzgojno varstvenega zavoda Solzice iz Raven na Koroškem - "Malimi solzicami". S skupnim projektom "Nihče ne more živeti sam" uresničujemo želje in potrebe obeh generacij - vedrina mladosti se prepleta z ljubeznijo in duhovnim bogastvom starih ljudi. Ana ERJAVC, članica skupine "Solzice", je v svoji pesmi SAM zapisala takole:

Sam težko živiš, samote se bojiš.
Cvet se sklanja k cvetu,
ptič ptiča išče v zaletu.
Kaj bitje živo bi počelo,
saj v samoti bi izhlapelo.
Dušo mu samota bi izpila
in brez nje ostal prazna bi lupina.

Skupina "Krtki" Dnevnega centra pri Centru za socialno delo Ravne na Koroškem povezuje otroke in mladostnike, ki s "Solzicami" prijateljujejo in sodelujejo predvsem pri aktivnostih v različnih kreativnih delavnicah.

"Solzice" pa se povezujejo tudi z drugimi podobnimi skupinami v naši regiji in izven nje.

Naš 5. rojstni dan smo praznovali skupaj z "Malimi solzicami" in skupino starih za samopomoč "Sončnice" iz Celja. Po medgeneracijskem srečanju v VVZ Ravne na Koroškem smo obiskali Prežihovino, dan pa smo zaključili z družabnimi aktivnostmi na koči na Naravskih ledinah. Po petih letih našega druženja spoznavamo, da v življenju NIKOLI NI PREPOZNO, da obstaja polno življenje kljub mnogim neizpolnjenim željam in da je srečo treba loviti - skupaj s prijatelji.

Projekt "Mreža skupin starih za samopomoč" poleg skromne finančne podpore s strani države finančno in materialno podpirajo še lokalni donatorji, med drugimi lokalne skupnosti, Slovenske železarne - Noži, Ljubljanska banka, Paloma Prevalje; Trgovina Davina, Slaščičarstvo Polanšek, Koroški muzej, Prevent Slovenj Gradec, Rudnik Mežica, Foto Sana Radlje ob Dravi, Kivi Slovenj Gradec, Kili Liboje. Vsem iskrena hvala.

Marjeta ŠTREKELJ

Lepo je bilo delati, smo si bili edini...

SPOŠTOVANJA VREDEN KRVODAJALEC

Če bi se več ljudi potrudilo in vsaj občasno darovalo kri, bi lahko pripomogli k reševanju številnih poškodovancev, meni Prevaljčan Alojz Jazbec. Sam je gotovo lahko za vzgled, saj se je krvodajalskih akcij udeležil že devetdesetkrat in je tako rekorder med koroškimi krvodajalci. Svojo življenjsko tekočino podarja že od začetka šestdesetih let, za prihodnost pa napoveduje, da bo dosegel trimesčno številko in na krvodajalskih akcijah ne bo manjkalo, če mu bo to dopuščalo zdravje.

Že v mladosti sta ga o pomenu krvodajalstva poučila starša, ki sta Alojza tudi prepričala, da se je začel udeleževati krvodajalskih akcij.

"Prvič sem kri daroval leta 1963, kasneje v vojski, pa tudi v ljubljanskem kliničnem centru, ostalih akcij sem se udeležil v slovenjegraški bolnišnici. Najprej sem kri podarjal enkrat letno, v zadnjih letih pa jo darujem štirikrat na leto," je povedal Alojz, ki je letos ob občinskem sprejemu krvodajalcev prejel tudi posebno priznanje območnega združenja Rdečega križa Mežiške doline.

"Ko kri podarjaš tako dolgo kot jaz, pravzaprav po določenem času že čutiš potrebo po odvzemu krvi. Zdi se mi, da me boli glava in se slabše počutim, če nekaj časa ne grem na

krvodajalsko akcijo," je razložil Alojz.

Sicer je Alojz pri 51 letih starosti dobrega zdravja, težave pa ima s hrbtenico, saj je vrsto let opravljal delo žerjavovodje v ravenki železarni. Kasneje se je zaposlil v železarskih Nožih, kjer je opravljal poklic ravnalca srednje zahtevnih industrijskih nožev, od leta 1990 pa služi v logistiki.

Tudi drugače je Alojz aktiven na različnih področjih, ki mu izpolnjuje vsakdan. Še posebej Prevaljčani ga poznajo kot videonemalca, ki svoje prispevke objavlja na tamkajšnji lokalni kabelski televiziji. Nogometne tekme na Korotanovem stadionu praktično ne minejo brez Alojza, zvesto pa na primer spremlja tudi politično dogajanje v ravenko-

prevaljski občini, kjer se s svojo kamero odeležuje občinskih sestankov in drugih prireditev, ki jih organizira občina.

"Še posebej se lahko pohvalim s posnetki bojov na Koroškem v času osamosvojitvene vojne v Sloveniji. Inserte, ki sem jih posnel na Holmcu, sem, denimo, poslal tudi nacionalni televiziji, hranim pa jih še danes," je povedal Alojz, ki je posnel tudi krajši film o proizvodnji industrijskih nožev in orodjarni. Razen snemanja Alojza navdušuje še radioamaterstvo, s katerim se ukvarja že dvanajsto leto, do lanskega leta pa je bil tudi predsednik ravenškega radiokluba. Dolga leta je skupaj s sodelavci skrbel za organizacijo radioamaterskih tečajev in izpitov, zasluge pa ima tudi pri povečanju članstva v klubu.

Alojz Jazbec

Tako Alojzu pravzaprav ostaja malo prostega časa. Ko pa si ga vzame, se rad odpravi v planine, kjer tu in tam posname naravo in živali. Ob nogometnih tekmah, ki jih nikoli ne zamudi, se srečuje tudi s prijatelji, pri ljudeh pa najbolj spoštuje poštenost, odkritost in točnost. O sebi pravi, da sodbo o njegovem značaju najraje prepušča drugim, za Korošce pa bo, zatrjuje Alojz, vedno zastavil svojo besedo.

PETRA LESJAK

KOROŠKA NA GORIŠKEM SEJMU

Od 10. do 14. junija je v Novi Gorici potekal 3. sejem obrti in podjetništva. Na več kot 9000 m² razstavnih prostorov se je zbralo 194 razstavljalcev. Tudi letos je bil del sejma namenjen predstavitvi turistične ponudbe slovenskih krajev, tokrat na temo letošnje akcije Centra za promocijo turizma Slovenije "Dolg vikend so kratke počitnice - Dobrodošli doma". Turistična ponudba Koroške se je letos pod sloganom Koroška... barvitost dolin, predstavila v sklopu skupnega nastopa vseh koroških občin, ki ga je organiziral Odbor za turizem pri Gospodarski zbornici Slovenije - Območni zbornici Koroške.

Množica obiskovalcev s Primorske in iz sosednje Italije je pokazala veliko zanimanja za naše ponudnike turističnih storitev - največ za preživljanje aktivnih počitnic s pestro paleto doživetij v naravi. Spet pa so bili navdušeni nad našimi odličnimi kulinarnimi izdelki. Degustacije domačega rženega kruha, salam, mošta in raznih vrst žganja so bile obiskane, kot že dolgo ne.

Lanski nastop na Goriškem sejmu je prinesel kar nekaj ugodnih poslovnih rezultatov, upamo pa, da bodo ob koncu leta kazalci turističnega obiska s tega področja še ugodnejši.

Opazili smo, da je Koroška, v primerjavi z lanskim letom, tudi na sejmu že bolj prepoznavna, čeprav se še vedno najdejo prenekateri "nejeverni Tomaži", ki so prepričani, da prihajamo iz Avstrije.

Naslednja večja sejemski predstavitev koroške turistične ponudbe bo oktobra na 6. mednarodnem sejmu gostinstva in turizma GOST TUR v Mariboru.

Primož Vodovnik

Koroška na goriškem sejmu

JOŽE-SILVA KREUH

BOŠTIŠČE
BOŠTIŠČE
EDLYAJS

BREG 13-MEŽICA, TEL.: 38 602 35 694

Nov projekt koroškega kantavtorja Boža A. Koleriča

Preko pesmi izraža svoja notranja občutja

Pred slabim mesecem je pri založbi Zlati zvoki izšel nov projekt, drugi zapored, koroškega kantavtorja in glasbenega urednika na koroškem radiu Boža A. Koleriča. Že sam naslov projekta **SVOBODEN** pove, da je Božo v slovenskem glasbenem prostoru neke vrste posebnost. Njegove skladbe namreč izražajo tiho slutnjo, da je življenje več kot to, kar vidimo, slišimo in okusimo. V glasbi in besedilih, piše jih sam, se prepleta želja po boljšem jutri in težnja po notranji svobodi. Božo sam poudarja, da je druga zgoščena in kasetna logično nadaljevanje prvega projekta iz leta 1995.

"Prvi samostojni projekt z naslovom POT je bil začetek moje samostojne poti in je v nekaterih skladbah že odražal del mojih razmišljanj. Skladbe na prvi kaseti so bile odraz trenutnega raz-položenja, drug projekt pa je njegovo logično nadaljevanje. V treh letih se je zgodilo veliko stvari, spremenil sem način življenja in razmišljanja. Doživel sem neke vrste osebnostni razvoj," pravi Božo in dodaja, da vsak človek na svoj način izraža notranje občutke in stiske. On jih izraža preko glasbe.

SKLADBE ZA ZAHTEVNEJŠE POSLUŠALCE

Prijateljica Zdenka Čok je ob izdaji projekta zapisala: "Besedila vseh njegovih skladb, predvsem iz novega projekta, niso za ljudi z zaprtimi ušesi, saj vsakogar, ki jih resnično posluša, vzpodbudijo k razmišljanju in so tako namenjena zahtevnejšim poslušalcem." Božo pa dodaja, da bo vsak poslušalec na svoj način našel v njih tisto, kar išče. Meni namreč, da sta pesem in glasba najvišji vibraciji ki ob združitvi lahko zelo pozitivno vplivata na človeka. Nov projekt, na

njem je petnajst sklad, od tega tri s prejšnje kasete, izstopa po dveh izrazitih posebnostih. Eno je skladba Eno smo vsi, ki jo poje v duetu s hčerko Uršo, in instrumentalni skladbi Kitara in Morje, v katerih poslušalec začuti pridih večnosti. Pesmi so zelo melodične in podkrepljene z zahtevnimi harmonskimi pristopi.

Poleg omenjenih sklad so na novi zgoščenci še trije dueti z **Vero Trafela, Ireno Vrčkovnik in Jano**. Vsebuje tudi tri instrumentalne skladbe, ki so po Koleričevih besedah napoved naslednjega, tretjega projekta, na katerem bo poudarek na meditativni glasbi, opremljeni z naravnimi zvoki.

Glasba, besedila in aranžmaji za skladbe so njegovo delo, glasbo in besedila pa piše tudi za druge izvajalce in glasbene skupine. Nov projekt bo skupaj z glasbenimi kolegi promoviral širom po Sloveniji. Z Ireno Vrčkovnik bo nastopil tudi na letošnjem festivalu Melodije morja in sonca. Bil je tudi med letošnjimi nominiranci za Zlatega petelina, v kategoriji za najboljšo priredbo (poje jo Irena Vrčkovnik) za skladbo Vsak

moški moj.

"Ne pričakujem posebnih priznanj, saj mi največ pomeni iskrena zahvala človeka, ki so mu moje pesmi všeč. Kljub temu sem bil nominacije vesel, saj dokazuje, da nekdo moje delo opazi in ceni."

Zadovoljen je tudi s predstavitvijo novega projekta, ki je bila v začetku junija v restavraciji Danice Marčič v Slovenj Gradcu. Proslavil jo je skupaj s svojimi glasbenimi prijatelji: Generacijo 69, Ireno Vrčkovnik, Jano, Vero Trafela, Majo Pur, Aleksandrom Ježem, hčerko Uršo in ...

ZAČEL JE S TROBENTO

Že kot osnovnošolec se je Božo zanimal za glasbo. Sam pravi, da je prej znal žvižgati kot govoriti. V šestem razredu je obiskoval nižjo glasbeno šolo za trobento, šolanje pa nadaljeval na srednji glasbeni šoli v Mariboru. Skupaj s Darkom Orlačem je nekaj časa igral v duo O.K., kasneje ga je k sodelovanju povabila skupina Četrta dimenzija. Po razpadu skupine, skupaj so igrali šest let, se je odločil za samostojno pot. "Nikoli nisem načrtoval samostojne poti, danes pa vem, da bi bil v skupini ovi-

Božo A. Kolerič

ran, saj ne bi mogel v tolikšni meri razviti svoje kreativnosti," je povedal Božo. Pravi, da se želi v prihodnjih letih popolnoma osamosvojiti in posvetiti več časa drugim projektom. Skupaj z velenjsko agencijo Žarek na valovih Koroškega radija pripravlja oddajo Kolo življenja, katere vsebina se dotika mejnih področij znanosti, raznih življenjskih situacij ipd.

Del prostega časa posveča slikanju in risanju. Na njegovih pastelih prevladujejo prisposode iz narave, morje. Voda je po njegovih besedah prisposoda človekove duše.

"Vse prvine ki jih ima človek v sebi, izraža morje. Lahko smo takšni ali drugačni, le zavedati se moramo svoje drugačnosti. Sam z glasbo povem tisto, za kar bi me marsikdo na cesti imel za čudnega," je rekel Božo A. Kolerič in dodal, da je zavedanje drugačnosti tudi del svobode.

Jasmina Detela

95 let Kmečke godbe na Pernicah

Našim dedom v spomin, vam, ki še igrate, v zahvalo, mladim v spodbudo. Tako so zapisali nad sliko, ki nosi letnico 1905 in jo štejejo kot trden dokaz obstoja godbe v tem kraju. Toda že sama slika, na njej so možaki srednjih let, še bolj pa pričevanja dokazujejo, da so tod organizirano gojili glasbo že najmanj v drugi polovici minulega stoletja.

Godba je previharila vojne. Prvo, drugo, in še politične pritiske, glasba, petje in druge vrste kulture so pač imele tu dokazano trdne korenine. Ne kaže mešati kulture s politiko, vendar je prav na tem območju bila soočena z močnim gospodarskim, kulturnim in jezikovnim pritiskom agresivne nemščine v tistem času. Vsaka vojna je pobrala tudi do polovico godbenikov in podmladka, ampak vedno se je dvignila, bila je v ljudeh.

Kmečka godba Pernice

Po drugi vojni, po tistih velikih pričakovanjih in upanju, so godbo obnovili že leta 1945. Pa so zopet doživeli razočaranja in prepovedi ter se umaknili v svojevrstni kulturni molk. Takrat se namreč ni smelo igrati na "lepih nedeljah". Igrali so še na raznih porokah, pač toliko, da niso nikoli povsem zamrli. V letu 1974 je godbenike zbral in ponovno postavil na noge domačin **Simon Štruc**, po domače Riščenov Simon. Godbo so vodili številni dirigenti, od **Obavt-**

novega Franca, Klavžija iz Vuzenice, domačina Šurža in drugih. Pravi duh orkestra in godbenega dela pa je med godbo vnesel **Adi Smolar** in za njim današnji dirigent **Sandi Pungarnik**. Za obleke, instrumente in drugo so marsikaj prispevali tudi godbeniki, še več pa domačini, kmetje s prispevki od lesa, in številni drugi Perničani, ki niso pozabili kraja svojih korenin. Vse to in več so zapisali v poseben bilten, prvo tovrstno publikacijo o godbi, ki so ga izdali ob tem jubileju. Čeprav še vedno v stiski z denarjem, je bilten po obsegu skromen, pa zelo bogat po vsebini in slikovnem gradivu. Svojevrstno ogledalo, v katerem bodo bralci skozi prednike pričeli še bolj prepoznavati sebe, prepoznali bodo sebe in del častne kulturniške preteklosti Pernic in sosednjih krajev.

Tudi predstavitve, kot se spodobi, so opravili v svojem kraju, slavnostni koncert in srečanje godb na pihala pa v občinskem centru na Muti. Močno pomlajeni, doslej najbolje opremljeni z zavestjo častne preteklosti gredo uradni stoletnici naproti.

k.vault

PONUDBA ZAVAROVANJ NA EVROPSKI RAVNI

OBMOČNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
tel.: 0602 505 611, fax: 0602 41-840

PREDSTAVNIŠTVI:
Radlje ob Dravi, tel.: 0602 73-024
Ravne na Koroškem, tel.: 0602 23-658

ZASTOPSTVA:
Črna na Koroškem, tel.: 0602 38-488
Dravograd, tel.: 0602 84-506
Mežica, tel.: 0602 37 026

triglav premoženje

novost v ponudbi: **POTRESNO ZAVAROVANJE**

Ko se zamajejo tla pod nogami...

V skupini naravnih nesreč, ki ogrožajo človeštvo, ima potres zelo pomembno mesto.

Slovenija je potresno območje, kjer so potresi večkrat povzročili hude posledice. 14. aprila 1995 je minilo sto let od rušilnega potresa, ki je prizadel Ljubljano in okolico. Potres je zahteval temeljito obnovo in prenovo prizadete mesta in deloma tudi njegove okolice. To je bil čas, ko se je v Sloveniji začelo intenzivno razmišljati o potresnih opazovalnicah.

Sedem stalnih opazovalnic v Sloveniji zapiše na leto povprečno 2.500 potresov, od tega okoli 400 z žarišči na ozemlju Slovenije, pebivalci Slovenije pa zaznajo na leto od 20 do 50 potresov. Tudi potres z žariščem zunaj Slovenije lahko povzroči materialno škodo na naših tleh. Tak potres je leta 1976 povzročil veliko materialno škodo v Posočju in drugih delih zahodne Slovenije.

Potres je naravna nesreča, ki lahko prizadene vse vrste gradbenih objektov, kakor tudi premičnine v njih. Ttej nesreči se je precejšnji meri moč izogniti z upoštevanjem inženirskih zahtev o protipotresni gradnji. Seveda pa tudi protipotresno grajene zgradbe niso popolnoma varne pred poškodbami, ki jih lahko povzroči močnejši potres.

Ko se zamajejo tla pod nogami, je najpomembnejše, da rešimo življenje sebi in najbližjim, Zavarovalnica Triglav pa vam s potresnim zavarovanjem zagotavlja povrnitev nastale škode in s tem ohranitev vrednosti vašega premoženja.

 zavarovalnica triglav, d.d.

Spet zlati Lampret

Slovenjgraško podjetje Leasing Lampret je junija že tretjič zapored prejelo najvišje priznanje na svetu za prodajo Seatovih vozil - **GOLDEN DEALER**. Letošnja podelitev je bila v Barceloni. Temu podvigu je tokrat botrovala izjemna prodaja vozil (400 v letu 1997), kakovost servisnih uslug in odprtje novega prodajnega centra v Slovenj Gradcu.

Na podelitvi v Barceloni je bil prisoten tudi generalni direktor Posche Slovenija, g. **Norbert Windisch**, ki (kot vidite na sliki) rad obišče prodajni center Lampretovih v Slovenj Gradcu.

TOMA JESENTČNIKA

DIVJA JAGA SKOZI POGLED

Mojster Ivo

Poletje na Koroškem seveda ne mine brez mežiškega mojstra Iva Kljajiča. Kjer se pojavi Ivo s svojim avtomobilom Jugo Amerika in veliko prikolico, ki je v resnici potovalni gril, je za dobro hrano gotovo poskrbljeno. Njegovi odojki in rulade so postali že prava blagovna znamka.

PRIŠLA, STRELJALA, ODŠLA

Darja Vrhovnik je bila letos prvič na srečanju novinarjev in policistov na Viču. Ker se ji je mudilo na druge obveznosti, je med prvimi streljala z zračno puško v tarčo, pogledala število "nastreljanih krogov" in odšla. Ob seštevanju točk so ostali prisotni ugotovili, da je med ženskami najbolje streljala, pa tudi marsikaterega policista je spravila v koš, čeprav sploh ni počakala na rezultate in razglasitev.

Morje ali banja - to je zdaj vprašanje!

MEŽICA SE BOJI STRELE

Mežiška električna napeljava in tamkajšnji sistem kableske televizije se sesuje že ob najmanjšem bliskanju in grmenju. Pol Mežice je bil nedavno odrezan od teve programov in obeta se bojkot plačevanja KTV naročnine, saj občinski svetniki niso tako modri, da bi zaradi teve mrka ljudi tudi delno oprostili plačevanja naročnine.

Ob nedavnem sekanju strele pa je bil najbolj zadovoljen TV servis Lončarič z Raven.

Namesto majskih dnevov poletna srečanja

Lanskoletni majski dnevi v Mežici so bili neuspešni. Zakaj lanski? Zato, ker letošnjih ni bilo. Če bi bili lanskoletni majski dnevi uspešni, bi jih organizirali tudi letos. Zato pa smo na Koroškem namesto majskih dnevov dobili poletna srečanja. Seveda ne v Mežici, ampak na Prevaljah.

Zabavišni park

Na Prevaljah je bil te dni pravi luna park, po slovensko bi mu rekli tudi zabavišni park. Lepa napoved za skorajšnje lokalne volitve...

SPOMIN NA STARE ČASE

Pred kratkim se je razvedelo, da ima odgovorni urednik Koroškega radia Marko Vrečič značko "BRAČA RIBAR". Podatek je zanimiv z dveh zornih kotov. Prvič, ker malokdo ve, da je to priznanje iz časov nekdanje Jugoslavije, ko so takšne značke dobili odličnjaki - vsako leto eno značko in za odlične uspehe v celotnem osnovnem šolanju pozlačeno značko BRAČA RIBAR. Drugič pa je podatek zanimiv zato, ker malokdo ve, da je bil Marko v OŠ odličnjak.

ŽELELI STE, OBUPAJTE!

Ni čudno, da maliki se množe,
če stari ostajajo.

In med njimi novi - RODE.

Sojenje nekdanjemu domobrancu Dinku Šakiću v Zagrebu bo dokončno prepričalo še zadnje dvomljivce, da so taboriščniki v Jasenovcu izvajali - skupinske samomore.

V revščini je človek največje bogastvo, v bogatiji največji revež.

Čigave so plinske maske? Čigava so kukavičja jajca?

Ljubljana je med najbolj onesnaženimi slovenskimi rekami.
Normalno, ko pa je v Ljubljani največ svinjarij(e).

S prehodom iz socializma je vsak nekaj dobil: eni kapital, drugi kapitalizem.

Za ljudstvo "kruha in iger", za elito "pogače in intrige".

Najmanj, kar lahko pripišemo parlamentu, v katerem poslanec izjavi, da delavci smrdijo, je - da zaudarja.

Vsi naši politiki so odločno proti kriminalu. Imam pa občutek, da niso vsi proti kriminalcem.

NAGRADNA IGRA:

POIŠČITE SE V PREPIHU

Na zadnji dan šolskega leta smo naredili ta posnetek. Če se bo učenka na naši sliki prepoznala, jo (če se bo s Prepikom v roki oglasila v prodajalni Mladinske knjige na Prežihovi 24 na Ravnah na Koroškem) čaka nagrada v višini 3.000,00 SIT. V Mladinski knjigi na Ravnah pa že zdaj obljublajo, da bodo za novo šolsko leto bogato založeni z vsemi šolskimi potrebščinami.

Humana soseda

»S sosedo Fino sva danes na televiziji gledali zastrašujočo oddajo o alkoholizmu. Alkohol je vir zla, v Sloveniji imamo vedno več alkoholikov!« je vnemirjeno rekla moja žena Meta.

»A tako?« sem dejal.

»Družine propadajo, vse več je razvez, otroci trpijo...«

»To je pa res hudo.«

»Da, pravi pekel, ti pravim!«

»Hvala bogu, da smo vzorna družina. Otroci so zdravi ko dren, veseli, da kar žarijo. Alkohola pri nas ne pijemo preveč. Da, malo je takih vzornih družin,« sem pomirjeno dejal.

Odprl sem hladilnik, da bi si vzel steklenico piva po napornem delu. Meta je kot furija vzrojila: »O, tega pa ne! Piva ne boš več pil in pika.«

»Zakaj pa ne?« mi ni bilo jasno.

»Od danes naprej ne boš več poskusil niti kapljice alkohola, niti piva!« se je še bolj vidno razburila žena.

»Pa saj nisem alkoholik, tu in tam kakšno pivo, špricer, drugače ne. Ti pa bi me zdaj naredila kar za alkoholika? Žalostno.«

»Me nič ne briga! Jutri popldne gremo z družino v naravo, na svež zrak. Pa brez alkohola.«

Nisem vzdržal. Umaknil sem se v najbližjo gostilno in si naročil zasluženo steklenico piva. Čez čas se prikaže v gostilno soseda Fina. V presenečanju se mi je nenadoma posvetilo, ko mi je polna zlagane žalosti govorila: »Za božjo voljo, sosed, ne pijte alkohola!«

Takrat sem vzrojil. Vsega je bila kriva ta »humana« soseda, moja Meta pa ji naseda.

»Ne vtikajte se v moje življenje, gospa Fina, če ne bom poklical policijo!« sem ji resno zagrozil.

Soseda je zardela ko kuhan rak, izginila ko kafra iz gostilne in ni rekla nobene več.

J. K.

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

KRZ

Prerado se zgodi, da se kaj pripeti.

TUJINA

V tujini ste na službeni poti, na obisku, kot turist na počitnicah ali na potovanju.

Ko potujete sami, z družino ali v skupini se še prerado zgodi, da je treba
poiskati zdravniško pomoč.

Z dodatnim prostovoljnim zavarovanjem **TUJINA A** lahko zavarujete plačilo
nujnih zdravstvenih storitev, prevozov in zdravil v tujini, tudi na Hrvaškem.

Zavarovanje pomeni previdnost, previdnost pa je mati modrosti.

Zavarujemo bogastvo zdravja.

ZZGS

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

4. julij

*Vsem občankam in občanom
želim ob občinskem prazniku prijetno praznovanje.
Ob prazniku izražam tudi željo po čim hitrejšem nadaljnjem razvoju občine,
pri čemer zagotavljam svoja prizadevanja za uresničitev tega cilja,
našim podjetjem in posameznim občanom pa želim obilo poslovnih uspehov.*

*Župan občine Dravograd
Rado Krpač, dipl. ing. gozd.*

DRAVOGRAD

4. julij

PRAZNIK OBČINE DRAVOGRAD

petek, 3. julij 1998

- od 14. do 18. ure: DELAVNICE DOMAČIH OBRTI pred Osnovno šolo Dravograd
- ob 18. uri: PRIJATELJSKO SREČANJE IN KONCERT PIHALNIH ORKESTROV, prireditveni prostor (Godba na pihala ZB KOGRAD - IGEM Šentjanž, Gasilska godba Loče, Schlosskapelle iz Suhe in Godba na pihala z Mute)
- od 20. ure naprej: OD ŠANKA DO ŠANKA v starem mestnem jedru Dravograda

sobota, 4. julij 1998

- ob 10. uri: SLAVNOSTNA SEJA Občinskega sveta v Knjižnici
- ob 10.30 uri: SREČANJE OLDTIMERJEV na parkirnem prostoru centra Traberg
- od 11. ure naprej: KOLESARSKI MARATON "Okoli Pohorja", 20. jubilejni
- ob 16. uri: OTROŠKA MODNA REVIJA na terasi hotela Traberg
- ob 19.30 uri: KONCERT BIG BENDA iz Radelj ob Dravi in NASTOP PLESALCEV plesne šole Levi devžej iz Slovenj Gradca, prireditveni prostor
- od 21. ure naprej: DRAVOGRAJSKA NOČ na Trgu 4. julija

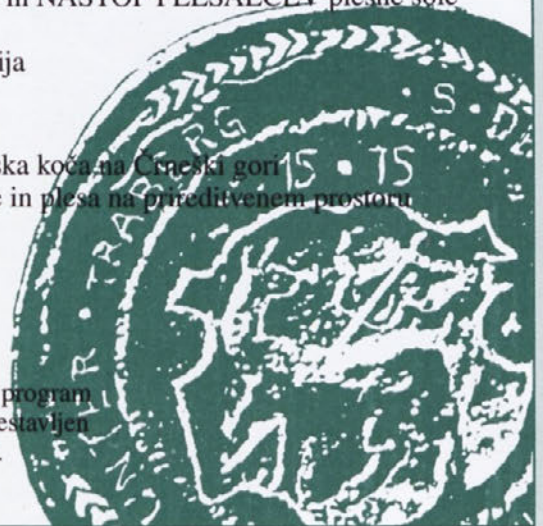
nedelja, 5. julij 1998

- ob 8. uri: STRELJANJE NA GLINASTE GOLOBE, Lovska koča na Črniški gori
- ob 20. uri: TAHITI SPEKTATEL - večer eksotične glasbe in plesa na prireditvenem prostoru (vstopnina za otroke 300 SIT, za odrasle 600 SIT)

**VLJUDNO
VABLJENI!**

**OBČINA DRAVOGRAD
ZKD,
ŠPORTNA ZVEZA**

V primeru dežja bo kulturni program iz prireditvenega prostora prestavljen v telovadnico OŠ Dravograd.

Piše: Stanka Blatnik

EKSPERIMENTIRANJE

Mlada novogoriška oblikovalka **Deborah Mezgec** se po vrnitvi z Nizozemske predstavlja z oblačili, kot pravi sama, v dialogu z dušo dekadence. Iz zgodovine povzeti oblačilni elementi gradijo novo estetiko prihajajočega časa. Razgibana kolekcija pripoveduje zgodbe iz življenja ženske. Njena vloga nastopi že takrat, ko je še naivna in svobodna...

Naj spregovorijo podobe same.

foto: Stanka Blatnik

Modne torbice

Vidimo jih tako rekoč vsak dan in povsod. Nekaterim pravimo kar malhe in so prav nemarno vržene prek rame, druge zaživijo le ob posebnih priložnostih nekajkrat na leto. V nekaterih se skriva najrazličnejša "krama", od nujno potrebnih stvari do že zdavnaj pozabljenih, skritih nekje na dnu ali v skrivnem predalčku pod podlogo.

Mnoge ženske jih znajo nositi, nekaterim so nekako odveč, tretje jih imajo le kot modni dodatek. Vsaka nosi svojo vsebino, svojo zgodbo in svojo dušo. Dobro izbrana torbica lahko popestri še tako dolgočasno obleko.

Letošnje so po obliki enostavne, od velikih nakupovalnih borš, pa do mini toaletnih velikosti. Najbolj "in" so tiste s kratkimi ročaji, ki jih nosimo kar v roki. Morda ne bi bilo slabo pobrskati po babičinih omarah in že preživetemu vdahniti čar današnjega trenutka.

Večno modna črna se letos rada druži z rdečo in roza, sive odenke pa obvezno spremljajo torbice in čevlji v bolj ali manj svetleči varianti. Čevlji se morajo praviloma ujemati z ostalimi modnimi dodatki, še posebej s torbico. Če že ne v barvi, pa vsaj v stilu. Letos visoke in najvišje, ozke in polne pete krasijo pripadajoče odprte sandale. Preprosto torej, vendar le pod pogojem, da tudi privlačno.

MINI BIKINI za vroče dni

Poletna sezona je pred vrati in večina se nas še v zadnjih preddopustniških dneh oskrbuje tudi s tem, moški bi najbrž pridali, nepomembnim kosom garderobe. Pa je njegova pravilna izbira še kako pomembna. Z ustreznim modelom lahko bistveno pripomoremo k dobremu počutju, zakrijemo marsikatero pomanjkljivost in poudarimo lastnosti, ki so nam v ponos.

Letos zelo modne bikinke z mini površino v kovinsko svetlečih materialih lepo poudarjajo vitko postavo. Na drzne tanga hlačke je bolje pozabiti, če naša tazadnja ni manekenske sorte in to brez obžalovanja, saj je na tržišču cela poplava najrazličnejših modelov in barv, med katerimi moramo najti takšnega, ki nam v resnici dobro pristoji.

Modne zapovedi postajajo vedno bolj ohlapne, s tem pa tudi izbira lažja. Najdemo lahko najrazličnejše enodelne, olimpijske modele, kopalke s podloženimi košaricami, take z majčko namesto modrca ali širokimi hlačkami vseh dolžin, športne s črtami, elegantne z volančki, skratka (skoraj) vse, kar je kdajkoli obstajalo. Vse širinske prekoračitve moramo nekako skriti pod nesramno prilegajoče pletivo in pozornost preusmeriti na kar najbolj privlačen del telesa – ga odkriti ali poudariti z določeno barvo. Tega si določimo (najbolje) sami ob možnostih, ki jih imamo seveda na razpolago.

Ker so naši kraji pogosto slabo dojemljivi za novosti in kakovost, se po dober kos garderobe splača stopiti tudi malo dlje in se tako oskrbeti za kar najbolj sproščen oddih.

V Radljah ob Dravi prvi Avtocrash klub v Sloveniji

Še do nedavnega Slovenci nismo vedeli kaj dosti o avto crash-u. Iz anonimnosti je ta zelo atraktivni šport po petih letih prerasel v eno izmed najodmevnejših avtomobilističnih prireditev pri nas. Na prireditvi Avtocrash 98 v Mariboru je letos sodelovalo kar štirinajst najbolje pripravljenih slovenskih ekip. Gostovali so tudi opazovalci iz Avstrije, Hrvaške, Romunije in Bolgarije. Prireditve se je udeležila tudi ekipa iz Radelj ob Dravi, ki je nastopila kot tekmovalna ekipa prvega uradno registriranega avto crash kluba v Sloveniji.

Ideja avto crasha prihaja iz Amerike, v Evropo so ta šport prinesli najprej Angleži, v Franciji pa je priljubljena varianta krožnega avto crasha. Slovenci se trkamo po ameriški inačici, ki ga v Evropi izvajamo edini, kjer avtomobili tekmujejo na asfaltnem igrišču.

V Mariboru je na obeh prireditvah Avtocrash 98 s posebej pripravljenimi tekmovalci štirinajst ekip. Šest ekip iz kvalifikacij ter dve ekipi iz ti. repesaža, kjer tekmujejo izpadli avtomobili iz obeh kvalifikacijskih tekem, se je potegovali za glavno nagrado Ford KA, ki ga je podarilo podjetje Avto Šerbinek iz Maribora. V skupnem seštevku obeh prireditev je tako slavila ekipa Novi gradbeni finalist iz Maribora z voznikom Miranom Macuhom. V ožji izbor se je letos kvalificirala tudi ekipa Avtocrash kluba Radlje ob Dravi, ki je dosegla solidno trinajsto mesto. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z vodjem kluba Brankom Podzavnikom.

Kot vodja prvega avto crash kluba v Sloveniji, v čem vidite perspektivo delovanja kluba?

»Že na ustanovni seji kluba smo sprejeli osnovna izhodišča delovanja. Naj naštejemo morda samo par glavnih točk. Kot prioriteto nalogo smo si v klubu zadali sodelovanje na vseh prireditvah, ki

zadevajo avtocrash in tudi širše. S tem mislim predvsem na prireditve, ki dosegajo določen strokovni nivo. To pomeni, da se lokalnih avtocrashov načeloma ne bomo udeleževali, saj smo v treh letih našega delovanja dosegli dokaj soliden nivo na organizacijski in seveda na kakovostni ravni.«

Na obisku pri sponzorju

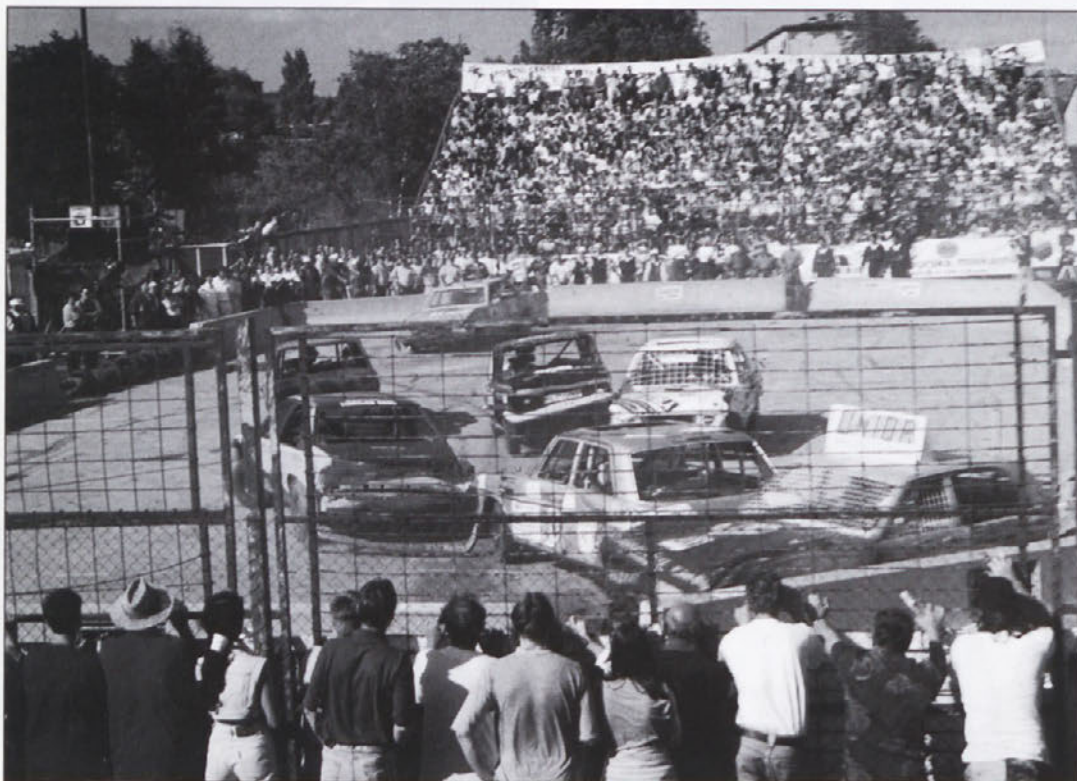
Poleg tega bo klub deloval verjetno še na drugih področjih, glede na to, da je bil Avtocrash 98 v Mariboru letos edina tovrstna prireditev v Sloveniji?

»Sicer je to tekmovanje res edino, treba pa je priznati, da je kakovostno zelo solidno. Kolikor mi je znano, se za avtocrash intere-

sirajo tudi ostala večja slovenska mesta kot na primer Ljubljana in Celje. V tem oziru Koroška sicer nima ne vem kakšnih možnosti, predvsem ker ni primerne prireditvenega prostora. Sicer pa obstaja želja, da ta šport predstavimo tudi Korošcem. Predvsem smo to dolžni navijačem in vsem Korošcem, ki so nas množično podprli že na tekmovanju v Mariboru. Kot pa sem želel povedati že prej, se na Koroškem lokalno organiziramo za vzpostavitev kontinuiranih treningov za našo tehnično ekipo – tako mehanikov kot tudi voznikov. V tem smislu načrtujemo na Koroškem izgradnjo poligona, ki bo prvenstveno služil za priprave na tekme, v sodelovanju z ostalimi zainteresiranimi pa bi poskušali projekt razširiti na poligon za testne vožnje, avto šolo... Interesentom v klubu, ki šteje 40 aktivnih članov in seveda ostalim je treba dati možnost izkusiti avto crash. To bo precej pripomogli k promociji tako športa avto crash, kot tudi Koroške. Konec koncev bi lahko prostor služil tudi za organizacijo večjih prireditev. To predstavlja enega naših največjih projektov.«

Kot kaže so vaši cilji povezani s precejšnjimi finančnimi sredstvi?

»Že avtocrash kot tak je precej drag šport. Kot primer - stroški udeležbe tekmovalnega avtomobila znašajo okoli 400.000 tolarjev.

Gledalci so imeli kaj videti

Kar pa zadeva projekt izgradnje poligona, pa se v veliki meri nadajamo kooperantov. Sicer se par potencialnih soinvestitorjev že ogreva za ta projekt, vendar bo potrebnih več sredstev. Kar pa zadeva udeležbo na tekmovanju, pa moram izpostaviti ugoden odziv večjih podjetij na Koroškem, medijev, ter našega generalnega sponzorja podjetja Unior Zreče, s katerimi zelo dobro sodelujemo. Interes nekaterih večjih slovenskih podjetij pa je usmerjen predvsem v načrtovano udeležbo na avto crashu letos jeseni v Franciji.»

Torej odhajate v tujino?

»Želimo si izkusiti tudi francosko varianto. V Franciji je ta šport precej bolj profesionaliziran. Menimo, da lahko z nastopom v tujini dosti pridobimo, tako na kvalitativnem, kot tudi organizacijskem področju. Naša dolžnost kot prvega avto crash kluba v Sloveniji je, da se tudi v ostalih državah, kjer prirejajo avto crash, pojavlja slovenska ekipa. Tujina ti ponudi tudi izhodišča za nadaljnje delo, da ti ideje. Najpomembnejša pa je seveda izkušnja, ki jo bomo pokomentirali tudi z ostalimi ekipami ter organizatorjem slovenskega avto crasha Brankom Horvatom.»

Dva na enega....

Kako pa komentirate uvrstitev vaše ekipe v Mariboru?

Menim, da trinajsto mesto ni vrhunska uvrstitev, vendar je k temu precej pripomogla tudi smola. Že na prvi tekmi smo imeli manjše težave, zaradi česar smo drugi avtomobil pripravili boljše.

Vendar je na drugi prireditvi počil zglob, kar se je v zgodovini avto crasha verjetno zgodilo prvič. Naša tehnična ekipa, ki jo je vodil Tacer Zlatko, je sicer delala čudeže, vendar te napake ni bilo moč dovolj kvalitetno sanirati. Sicer smo gledalcem dali, kar smo želeli in to

je športni užitek. Pohvala velja tudi vozniku Glaser Dušanu, ki je svoje delo opravil dovolj kvalitetno, predvsem na zadnji prireditvi. Sicer pa, kot klub investiramo v udeležbo na določenih prireditvah toliko, kot se nam zdi smiselno. Prevelikega vložka zaradi ostalega, predvsem udeležbe na tekmovanju v Franciji, si nismo privoščili zaradi drugih pomembnejših načrtov. Sicer pa je naša glavna želja sčasoma doseči čim višji nivo ter kot prvi registriran tovrstni športni klub v Sloveniji spodbujati tudi ostale k ustanovitvi klubov, saj bomo lahko tako še dodatno dvignili nivo avto crash športa v Sloveniji. Tudi sodelovanje s sponzorji in ostalimi je tako lažje. Menim, da si dobro pripravljene ekipe, kot jih je bilo mogoče videti na nedeljski prireditvi, zaslužijo vso pozornost in pohvalo.»

Adi C. Kumer

Še malo, pa gremo naprej

grafični repro studio

CERDONIS

časopisno založniška družba d.o.o.

Stari trg 278,
2380 Slovenj Gradec
tel.: (0602) 43 143, 501 841
fax: (0602) 43 100
e-mail: cerdonis@km-z.si

89.5 HZ
NOVI VAL

VAL RADIA RADLJE

Koroška cesta 2
2360 RADLJE OB DRAVI
Telefon: 0602 71 098
Telefax: 0602 71 098
Studio: 0602 73 557

DEJAVNOSTI PODJETJA ALP PECA

V SPODBUDO BREZPOSELNIH IN ZA RAZVOJ TURIZMA

Spodbujanje turizma, uveljavljanje lokalnega pospeševalnega centra in razvoj kadrov so ključna področja, na katerih deluje podjetje ALP Peca. Številnih aktivnosti se pri ALP-u, ki posluje na Ravnah in v Črni, lotevajo že peto leto, področja delovanja pa se še vedno širijo. Najnovejši projekti so čistilni servis, poslovni servis za malo gospodarstvo in tako imenovana rokodelnica.

Omenjeni projekti potekajo v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje, glavni cilj pa je zagotavljanje novih delovnih mest, s katerimi lahko vsaj delno premostimo sedanjo krizo zaposlovanja.

Čistilni servis ponuja čiščenje gospodinjstev, pomoč pri varstvu otrok ali drugemu delu na domu. ALP Peca torej v okviru tega programa priskrbi delo tistim, ki so pripravljene pomagati pri vsakodnevnih opravilih na domu.

Drugačno pomoč nudijo s **poslovnim servisom** za malo gospodarstvo, ki priskrbi podjetnikom poslovne sekretarke, ki so se pred tem usposobile za delo.

Poleg teh dveh projektov je med

pomembnimi novostmi tudi **rokodelnica**, ustanovljena z namenom trženja izdelkov domačih in umetnostnih obrti. Gre za dejavnost v okviru Sklada dela, ki predstavlja posebno obliko pomoči presežnim delavcem, obenem pa je vezana na turistično promocijo Mežiške doline, saj so njeni proizvodi izvirni koroški spominki.

SKRB ZA RAZVOJ TURIZMA

Poleg domačih izdelkov, ki predstavljajo obiskovalcu Mežiške doline trajen spomin na kraje zgornjega dela Koroške, ALP Peca skrbi za razvoj turizma tudi s ponudbo izletov v park kralja Matjaža. To ponudbo zaokrožajo izleti za organizirane skupine in posameznike, ki želijo spoznati znamenite ali bolj skrivnostne predele parka, kot so Koroški muzej, Ivarčko jezero, Prežihova domačija ali podzemlje Pece.

Kot je povedala **Julija Marošek**, izletnike popeljejo tudi domači vodiči, nekaj lokanih turističnih vodičev pa so v ta namen pred kratkim tudi usposobili. Možnosti za izlete je ob čedalje močnejšem povezovanju turistične ponudbe Mežiške doline z zgornjo Savinjsko dolino še več, saj je oblikovanih veliko zanimivih paketov aktivnih počitnic. Ti paketi zajemajo

majo športno rekreativne dejavnosti v naravi, povezani pa so s spoznavanjem kulturno-zgodovinske dediščine.

Sicer se ALP s promocijskimi materiali predstavlja tudi na sejnih v raznih slovenskih mestih. Nazadnje so se na primer udeležili sejma obrti in podjetništva v Novi Gorici, kjer so koroške kmetije promovirale domače izdelke, za katere je na Primorskem veliko zanimanja.

RAZVOJ PODEŽELJA IN KMETIJSTVA

Domači proizvodi so povezani z že poznanim projektom Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV), ki ga aktivno izvajajo na območjih Raven in Črne. CRPOV je dejavnost ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, njegov namen pa je razvoj perspektivnih dejavnosti na kmetijah, med katerimi so turizem, predelava hrane in lesarstvo, ki ustvarjajo nova delovna mesta.

Nova možnost v okviru CRPOV se je odprla pri Rašešniku na Suhem vrhu, kjer je bila pred kratkim organizirana pokašina domačega mošta s predavanjem o moštu in kisu, ki ga je vodil profesor Janez Hribar z ljubljanske Biotehniške fakultete.

Marošekova je povedala, da je bila večina vzorcev mošta dobro ocenjena, v povezavi s tem pa je tudi več možnosti za uresničenje ideje o **cesti mošta**, ki bi povezala kmetije, ki ponujajo to pijačo. Omenjena cesta naj bi se zaključila s kletjo-polnilnico mošta, hkrati pa bi se gostje naučili kulture pitja mošta. Na podoben način naj bi vpeljali tudi cesto kašč, s katero bi predstavljali del kulturne tradicije.

VELIKO DELA TUDI V PRIHODNJE

Pri delu ALP sodeluje s številnimi društvi in organizacijami, stalno sodelovanje pa je vzpostavljeno z občinami in Republiškim zavodom za zaposlovanje. V prihodnje bodo nadaljevali z navedenimi aktivnostmi, posebna pozornost pa bo posvečena razvoju kadrov. V okviru tega področja bodo nadaljevali s programom javnih del kot enim od najpomembnejših programov, v katerega se - poleg v Sklad dela - vključujejo brezposelne osebe. Še vedno pa bodo preiskovali alternativne oblike zaposlovanja (gospodinjstvi in poslovni servis, servis za vzdrževanje stanovanj, domača in umetnostna obrt).

PETRA LESJAK

SREČANJE S POSLOVNIMI PARTNERJI

Zavarovalnica Maribor je sredi junija zopet povabila predstavnike večjih poslovnih partnerjev s Koroške in Velenja na poslovno družabno srečanje v Kidričevo in na Ptuj. Čeprav je bil dan deževen, ni mogel skaliti vesele družbe in prijetnega vzdušja. Na vadbišču za golf v Kidričevem so člani golf kluba organizirali kratek tečaj golfa, nato pa je bilo tudi tekmovanje v golfu. Družabni del srečanja so zaključili z degustacijo vin in kosilom na kmečkem turizmu "Pungračič" v Zavrču.

Letošnjega srečanja se je udeležilo več kot 50 partnerjev Zavarovalnice Maribor s Koroške, med drugimi predstavniki Preventa, Slovenskih železarn z Raven na Koroškem, Lesne, Nove Opreme Slovenj Gradec, Vegrada iz Velenja, IGEM-a, Rudnika Mežica, Koroške banke, Tovarne Muta, Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, Koroških zdravstvenih domov, Gozdnega gospodarstva, TP Zila, Eurocity, pa tudi znan slovenski hmeljar Jože Čas...

Predsednik uprave Zavarovalnice Maribor d.d. g. **Drago Cotar** je vse udeležence povabil tudi na 3. tradicionalno srečanje, ki bo naslednje leto že na novem golf igrišču.

Udeleženci srečanja med kratkim tečajem igranja golfa

V poletje in na počitnice s tehnično izpravnim in varnim vozilom

EDINI V SLOVENIJI

UČINKOVITO ČIŠČENJE
SISTEMA ZA VBRIZGAVANJE!

ODPRAVITE:

TEŽAVEN ZAGON, ZADUŠITEV MOTORJA, NEE-
NAKOMERNO POSPEŠEVANJE, NEPRAVILEN PROSTI
TEK, IZGUBA MOČI, PREKOMERNA PORABA GORIVA,
POVEČANE ŠKODLJIVE EMISIJE IZPUŠNIH PLINOV...

IN MOTOR BO KOT NOV!

CENA: 8.000 SIT

**VREDNOSTNI
KUPON**

2.000 SIT

S TEM PROFITOM
PROMOCIJSKA
CENA SAMO 6.000 SIT

ROČNA AVTOPRALNICA

AVTOKOZMETIKA

KLEPARSTVO IN LIČARSTVO

SUŠILNA KOMORA

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

OPTIKA

CENTRIRANJE GUM

NOVI POSLOVNI PROSTORI

SALON VOZIL

**VREDNOSTNI
KUPON**

2.000 SIT

ZA
BREZPLAČEN
PREVENTIVNI
PREGLED
VOZILA

ŠE NIKOLI TAKO UGODNO!

nakup na obroke z nemško varčnostjo in španskim temperamentom

**PORSCHE
LEASING**

SEAT CORDOBA avto zaupanja in strasti

že od **1.777.464 SIT** naprej

SEAT IBIZA avto varnosti in zmogljivosti

že od **1.403.906 SIT** naprej

**UGODEN LEASING
IN OBROČNO
ODPLAČEVANJE
DO 5 LET**

**Kreditiranje
rabljenih vozil
T+7% do 5 let**

**PRODAJA
STARO
ZA NOVO**

POOBLAŠČENI TRGOVEC IN SERVISER ZA VOZILA SEAT
Francetova cesta 23, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 0602/501-730, 501-740, Fax: 0602/45-212

NIEROS®

ISO 9001
NIEROS Metal d.o.o.

2380 Slovenj Gradec,
Gmajna 55, Slovenija
Telefon: 0602 / 507-100
Tekefax: 0602 / 44-078

CERDONIS

**OSVEŽITE
POLETNO VROČINO**

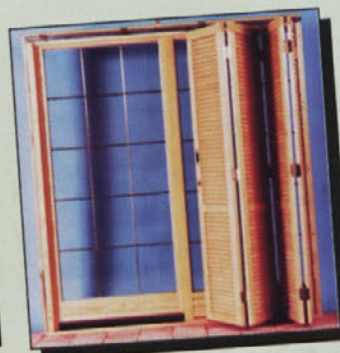
**KOROŠKI
97,2 FM Radio
SLOVENJ GRADEC**

KOROŠKI RADIO, Meškova 21, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (0602) 41-245, 41-818, fax: (0602) 42-600

NA
VALOVIH

97,2 MHz

Kakovost s tradicijo

CERDONIS

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
Tel.: 064/61-30, fax: 064/634-261, E-mail: info@jelovica.si
RAVNE NA KOROŠKEM, Čočovje 5, Tel./fax: 0602/20-175

Piše: Avguštin Raščan

"KOROŠKI" NOVOMAŠNIK BOD' POZDRAVLJEN!

29. rožnika na praznik apostolov Petra in Pavla naši škofje posvečujejo nove mašnike. Po devetih sušnih letih ima "koroška" regija, če smem tako reči, spet novomašnika. Gotovo bo za bralce Prepiha zanimivih nekaj števil v zvezi z duhovnimi poklici iz naših župnij. Zaradi omejenega prostora se omejujem le na duhovnike in izpuščam redovnike, ki niso duhovniki ter redovnice. Imam nekaj težav pri razvrščanju, ker so nekateri duhovniki bili rojeni drugod, dejansko pa so živeli tukaj in tudi obratno, tukaj so samo rojeni, a so svojo mladost preživeli drugje, vendar velikih odstopanj od dejanskega stanja kljub temu ni.

Po abecednem vrstnem redu navajam škofijske in redovne duhovnike, ki izvirajo iz župnij v dekanijah Dravograd (4 župnije), Mežiška dolina (9 župnij), Radlje (8 župnij), Stari trg (13 župnij) in Vuzenica (6 župnij): Berložnik Ernest, Prevalje, posvečen 1973, nadžupnik v Vuzenici in pri Sv. Primožu na Pohorju, dekan,

Glasečnik Ignac, Vuzenica, posvečen 1981, župnik pri Sv. Ožbaltu ob Dravi in na Kapli na Kozjaku, prodekan,

Gosak ing. Maksimilijan, Vuhred, posvečen 1975, ravnatelj Slomškovega dijaškega semenišča v Mariboru,

Herman Miha, Stari trg pri Slovenj Gradcu, posvečen 1980, župnik na Ponikvi, prodekan,

Korat Leopold, Mežica, posvečen 1984, župnik v Podgorju in Razborju pri Slovenj Gradcu,

Kotnik Jaroslav, Trst - Sv. Vincencij (Ravne na Koroškem), posvečen 1937, župnik v pokoju na Ravnah na Koroškem, častni kanonik,

Kralj Ivan, Št. Ilj pod Turjakom, posvečen 1975, župnik v Vurberku,

Kranjc Niko, Št. Janž pri Dravogradu, posvečen 1976, župnik pri Sv. Andražu nad Polzelo,

Krof Vekoslav, Prevalje, posvečen 1973, župnik v Slivnici pri Mariboru,

Lampret Andrej, Šmartno pri Slovenj Gradcu, posvečen 1990, župnik v Pečarovcih,

Linasi Franc, Podgorje, posvečen 1979, župnik v Mežici in trenutno soupravitelj pri Sv. Danijelu nad Prevaljami, prodekan,

Lodrant Jože, Prevalje, posvečen 1951, župnik v pokoju v Mežici,

Matjaž Franc, Remšnik, posvečen 1960, duhovnik celovške škofije v pokoju,

dr. Matjaž Milan, Prevalje, posvečen 1989, predavatelj na Teološki fakulteti v Ljubljani in Mariboru,

Merkač p. Modest, benediktinec, Prevalje, posvečen 1989, župnik pri Sv. Križu nad Mariborom,

Pačnik Anton, Razbor pri Slovenj Gradcu, posvečen 1974, župnik v Zrečah,

Pečnik Franc, Dolič, posvečen 1973, župnik v Selnici ob Dravi,

Štekl Anton, Ravne na Koroškem, posvečen 1969, izseljeniški duhovnik na Dunaju in narodni ravnatelj vsega izseljenskega dušnega pastirstva v Avstriji, častni konzistorialni svetnik mariborske škofije,

Tovšak Jože, Št. Ilj pod Turjakom, posvečen 1957, župnik pri Sv. Mariji v Puščavi,

Turk Jože, Črna na Koroškem, posvečen 1988, župnijski upravitelj pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah in Sv. Miklavžu nad Laškimi in

Urbancl Andrej, lazarist, Št. Ilj pod Turjakom, posvečen 1977, duhovnik pri Sv. Jožefu v Celju.

Omenim še letos 17. sušca umrlega **Božank Alojza**, Prevalje, posvečen 1957, župnik pri Sv. Danijelu nad Prevaljami in na Strojni, častni konzistorialni svetnik mariborske škofije in **Simona Potnika**, Radlje ob Dravi, diakon, edini letošnji novomašnik v naši regiji.

40 župnij torej premore 21 živih duhovnikov - 19 škofijskih in 2 redovna (od tega števila trije že v pokoju): največ jih ima Prevalje (5), nato sledijo: Št. Ilj pod Turjakom (3), Ravne na Koroškem (2) ter Vuzenica, Vuhred, Stari trg pri Slovenj Gradcu, Mežica, Št. Janž pri Dravogradu, Šmartno pri Slovenj Gradcu, Podgorje, Remšnik, Razbor pri Slovenj Gradcu, Dolič in Črna na Koroškem (vse župnije imajo po enega duhovnika). Nobenega svojega živega duhovnika nima 26 župnij: Črneče, Dravograd, Libeliče, Ojstrica, Javorje, Koprivna, Kotlje, Strojna, Sv. Danijel nad Prevaljami, Brezno ob Dravi, Jernej nad Muto, Kapla na Kozjaku, Muta, Pernice, Radlje, Sv. Ožbalt ob Dravi, Pameče, Sele, Slovenj Gradec, Sv. Peter na Kronske Gori, Sv. Vid nad Valdekom, Šmiklavž pri Slovenj Gradcu, Ribnica na Pohorju, Sv. Anton na Pohorju, Sv. Primož na Pohorju in Trbonje.

Na obravnavanem področju danes deluje 31 duhovnikov, od tega jih je pet v pokoju (po eden v Mežici, Ravnah na Koroškem, Št. Ilju pod Turjakom, Slovenj Gradcu in Remšniku). Če štejemo celotno regijo za domače okolje, deluje tukaj le sedem domačinov, 24 duhovnikov je iz drugih področij, 14 tukajšnjih domačinov pa dela v drugih regijah. Razmerje med številom duhovnikov, ki izvirajo od tod in številom tistih, ki tu delujejo, je torej 21 proti 31. Naša regija je torej dala 21 duhovnikov, uporablja pa jih 31, kljub temu dodatku pa kar 17 tukajšnjih župnij nima lastnega dušnega pastirja.

Zato naš novomašnik Simon iz Radelj bodi srčno pozdravljen!

Piše: Dobran Juričan

ŽIVLJENJE JE SEN

Na Poljskem je živel kralj Bazilij. A bolj kot oblast so ga zanimala zvezde, ki so mu prerokovale, da bo njegov novorojeni sin Sigismund postal velik tiran. Zato je dal sina uklenjenega zapreti v grajski stolp, čeprav je s tem dejanjen tja zaklenil tudi del svojega kraljevskega srca. Čez 20 let se je vendarle odločil preizkusiti svojega sina in usodo. Zato mu je podelil krono. A že po enem dnevu je mladega hegemonu zabrisal nazaj v ječo. Prerokba se je namreč izpolnila, sin je res postal maščevalen okrutnež.

Nekaj stoletij kasneje. Amerika. Orson Wells, "najboljši šarlatan vseh časov", kot se je sam okarakteriziral, je oboževal zvezde, še bolj pa se je navduševal nad vesoljci. Kot izreden manipulator se je najprej proslavil prav z radijsko igro o invaziji vesoljcev na Zemljo. Poročajo, da je tedanje poslušalce zajela manična panika.

Na istem koncu sveta, v podobnem času kot Wells, je živel tudi Ron Hubbard, še en oboževalec planetov in domišljije, pisec znanstveno-fantastičnih romanov in ustanovitelj scientološke sekte.

Nekaj desetletij kasneje. Slovenija. Član Aštar komande je predstavil svojo vizijo komuniciranja z vesoljci in skorajšnji čudežni prestop v posebno zunajzemeljsko stanje za vse izbrance.

Vsi navedeni protagonisti so izjemno oboževali zvezde. Prvi, kralj Bazilij, je zvezdam brezpogojno verjel. Zaradi te strasti je žrtvoval celo svojega sina, kraljevanje in domovino (tipičen fautovski človek). Drugi, Orson Wells, je zvezdam manj uspešno žrtvoval človeško neumnost in naivnost. Z "umetniškimi vesoljci" je podobno kot Platon v filozofiji (metafora jame in filozofa) želel ljudem odpreti oči za nova obzorja. V zadnjih dveh zgodbah pa se skriva recept za izgubo svobodne volje, za zasvojenost s fantaziranjem in za beg od realnosti.

Ljudje, še posebej pa znanstveniki in "preroki", smo obsedeni z definiranjem še neznanega, zato da bi postalo znano in jasno. Za vsako neizpodbitno dognanje, ki ga sedaj poznamo in vanj verjamemo, so bile potrebne generacije raziskovalcev in "iskalcev resnice". Zanimivo je, da je vsaka znanstvena definicija, vsako raziskovanje odprlo še večjo brezno nedognanega in nepojasnjenega.

Človeška narava je zaradi strahu pred brezmejno nepopolnostjo in disharmonijo nagnjena k zapolnitvi prepada med znanim in neznanim. Tak prepad najbolj enostavno premošča le domišljija, ki je popolnoma neskončna. (Za znanost slednje ne velja.) Žal ima ta neskončnost oz. nedolročnost le eno slabo lastnost; z njo je najlažje manipulirati.

Zgodba o Baziliju in Sigismundu se še nadaljuje: Sigismund izvede državni udar, porazi očeta, a ga vseeno prosi odpuščanja za prizadejano okrutnost. Šele po zmotah se zave, da je plemenitost obvezujoča. Tako očetu in kraljestvu dokaže, da je mogoče modrost zvezd (znanost in sanje) združiti z modrostjo vladanja (z realnostjo tuzemskega življenja). Kar je lastnost vseh razsvetljenih in pravičnih vladarjev.

Zgodbo o Sigismundu, ki je našel pravo (srednjo) pot, je že v 17. stoletju napisal Pedro Calderon de la Barca.

Če pa je življenje res sen z zvezdani, nam lahko dokaže in pove le tehtanje, kjer vedno najdemo pravo mero in s tem pravo pot.

Piše: Aleksander Praper

AVTOMANIJA ASTON MARTIN

Avtomanija je na Koroškem radiu na sporedu vsakih štirinajst dni med 9. in 10. uro.

Na vrsto je prišla malo poznana, a meni osebno najljubša znamka, ki ji pravijo Rolls Royce med športniki, torej Aston Martin Lagonda.

V Hertfordshiru, v Angliji, je v idiličnem okolju, podobnem kot ga lahko srečate v Disneyevi pripovedki o Mary Popins, v malem mestecu, leta 1915 na svet prirjovel prvi Aston Martin.

Delavnica se je takrat uradno imenovala Bamford & Martin Limited, ustanovila pa sta jo Lionel Martin in Robert Bamford. Prvi avtomobil, rojen v tej delavnici, se je imenoval Coal Scuttle in je imel v gene zapisano športno eleganco.

Po prvi svetovni vojni je svoj denar v to znamko vložil poljski grof Zborowski. To je omogočilo, da so za Veliko nagrado Francije pripravili prva zares dirkalna Aston Martina. Že isto leto, namreč 1922, so z modelom "bunny" oziroma zajčkom posekali kar deset do takrat veljavnih svetovnih rekordov.

Družina Charnwood je leta 1925 prevzela vodenje poslov ter pomagala ustvariti slavni 1,5 litrski motor, ki so ga uporabljali za osnovo svoje proizvodnje kar deset let. Kljub množičnim dirkaškim uspehom, rekordnim vožnjam in prototipnim rešitvam je družba zašla v finančne težave, ki jih je uspešno začel reševati novi predsednik David Brown, ki je vajeji prevzel leta 1947. Še isto leto je pod okrilje vzel priznana angleško znamko Lagonda

Primerjava staro z novim - notranjost avta...

company in leta 1954 obe preselil v Newport Pagnell, kjer ima znamka Aston Martin Lagonda Limited še danes svoj sedež. Zgodovino avtomobilizma so kovali modeli, ki sta jim bili skupni črki DB, v večni spomin na Davida Browna, ki je družbo rešil propada. Močne in tehnično napredne motorje za ta vozila je konstruiral Tadek

Mojstri v majhni delavnici s pomočjo različnih kladiv izdelujejo blatnike, vrata, masko...

Marek, poljski strokovnjak za avtomobilsko tehniko in velik ljubitelj hitrosti. 1948. leta se je pojavil DB 1, dve leti kasneje DB 2, ki ga je čez devet let nasledil DB 4. Najslavnejši je bil verjetno leta 1963 predstavljeni DB 5, s katerim se je navdušeno v kar nekaj filmih vozil sam James Bond.

Slavno tradicijo modelov DB nadaljuje 1995 leta predstavljeni DB 7, ki je že nastal s pomočjo močne finančne injekcije koncerna Ford. Le-ta je namreč leta 1987 kupil večinski tričetrtinski delež, 1994. pa je z vložkom 65 milijonov angleških funtov v razvoj Aston Martin Lagonde prevzel še ostali del lastništva. Ravno model DB 7 se proizvaja v Bloxhamu, kjer so pred tem nastajali Jaguarji XJ 220. Ostali modeli: V8 coupe, Virage, Shooting brake in Vantage, se izdelujejo v Newportu.

Leta 1997 je bilo v Sloveniji prodanih skoraj 13.000 Renaultov, približno toliko je bilo izdelanih Aston Martinov v 83 letih obstoja te znamke. To pomeni (strogo matematično) približno 155 vozil v letu. Vsa ta vozila so v celoti ročno izdelana, njihovo kvaliteto jamči podatek, da od

13.000 avtomobilov 9.000 še vedno krasi obličje zemlje. Za vsakega od teh imajo podatek, kateri srečež si ga je privoščil. Sicer pa to ni tako nelogično, kajti za Aston Martine obstaja le delo po naročilu.

Osnovno konstrukcijo naredijo iz jekla s pomočjo profilov, le z varilnim aparatom in kladivom, temu sledi ročno oblikovanje posameznih delov aluminijaste karoserije.

Mojstri v majhni delavnici s pomočjo različnih kladiv izdelujejo blatnike, vrata, masko in vse ostale dele. Ko je v groben končana zunanja oblika, ki ji dodajo še ročno izdelane plastične odbijače in ko avto prevlečejo z dvanajstimi sloji barv, se pravo delo šele začne.

Večino delov za motorje izdelujejo sami, sami jih tudi sestavijo in za vsak avtomobil posebej traja sestavljanje motorja od deset do štirinajst dni. To počne pet mehanikov, po eden za vsak motor. Na koncu je na motorju tudi ploščica z vgraviranim imenom mehanika, ki je motor sestavil. Ravno tako ročno naredijo usnjeno notranjost z inserti lesa, tudi vse kable napeljejo ročno in priklopijo in ko je ta veličastna avtomobilska skulptura gotova, jo temeljito pregleda kontrolor, ki s svojim imenom in službo jamči za kvaliteto.

Vsak avtomobil popeljejo na testno vožnjo po približno 100 kilometrih normalnih angleških cest, nakar mu zamenjajo gume in sedeže, ker mora kupec dobiti nedotaknjen avtomobil. Nato ga še enkrat skrbno pregledajo, očistijo in pripravijo za kupca. Naj povem še tole: obstaja le en servis za ta vozila, preko ceste, nasproti tovarne, ki z upravo vred zaposluje 500 ljudi.

Avtomobili te znamke imajo vgrajene motorje od 3,2 literskega sestavljalnika z 340 KM do 5,3 literskega osemvaljnika z 557 KM in največjim navorom 745 Nm, ki ga ne doseže noben drug avtomobil; tudi najboljši Ferrari premore le ubogih 540 Nm.

Kar se cen tiče, odvisno od globine žepa, si lahko privoščite model DB 7 za približno

200.000, model Vantage pa za skoraj pol milijona nemških mark.

V dobi računalnikov veliko ljudi ne zna vrednotiti ročnega dela. Narediti obliko tako lepega avtomobila z golimi rokami, pomeni imeti sposobnost kiparja. Sestaviti motor, ki mora uspešno zdržati moč 550 KM, je delo za filigranske natančneže, ki se skoraj lahko primerjajo z izdelovalci švičarskih ur.

Vse to je umetnost! V umetnosti pa najlepše stvari nastajajo iz ljubezni. Če bi ti ljudje res z veseljem ne opravljali svojega dela, potem bi ta znamka že zdavnaj propadla. Ljubezen pa ni zgolj na strani izdelovalcev vozil, temveč tudi na strani ljudi, ki to znajo ceniti in ki znajo uživati v lastnostih takšnega avtomobila ter poiskati dušo znotraj kupa pločevine in usnja in z njo navezati prijateljstvo. Te lastnosti se sicer da najti tudi v bolj enostavnih avtomobilih, na žalost pa je ljudi, ki bi jim originalnost in užitek v vožnji, ne le zgolj prevažanje iz točke A v točko B, kaj pomenila, zelo malo.

Na Ženevskem avtomobilskem salonu smo imeli priložnost občudovati prototip Aston Martin **project Vantage**, ki je nakazal usmeritev te znamke v prihodnje. Les je zamenjal aluminij, za karoserijo pa je bil ta

Prototip Aston Martin project Vantage

pretežek - uporabili so karbon. Moč iz 12 valjnega, šestlitrskega motorja se bi na cesto prenašala s pomočjo sekvenčnega menjalnika preko 19 palčnih platišč. Slika notranjosti, tokrat objavljena v Prepihu, je še praktično nevidena.

Prihodnjič kaj več o udobju z imenom **Citroen**, znamki, znani po nenavadnih oblikovanih in tehničnih rešitvah. Do takrat pa še kratka kritika: glede na to, da je

nekatero (upravičeno) strah novih (visokih) kazni in vse povprek vozijo med šestdeset in sedemdeset kilometrov na uro, prihaja skoraj obvezno tudi do prehitevanj.

Več kot le za vzorec je voznikov, ki s svojim lagodnim prehitevanjem, po možnosti v peti prestavi, poskrbijo le za svojo ..., drugi, za njim vozeči, pa še komaj prilezejo mimo prehitevanega vozila ali pa ga sploh ne morejo prehitevati.

IVARČKO VABI

Ivarčko d.o.o. se je letos že izkazalo kot dober organizator raznih prireditev (spomnimo se: Parni valjak, Plavi orkestar). Zares so pripravili super "žur" do jutranjih ur. Pa še seznam naslednjih prireditev na Ivarčkem jezeru:

11. 07. 98	Nastop skupine ROCK'N BEND
25. 07. 98	Nastop skupine CRVENA JABUKA
01. 08. 98	Nočni ribolov
08. 08. 98	Nastop skupine WELLBLOTT in skupina... DRINKERSI, TOMAŽ DOMICELJ in TRIGLAV TRIO.
22. 08. 98	Nastop BAJAGE Z INSTRUKTORJI
29. 08. 98	Nastop pevcev: KRESLIN, LOVŠIN, PREDIN
05. 09. 98	Nastop skupine FARAONI
12. 09. 98	Nastop skupine PRLJAVO KAZALIŠTE

Obilo zabave!

VELIKI USPEHI ODBOJKARIC OŠ PREVALJE

Odbojka je na prevaljski šoli že več let tista športna panoga, ki privablja mnoge učence. Na treningih, ki potekajo skozi celo šolsko leto, jih strokovnih prijemov učijo mentorji z OŠ Prevalje in Odbojkarkega kluba Partizan Prevalje, prof. Štefan Peršak, Bogdan Pupavac, Jože Drevenšek in Janez Dokl.

In kakšni so bili uspehi v šolskem letu 1997/98?

Lepi. Škoda le, da nam je šolski tekmovalni sistem preprečil nastop na finalnem tekmovanju - uvrstitev med štiri najboljše odbojkarke ekipe v Sloveniji, ker smo se že v polfinalnem tekmovanju srečali s sedanjimi državnimi prvakinjami iz OŠ Miklavž.

ODBOJKA

Odbojkarice so z odlično igro dosegle kar tri prva in eno drugo mesto.

1. mesto na tekmovanju OŠ Mežiške doline

1. mesto na področnem tekmovanju ekip osnovnih šol v Mežici

1. mesto na republiškem četrtfinalnem tekmovanju na Ptuj

2. mesto na republiškem polfinalnem tekmovanju osnovnih šol v Miklavžu na Dravskem polju

ODBOJKA NA PESKU

Regijsko tekmovanje je potekalo v Malečniku pri Mariboru, ekipa je dosegla 2. mesto. Na finalnem državnem prvenstvu prav tako v Malečniku, pa so dekleta dosegla 4. mesto.

MALA ODBOJKA

Tudi v mali odbojki so dekleta dosegla zelo dobre rezultate, saj so postale OBČINSKE in PODROČNE PRVAKINJE. Na finalnem tekmovanju v Mežici so osvojile 3. mesto.

Zadnje državno klubsko tekmovanje je potekalo na Prevaljah.

In uspeh? Odličen! Odbojkarice Partizana Prevalje so postale DRŽAVNE PRVAKINJE v mali odbojki.

Veliki uspehi odbojkaric

In kdo sestavlja tako uspešno ekipo odbojkaric: Urška Skarlovnik, Ajda Arl, Ksenija Potočnik, Lucija Štrekelj, Saša Rahten, Maša Pupavac, Anja Podojstršek, Mojca Petrič, Iva Kumprej, Kristina Brložnik, Maja Majerič, Sergeja Gerdej, Lucija Smodiš, Klavdija Pečovnik, Maja Jurač, Aleksandra Jovič, Valerija Jakopič, Tanja valente, Jasmina Valente.

Trenerjem in odbojkaricam OŠ Prevalje ob koncu čestitamo in jim želimo še veliko elana in športnih uspehov v prihodnje.

Hedvika Gorenšek

"KREMENČKOVI"

ZOPET NAJBOLJŠI

KLUB MALEGA NOGOMETA "KREMENČKOVI" IZ PAMEČ SO ZMAGOVALCI POKALA OBČINSKIH PRVAKOV SLOVENIJE - POP-a ZA SEZONO 1997/98, VUHREDČANI TRETJI.

Fenomenalni "Kremenčkovi" so osvojili četrto lovoriko v svoji peti sezoni in so tako lastniki dveh zlatih in dveh srebrnih medalj. To pa je rezultat, ki je izjemen in le težko ponovljiv. A v klubu, ki vedno zre vnaprej, kljub zrelem letom še niso rekli zadnje besede.

Z osvojitvijo tega naslova je poplačana izredna vztrajnost in dejavnost vseh v klubu, tako strokovnega vodstva kot vseh igralcev. Ta rezultat je hkrati še ena napoved, da mali nogomet na Koroškem nekaj pomeni.

V sezoni 1997/98 so Kremenčkovi odigrali v tem tekmovanju osem tekem in vseh osem zmagali. Finalni turnir je potekal v Vuhredu, kjer so se Kremenčkovi iz Pameč v prvi polfinalni tekmi pomerili z domačo ekipo ŠD Vuhreda R. Merkač in zmagali z 3:1. V drugi polfinalni tekmi sta se pomerili ekipi Elektro Domadenik agencija Vizija iz Zagorja in ekipa Mizarstvo Krošelj Iz Loga pri Sevnici, kjer je zmagala ekipa Elektro Domadenik z 3:2. Za tretje mesto sta se tako pomerili ekipi Vuhreda in Krošlja, zmagali so domačini.

V velikem finalu sta se za tako laskav naslov bojevala ekipa Kremenčkovi iz Pameč in ekipa Elektro Domadenik Agencija Vizija iz Zagorja, ki je v svojih vrstah imela kar štiri igralce reprezentance MN Slovenije. A to jim ni kaj dosti pomagalo, saj niso bili kos koroški vztrajnosti in trdnosti.

Tako so v velikem finalu Kremenčkovi zmagali z 3:2 in osvojili prvo mesto.

Kremenčkovi so osvojili v finalnem turnirju kar šest pokalov, saj je bil za najboljšega igralca turnirja proglašeno Samo Goričan, za najboljšega vratarja turnirja in hkrati najboljšega vratarja celotne sezone je bil proglašen Zvonko Lakovšek, ekipa je osvojila tudi pokal za fair play, prehodni pokal in pokal za prvo mesto ter medalje za posameznike.

Za zmagovalno ekipo so v sezoni 1997/98 nastopali: Zvonko LAKOVŠEK, Tomaž LAKOVŠEK, Jure CESAR, Dani BREZNIK, Zlatko KOTNIK, Samo GORIČAN, Jože KNEZ, Hinko GREGOR, Mario DUMANČIČ, Matjaž VREČKO in Ferdo MATAVŽ.

Vodstvo kluba se zahvaljuje tudi vsem, ki jih finančno podpirajo in jih vzpodbujajo.

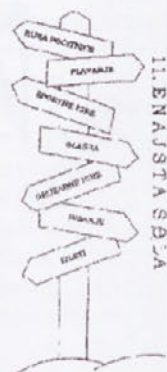
Franjo Paradiž

**HURA, HURA, HURA
PRIŠLA JE NAŠA URA
11. ŠALA
ZATE, ZAME, ZA NAS!**

**POČITNIŠKI PROGRAM CENTRA ZA SOCIALNO DELO
RAVNE NA KOROŠKEM**

Obveščamo vas, da smo tudi letos pripravili bogat počitniški program druženja, izletov, delavnic in kovanja, za mesec julij in avgust 1998. Vse osnovnošolce, ki si želite skupaj z nami popestriti vroče počitniške dni, vabimo, da se nam pridružite.

Prijavnico in vse informacije o vključitvi v počitniški program dobite pri Centru za socialno delo Ravne na Koroškem, Gozdarska pot 17, tel.: 0602/ 288 000 ali 288 001

Tekma jadralnih padalcev v Mežici:

FERARIČ DOBIL "ŠTALEKARJEV SKOK"

Turistično društvo Mežica je že četrtič pripravilo atraktivno tekmovanje jadralnih padalcev, imenovano "Štalekarjev skok". Tekmovanje je potekalo v disciplinah točnosti pristajanja in preletu od štarta na Štalekarjevem vrhu do cerkve Sv. Lenarta na Platu nad Mežico. Žal padalcem tudi na letošnjem tekmovanju ni uspel prelet, zato pa so uspešno izpeljali tekmovanje v točnosti pristajanja.

Med 21 tekmovalci je zmagal **Matjaž Ferarič** (Čuk Ravne), ki je cilj zgrešal za 5 cm, pred **Dejanom Adamičem** (Abuh Ravne) in **Jožetom Gaberškom** (Delal Šmartno). Četrti je bil Primož Kostanjevec (Sirus Ptuj), peti pa Marko Pratnekar (Ikar Slovenj Gradec).

KARATEISTI SLOVENIJE DESETI V ITALIJI

V italijanskem mestu Caorle je od 19. do 21. junija potekalo evropsko prvenstvo v tradicionalnem karateju. Našo državo je zastopala 10-članska ekipa, v kateri je bilo ob selektorju, Ravenčanu **Romanu Brezniku**, kar šest karateistov ravenskega kluba. Med okoli 300 tekmovalci iz 25 držav so najboljše uvrstitve za našo državo dosegli prav člani karate kluba Ravne. V disciplini KATA sinhronizirano so bili **Bojan Breznik**, **Ivan Mravljak** in **Rafko Morn** deseti, v disciplini ENBU pa sta **Aljoša Lipavc** in **Florjan Reiter** osvojila 11. mesto.

Odperto prvenstvo Mežice v tenisu PINTER PRED LAZNIKOM

Na letošnjem odprtem prvenstvu Mežice se je zbralo 22 igralcev tenisa. Na dvodnevem turnirju, katerega nagradni sklad je bil 80 tisoč tolarjev, je zmagal lanski polfinalist **Samo Pinter** iz Slovenskih Konjic, ki je v finalnem srečanju ugnal Dravograjčana **Gašperja Laznika** z 2:6, 6:4 in 6:2. Tretje mesto je pripadlo **Blažu Weissu** iz Rečice ob Savinji, četrti pa je bil Ravenčan **Miran Mlakar**.

ERIH PEČNIK DRŽAVNI PRVAK V TRIATLONU

Ravenčan **Erih Pečnik**, nekdanji odlični smučarski skakalec, ki se ponša že z naslovom državnega prvaka v nordijski kombinaciji, je prvič osvojil naslov članskega državnega prvaka tudi v triatlonu. Na odprtem državnem prvenstvu v šprint triatlonu v Kočevju (750 m plavanja, 20 km kolesarjenja in 5 km teka), je Pečnik, ki je član ljubljanskega kluba Energija, s 25 sekundami prednosti ugnal ljubljanskega Gregorja Hočevvarja (Novice Exstrem) ter za 42 sekund drugega najresnejšega tekmeča, Prevaljčana **Mitjo Morija** (Energija), ki je bil lani državni prvak v olimpijskem kratkem triatlonu. Omenjena trojica bo v začetku julija tudi zastopala našo državo na članskem evropskem prvenstvu v kratkem triatlonu v Vrbi na avstrijskem Koroškem.

I. M.

MALI OGLASI

Brezplačno oddam poslovni prostor v centru v Moravskih Toplicah (42 m²) agencijam ali podjetjem, ki se ukvarjajo s turizmom.
Tel.: 069 48-648

Po ugodni ceni prodam belo sortno vino (laški rizling, chardonay, rizvanc) in rdeče vino (modra frankinja). Tel.: 063 755-418

Nujno iščemo dva delavca za sobleskarska dela. Tel. 0602 33 517

V odbojarskem klubu Fužinar želijo ohraniti kakovostno raven vseh svojih selekcij

OSTATI V VRHU SLOVENSKE ODBOJKE

V letu, ko bodo na Ravnah praznovali visok jubilej, 70- obletnico odbojke, so pri Fužinarju bržkone lahko ponosni na dosežke vseh svojih selekcij. Ko so pred dnevi na volilni skupščini pregledali delo kluba v dveletnem obdobju, so ugotavljali, da so bili ambiciozni načrti, ki so si jih postavili pred dvema sezonama, v celoti doseženi oziroma celo močno preseženi.

Članska vrsta se je posebej izkazala z lansko osvojitvijo 4. mesta v državnem prvenstvu in uvrstitvijo v pokal Evropske odbojarske zveze (CEV), letos pa so si priigrali celo dvojni naslov - državnega in pokalnega prvaka Slovenije. Ekipa mlajših ravnenskih selekcij so se zadnja leta vselej uvrščale na zaključne turnirje za državno prvenstvo. Tako so denimo državni prvaki letos postali dečki Fužinarja, medtem ko so bili mladinci lani prvi, letošnjo sezono pa so bili drugi.

Pri odbojarskem klubu Fužinar so odločni, da s temi izvrstnimi uspehi nadaljujejo in tudi v prihodnjih dveh letih ohranijo doseženi kvalitetni nivo vseh selekcij. Seveda računajo na nadaljnjo sodelovanje z generalnim sponzorjem Metalom Ravne in ostalimi sponzorji in donatorji, brez katerih si ni mogoče zamišljati kvalitetne odbojke na Ravnah. Želijo se ponovno vmešati v boj za članskega državnega prvaka, zato so se v prestopnem roku primerno okrepili. V klub so pripeljali reprezentanta in trenutno najboljšega slovenskega odbojkarja **Jasmina Čuturiča** (Salonit), pa reprezentanta **Miša Pušnika** (Gradis Maribor), **Aleksa Berdona** (Pomgrad) in domačina **Bojana Mlakarja**, ki je šest let igral pri avstrijskem prvligašu Puntigamer Dobu.

Ravenčani se dogovarjajo tudi z odbojkarjem slovenskega porekla, ki naj bi prišel iz Kanade ter še z dvema igralcema Varteksa iz Varaždina. Žal so ostali v prestopnem roku brez treh odličnih odbojkarjev. Podajalec **Mijo Vukovič** se je vrnil k Salonitu Anhovo, **Rasto Oderlap** bo v naslednji sezoni igral za Bled, **Gregor Jerončič** pa odhaja v Nemčijo. Seveda so v klubu ostali reprezentanti **Matjaž Hafner**, **David Slatinšek** in **Jure Kokot**, ki bodo ob omenjenih okrepitevah znova nosilci igre fužinarjeve šesterke. Ostali pa so tudi **Marko Drevenšek**, **Aleš Legan**, **Vlado Kotnik**, **Janko Tone** in **Rok Sobočan**, ki bodo občasno vskočili v igro.

Delo v klubu je strokovno zelo dobro zastavljeno. Že vrsto let z mladimi kadri delajo trenerji **Adi Urnaut** (mladinci), **Damjan Pogorevčnik** (kadeti), katerega je sedaj zamenjal **Branko Golob**, ter **Franjo Jež**, ki ima že osmo leto na skrbi dečke, obenem pa je mentor ekipe OŠ Koroških jeklarjev, ki sodi med najboljše šolske ekipe v Sloveniji.

V članski vrsti bo prišlo do menjave trenerja. Dosedanji **Branko Golob**, ki ima velike zasluge za dvojno "krono" Ravenčanov, bo odslej opravljal funkcijo športnega direktorja kluba. Vprašanje novega trenerja je še odprto, na Koroško pa bi naj menda prišel odbojarski strokovnjak iz Belorusije.

Na občnem zboru so v torek, 23. junija sprejeli spremembe in dopolnitve pravilnika odbojarskega kluba in potrdili **Branka Goloba** za direktorja kluba ter **Matica Verbiča** za sekretarja kluba. Sprejet je bil tudi srednjeročni program kluba, v katerem je povdarjeno, da je treba rezultatsko uspešen kolektiv dodatno organizacijsko okrepiti, nadaljevati intenzivno delo z mladimi kadri in zlasti z odbojarsko šolo ter popularizirati odbojko na širšem regijskem področju. Prizadevali si bodo, kot je povdaril predsednik dr. **Darko Iglar**, da bi imeli v predsedstvu Odbojarske zveze Slovenije vsaj enega svojega člana.

Beseda je tekla tudi o letošnji 70. obletnici odbojke na Ravnah, ki jo bodo obeležili v jeseni z močnimi turnirji vseh kategorij ter z izdajo biltena. Izvolili so tudi novi 9 članski upravni odbor kluba, kateremu bo tudi v bodočem dveletnem mandatu predsedoval dr. **Darko Iglar**. Za podpredsednika UO je bil imenovan **Peter Prikeržnik**, člani pa so še: **Matic Verbič**, **Brane Žerdoner**, **Miran Krpač**, **Robert Stopar**, **Marjan Kokol**, **Lojze Sobočan** in **Branko Golob**. V nadzornem odboru so dr. **Matic Tasič**, **Danilo Čebulj** in **Drago Golob**, v disciplinski komisiji pa **Alojz Sobočan**, **Jožef Lečnik** in **Janez Pušnik**.

Ivo Mlakar

Glosirana črna kronika

Delovni stroj v zraku

4. junija je okoli 16. ure Koroško zajelo močno neurje s točo. V dobri uri in pol je po prvih podatkih največ škoda povzročilo na območju Radelj ob Dravi in Slovenj Gradca. Voda je zalila večje število kletnih prostorov stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov.

Zaradi ujme so imeli veliko dela zlasti delavci cestnega podjetja in komunale ter Elektra in Telekom. Voda je nanese veliko peska in blata na magistralno cesto Dravograd - Maribor ter na vrsto regionalnih in krajevnih cest. Na obeh magistralkah so promet močno ovirala še podrta drevesa, zlasti v Hudi luknji in pri Gortini.

Poškodovanih je bilo več drogov električne in telefonske napeljave. Na Muti in v Vuzenici pa sta dve drevesi padli na parkirane avtomobile. Telesno na srečo ni bil poškodovan nihče, gmotna škoda pa je precejšnja. Dejansko škodo bodo ocenjevali kar nekaj časa.

Strela netila

Okoli 14. ure dne 6. 6. 98 je prišlo do požara v gozdu na Šumahovem vrhu. Zgorelo je okoli 50 kvadratnih metrov gozdne podrasti. Požar so pogasili gasilci iz Črne na Koroškem in Mežice.

Ob 16. uri istega dne pa je prišlo do požara še v gozdu na Kavškem vrhu. Tokrat je zgorelo 60 kvadratnih metrov gozdne podrasti. Ogenj so pogasili gasilci iz Črne na Koroškem in s Prevalj.

Policisti PP Ravne na Koroškem in

gasilci so ugotovili, da je do obeh požarov prišlo zaradi tlenja v gozdni podrasti in visokih temperatur. Tlenje je nastalo zaradi udara strel med nevihto. Zaradi hitrega posredovanja gasilcev do večje gmotne škode ni prišlo.

Padel s kolesom

S hujšimi telesnimi poškodbami so v slovenjgraško bolnišnico 6. 6. pripeljali tudi 14 letnega kolesarja iz občine Dravograd. Otrok je vozil kolo po pločniku blizu carinarnice v Otiškem vrhu. Ko je preko 15 centimetrov visokega robnika zapeljal s pločnika na krajevno cesto, so se na kolesu zlomile vilice in kloesar je padel na asfalt in se huje poškodoval.

Spet cestna žrtev

Naj tokrat pričenem s cestami, ki so - po podatkih policije - tudi na Koroškem sicer po sprejemu novega prometnega zakona nekoliko varnejše, žal pa so vendarle spet terjale tudi smrtno žrtev.

Najhujša prometna nezgoda na Koroškem v obdobju, ki ga zajemam v tokratni kroniki, se je pripetila 4. 6. ob 18.32 na regionalni cesti Slovenj Gradec - Kotlje, zunaj naselja Sele. Ob navedeni uri je vozil voznik osebnega avtomobila S.V. z Raven na Koroškem iz Slovenj Gradca proti Kotljam. Na Selah je dohitel voznika osebnega avtomobila R.Č., prav tako z Raven na Koroškem, ki je zaradi zavijanja v desno ustavljal na cestišču. Zaradi neprilagodene hitrosti in spolzkega cestišča S.V. vozila ni mogel pravočasno ustaviti. Da bi se izognil trčenju, je zavil na levo in trčil

v tovorno vozilo, ki ga je pravilno po svoji desni naproti pripeljal voznik M.K. iz Mengša. Osebnemu avtomobilu voznika S.V. je odbilo nazaj v vozilo R.Č. V nezgodi je voznik S.V. dobil tako hude poškodbe, da je kasneje v bolnišnici Slovenj Gradec umrl. Huje poškodovan je bil tudi njegov sopotnik D.V. z Raven na Koroškem, lažje poškodbe pa je dobil sedemnajst mesečni otrok, ki je bil pripet v otroškem sedežu v zadnjem delu vozila.

Zakaj v levo?

Šele podrobnejša preiskava bo verjetno pokazala, zakaj je prišlo do hude prometne nezgode dne 21. 6. 98 ob 19.02 na magistralni cesti Slovenj Gradec - Velenje, zunaj naselja Mislinjska Dobrava. V njej sta se huje poškodovali dve osebi.

Voznik osebnega avtomobila B.G. iz Šmartna pri Slovenj Gradcu je vozil po magistralni cesti iz Mislinje proti Slovenj Gradcu. Na ravnem in preglednem delu ceste, zunaj naselja Mislinjska Dobrava, je z vozilom zapeljal na levi vozni pas, po katerem je tedaj pravilno pripeljala voznica osebnega vozila I.S. iz Celja. V čelnem trčenju sta se voznica in njena sopotnica Š.M. iz Celja hudo telesno poškodovali.

Prevrnjen avtobus

Dokaj srečno - glede na poškodbe potnikov v avtobusu - pa se je končala prometna nezgoda, ki se je 9. 6. ob 7.32 pripetila na magistralni cesti Dravograd - Maribor, zunaj naselja Ožbalt. Nič hudega sluteč je voznik avtobusa D.C. iz Josipdola peljal skupino 17. otrok iz osnovne šole Brezno - Podvelka proti Radljah ob Dravi. Zunaj naselja Ožbalt se je na njegovi strani cestišča nenadoma znašel osebnemu avtomobil, ki ga je upravljala voznica M.H. iz Završ pri Mislinji. Ta je namreč na mokri in spolzki cesti prehitel tovorno vozilo furgon. Voznik avtobusa je sicer močno zaviral in se umikal v desno, vendar je kljub vsemu prišlo do trčenja med voziloma. Ker je voznik avtobusa med umikanjem zapeljal na strmo travnato pobočje ob cesti, se je avtobus prevrnil in na levem boku obstal na vozišču magistralne ceste.

V trčenju se je voznik osebnega avtomobila hudo telesno poškodoval, v avtobusu pa sta - na srečo - poleg voznika lažje poškodbe utrpela le dva učenca. Vsi pa so bili seveda zelo preplašeni.

Tudi gmotna škoda v tej nezgodi je zelo velika - na avtobusu za okoli 1.500.000 tolarjev in na osebnem vozilu za več kot 1.200.000 tolarjev. Magistralna cesta je bila povsem zaprta dve uri, promet pa je bil delno oviran še do 11. ure.

Trčil v otroka

Še en otrok je bil udeležen v prometni nezgodi - prav tako ne po lastni krivdi -, ki se je pripetila 2. 6. 98 v Radljah ob Dravi. Tokrat je bil to osemletni kolesar, v katerega se je z mopedom zaletel T.M. iz Svetih treh kraljev. Otrok je padel in so ga odpeljali v bolnišnico Slovenj Gradec. Kdo je pri tej nezgodi ponovno imel prste vmes, pove podatek, da je preizkus alkoholiziranosti pri mopedistu pokazal prisotnost kar 3.02 promile alkohola v izdihanem zraku.

Povejmo še, da otrok - kolesar, med vožnjo ni imel na glavi pripete kolesarske ali druge homologirane čelade.

Padec

Med delom v domačem gospodarskem posloplju v Šmiklavžu se je 6. 6. okoli 7.30 hudo poškodoval J.H. Po lestvi je splezal na zgornjo etažo gospodarskega posloplja. Med plezanjem mu je spodrsnilo in je padel z višine sedmih metrov na lesena tla. Pri tem se je huje telesno poškodoval in so ga odpeljali v bolnišnico Slovenj Gradec, kjer je ostal na zdravljenju.

Otrok pri delu

Kako hitro se lahko primeri kaj hudega, če je pri kakšnem delu - čeprav zgolj kot opazovalec - tudi otrok, se je pokazalo v delovni nezgodi, ki se je dne 29.5.98. okoli 16. ure pripetila v Mislinji.

S.V. je tedaj na potisni žagi domače izdelave rezal hlodovino. Pri delu ga je opazoval njegov devet letni sin. Ko je S.V. zlagal hlodovino na leseni pano, je njegov sin prijel za zunanji del ohišja 11 kW elektromotorja in potisnil prstaneč leve roke v ventilator elektromotorja, ki mu je prst huje poškodoval. Otroka so odpeljali v bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Nočni program

Drug neznan zmikav pa je svoje delo opravil ponoči 30.5.98 na parkirišču v bližini Ivarčkega jezera pod Uršljo goro. Iz osebnega avtomobila je namreč odtujil avtoradio in lastnico oškodoval za dobrih 35.000 tolarjev.

Poostren nadzor

Na območju UNZ Slovenj Gradec so 22. 5. 98 v popoldanskem in nočnem času izvedli poostren nadzor prometa. Policisti vseh policijskih postaj so v tem času ustavili in preverili 790 voznikov motornih vozil. Ugotovili so 129 različnih prometnih prekrškov. V postopek k sodniku za prekrške so predlagali 24 voznikov, 47. so izrekli mandatne kazni, 58 prometnih udeležencev pa so opozorili.

Z alkotestom so policisti preizkusili 152 voznikov. 13 jih je vozilo pod vplivom alkohola, trije pa so imeli takšno koncentracijo alkohola (1,5 promile), da jim grozi prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Od vse preizkušene voznikov jih je povsem brez alkohola vozilo 94 ali 61,84 odstotka.

Policija ob tej akciji ugotavlja, da je od začetka veljavnosti novega Zakona o varnosti cestnega prometa udeleženi v prometu bistveno manj alkoholiziranih voznikov in da nihče ni odklonil preizkusa alkoholiziranosti.

Snop na prst

V Železarni Ravne na Koroškem si je delavec M.S. iz podjetja Metal d.d. PE Špedicija 12. 6. ob 6. uri huje poškodoval palec leve roke. Delavec je na snop jeklenih palic, dolgih 5 metrov in debelih 19 milimetrov, težkih okoli 1700 kilogramov, nameščal platneni pas za pripenjanje na dvigalno verigo žerjava. Pas je namestil na rob snopa, nato pa ga je žerjavistka dvignila za okoli 30 centimetrov, da bi delavec lahko podložil snop in pas dobro namestil. Ob dvigu pa je pas zdrsnil s snopa v trenutku, ko ja M.S. nameščal podlago. Snop jeklenih palic je delavcu padel na palec leve roke in mu odtrgal zgornji del.

Poškodovani prsti

Tri prste desne roke pa si je 3. 6. ob 13.10 v podjetju Lesna TSP Radlje ob Dravi huje poškodoval delavec Š.N. iz Vuzenice. Delal je na mizarškem rezkalniku, pri profiliranju 217 centimetrov dolge letvice, je 4 centimetre pred njenim koncem z roko zadal v rezkalno glavo, ki mu je, kot rečeno, hudo poškodovala tri prste.

Prodor taline

Ostajamo v ravenski železarni in pri delovni nezgodi, ki je v tem podjetju dokaj pogosta. Pravijo ji prodor taline. Do takšnega dogodka je prišlo tudi 14. 6. 98 ob 1.15 v podjetju Jeklarna II, v 40 tonski elektro obločni peči. Iz peči je izteklo okoli 4 tone taline, ki je stekla še na dovodne kable za električno energijo in na cevi hidravlike, da so zagoreli. Požar sta pogasila gasilca Gasilskega zavoda Ravne na Koroškem, ob izlitju pa je nastala večja gmotna škoda.

Slaba "kontrola"

V podjetju Johnson Controls v Slovenj Gradcu pa je 12. 6. ob 6. uri iz otočnih kanalov brizgalne komore v glavno kanalizacijo iztekla večja količina raztopine voska in vode. Zaradi tega se je reka Suhadolnica obarvala belo v dolžini 30 metrov in širini 5 metrov. Kraj sta si ogledala pristojna inšpektorja za okolje in prostor in odvzela vzorce vode v analizo. Pogina rib niso opazili, snov pa naj bi ne bila strupena.

Mladoletni pištolar

Ne vem sicer, če na takšne dogodke, ki ga bom po policijskih sporočilih povzel zdaj, vpliva spremljanje nasilnih filmov in drugih dejanj po televiziji, zagotovo pa spominja nanje. Dne 24. 5. 98 ob 04.00 so policisti centra vodnikov službenih psov Dravograd 16 letnemu M.P. iz Dravograda v gostinskem lokalu na območju Raven na Koroškem odvzeli plinsko pištolo, znamke LADY K cal. 8 milimetrov, z osmimi plinskimi naboji. Mladoletnik je pred tem nemu izmed gostov nastavljal pištolo na prsi, ker mu je nehote stopil na nogo - ponavljam: nastavljal mu je pištolo na prsi, ker mu je nehote stopil na nogo.

Dnevni vlom

Na Gortini pri Muti se je ponovno pokazalo, kako drzni so lahko vlomilci in da pred njimi pravzaprav nikoli nismo varni. 25. maja je namreč v dopoldanskem času, meni nič, tebi nič, neznanec vlomil v stanovanjsko hišo v omenjenem naselju. NN je izkoristil odsotnost domačih in s pomočjo neznanega, tršega predmeta, na vzvod vlomil skozi vhodna vrata. S tem dejanjem je nastalo okoli 15.000 tolarjev gmotne škode, vrednost odtujenih predmetov pa še ni ugotovljena.

Luknjal je

V isti noči je NN na parkirnem prostoru na Celjski cesti v Slovenj Gradcu s ostrim predmetom predrl 22 pneumatik na petih tovornih in dveh priklopnih vozilih. Lastnika je s tem oškodoval za okoli 120.000 tolarjev.

"Vsaj ta primer je kristalno jasen," se od nekod, kakor nebodigatreba, ponovno vmeša Rene, prijatelj mojega prijatelja "bifedžije" Mirana.

"Nekdo je kratko in malo želel preprečiti, da bi tudi ti kamioni in priklopniki sodelovali v - tedaj še - napovedani zaporji naših cest s strani naših tovarnjakarjev. Dobro, da to te zapore ni prišlo. Kajti če bi meni kdo s tovarnjakom preprečil pot do mojega značilnega francoskega kosila - saj veste: dunajski zrezek s pomfrijem in fožolovo solato z bučnim oljem - mu najbrž ne bi prelučkal samo gume na tovarnjaku marveč še kakšno drugo "gumico"!"

Hitrost ubija

Koroški policisti v zvezi s prometom ugotavljajo tudi, da je po 1. maju letos na koroških cestah manj kršitev prekoračitev hitrosti. Na podlagi meritev ugotavljajo, da 2,5 odstotka voznikov ne upošteva omejitev hitrosti.

V posebni akciji, ki so jo izvedli konec, so kontrolirali 3722 voznikov, 74. pa so pregledali tahograf. Ugotovili so 144 kršiteljev, eden med njimi pa je na odseku ceste, kjer je hitrost omejena na 60 kilometrov na uro, vozil kar 113 kilometrov in so ga seveda predali sodniku za prekrške, saj je vrhu vsega vozil še pod vplivom alkohola (1,5 promile).

V celem mesecu maju pa so hitrost izmerili 14.713. voznikom in ugotovili 361 prekoračitev hitrosti.

Dodajmo k temu še prometno statistična podatka: število kršitev cestno prometnih predpisov, zaradi katerih bo podan predlog za uvedbo postopka o prekršku, je maja letos znašalo 119, mesec poprej 336 in v enakem lanskem mesecu 437.

Število mandatno kaznovanih voznikov zaradi kršitev cestno prometnih predpisov pa je v maju letos znašalo 795, mesec poprej 1676 in v istem mesecu lani 1610.

(Pre)drago vozniško

Kratko policijsko sporočilo: dne 22. 5. 98 ob 19.50. uri so policisti iz Centra vodnikov službenih psov (!?) iz Dravograda v kraju Podgora na Ravnah na Koroškem ustavili voznika osebne avtomobila, državljan ZRJ M.N. iz Maribora. V postopku so ugotovili, da tujec ne poseduje veljavnega vozniškega dovoljenja. Naslednji dan je bil priveden v postopek k sodniku za prekrške, ki mu je izrekel denarno kazen v višini 95.000 tolarjev. Kratko dopolnilo: toliko bi ga najbrž stalo tudi opravljanje vozniškega izpita.

P.S.: iz policijskega sporočila ni razvidno, ali ima svoje vozniško tudi službeni pes iz Dravograda! (Seveda ste opazili, da ste kar nenadoma v povsem glosiranem,

čprav na resničnih dogodkih slonečem delu črne kronike).

Sliknjica

Še eno kratko policijsko sporočilo: dne 29. 5. 98 je neznanec na hodniku Knjižnice Leopolda Suhadolčana na Ravnah na Koroškem odtujil sliko, na katerih sta z ogljem upodobljena kmečka motiva. S tem je Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika oškodovana za dobrih 100.000 tolarjev.

Kratko razmišljanje: morda pa je nekdo knjižnico zamenjal s "sliknjico" in si je sliko samo izposodil. Poslati mu je treba le "ravnateljev opomin pred tožbo" in sliko bo vrnil.

Če ju seveda ni "posodil" naprej!

T. I.

Mamila

Policisti iz Radelj ob Dravi in kriminalisti UNZ Slovenj Gradec so maja opravili tri hišne preiskave pri osebah, za katere so sumili, da se ukvarjajo s proizvodnjo in prodajo mamil. Policisti so zasegli manjšo količino marihuane, pripravljene cigarete z istim mamilom ter več pripomočkov za uživanje in proizvodnjo mamil.

Z zbiranjem obvestil so ugotovili, da so B.F., T.B. in B.G., vsi iz občine Muta, stari od 17 do 21 let, v letu 1997 v okolici Mute posadili več sadik rastline CANBIS SATIVA L (konoplje), iz katere so pridelali marihuano, ki so jo potem prodajali in izročili najmanj šestim osebam z Mute in okolice.

Zoper vse tri osumljence so policisti PP Radlje ob Dravi podali kazensko ovadbo na Okrožno državno tožilstvo Slovenj Gradec, zaradi suma storitve kaznivega dejanja neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, po 196. členu Kazenskega zakonika Republike Slovenije in omogočanja uživanja mamil po 197. istega kazenskega zakonika.

Nobena vojaška skrivnost ni, da imamo od slovenske samostojnosti že četrtega komandanta - vojaškega ministra. Doslej žal še nobeden ni bil sposoben pokazati tiste prave vojaške strategije, da bi lahko do svoje smrti nosil bleščečo se vojaško sabljo. Državni zbor je najprej odvezl sabljo Janezu Janši, to je tistemu, ki je pred svojo inavguracijo na veliko govoril, kako da bo naša nova državnica na sončni strani Alp na račun oboroževanja letno namenila le četrtno tega, kar smo morali prej iz slovenskega proračuna nameniti na JUGO ARMIJO. Ker se je pod njegovo taktirko zgodila Depala vas, mu

Od Kacina je vojaško sabljo prevzel Tit Turnšek, ki se je (izgleda) kaj malo brigal, kaj se dogaja v nekaterih vojaških enotah. Najraje se je sprehajal po kuloarjih vladnih prostorov s črno aktovko v rokah. Tla so mu postajala vse bolj vroča, da zadnje čase sploh ni več želel kaj konkretnega povedati vse bolj radovednim časnikarjem. Zgodila se je afera v Zavrču na skrajnem vzhodu Haloz, ko sta si dva naša vojaška vohuna želela ogledati nekaj lepih hrvaških deklet. Bojda so ju hrvaški specialci ujeli kar za prvim grmom na svojem ozemlju. Bili pa so toliko fer, da so vohune vrnili,

Glosiramo:

GODNIČA ZA MARŠALA SLOVENSKE VOJSKE!

je Drnovšek podtaknil poleno. Čeprav zelo nerad, je moral Janša sabljo izročiti.

Od Janše je sabljo prevzel Jelko Kacin. Njegova prva zamisel je bila, da mora iz vojske odstaviti Albina Gutmana, kar pa mu ni uspelo. Uspelo pa mu je uvažati iz Izraela, ki je neke vrste tudi posrednik za nakup nekatere vojaške opreme - in zgodila se je druga rošada. Tudi njemu je bila odvzeta vojaška sablja. Za časa Kacina se je zgodil nesrečni slučaj, da je kanon na vajah vrgel topovsko granato nazaj namesto naprej.

vohunsko opremo pa so skupaj s kombijem obdržali kot vojni plen. Nič hudega - nedolgo tega je Drnovšek po TV tako lepo žvrgolel, kako da je Hrvatska prijateljska država, ki da nam bo kombi z vso opremo vrnila. Žal se to do danes še ni zgodilo.

Ker je Tita predlagala za vojaškega ministra Slovenska ljudska stranka, ki ji poveljuje Marjan Podobnik, je le-ta potem tudi odločno zahtevala njegov sestop. Zdaj žal o bivšem vojaškem ministru ni nobenih vesti, kje se nahaja oziroma kakšen položaj zaseda, medtem ko Janšo in Kacina davkoplačevalci še vedno lahko vidimo v klopeh, pogosto pa tudi na govorniškem odru v parlamentu oziroma državnem zboru.

Na vojaško sceno se je kot iz tal povzpел Alojz Krapež. Takoj po prevzemu ministrskega položaja je v samem vojaškem vrhu zamenjal Albina Gutmana (kar Kacinu ni uspelo!). Na mesto njega je na sedež v generalštabu posadil Iztoka Podbregarja. Njegova druga rošada je bila, da je šefa VOS-a postavil na višji vojaški položaj in ga je imenoval za direktorja za logistiko v obrambnem ministrstvu.

Glede na vse dosedanje neljube peripetije, ki so se dogajale vojaškim ministrom, si dovolimo predlagati naši vladi in za povrh še poslancem državnega zbora, da po hitrem postopku zamenjajo Krapeža ter z

Piše: Franjo Hovnik

ustreznim dekretom posadijo na vojaški tron vsem nam dobro znanega slovenskega maršala IVANA GODNIČA. Prepričani smo, da je edini ON sposoben v naših vojaških formacijah narediti red in vpeljati disciplino, kot je bila za časa Josipa Broza Tita na Balkanu.

Godnič že ima maršalsko uniformo z vsemi odlikovanji in pravo vojaško sabljo in bo poskrbel tudi za mednarodni ugled naše vojske ter nas hitro popeljal v vojaško organizacijo NATO. Če pa bo Godnič vzel že na prvo srečanje z oficirji NATA s seboj še Jovanko, je uspeh toliko bolj zagotovljen. Pred tem pa bo moral v naših vojaških enotah poskrbeti, da oficirji ne bodo namesto hrane za vojaške pse kupovali cigaret in viskija in, ne nazadnje, da bo v zvezi s prijavi majorja Trohe zadeve razčistil in ukrepal nasprotno od bumeranga, ki ga je bojda pod Krapeževim komandiranjem doživel major Troha. Pod Godničevim poveljevanjem se iz Izraela zagotovo ne bo uvažala stara municija, pa plinske maske in podobno...

PODEŽELSKA KULTURA

Tistega časa, ko je še cvetela zanosna podeželska pesem in sploh podeželska kultura, ni več - kot da bi izpuhteli v čas. Takrat so še igrali in peli po vaseh in pesem je segala v duše preprostih ljudi. Zdaj je podeželska pesem zamrla, in to je žalostno.

Podeželska pesem in kultura nasploh sta bili organsko povezani. Peli so preprosti ljudje z dušo in časom, ženske in moške, fantje in dekleta. Časi so se spremenili in človek tudi. Pa vendar...

Ob vsej porabniški tekmi, ekonomski zagnanosti ter liberalizmu sta na žalost podeželska kultura in njena zlahtnost umrli. Ni več tistega zanosa, žara, lepote in duše ter pravega navdiha, ki sega v srce, da pozabiš vsakdanje skrbi in težave, kot je to bilo nekoč. Brez podeželske pesmi in kulture ni pravega podeželja.

Janez Križan
Šentjanž pri Dravogradu

JAVNI POZIV RAVENSKO-PREVALJSKEMU ŽUPANU

Morda se bo kdo od odgovornih za prodajo gradu Javornik spomnil prispevka, objavljenega v PREPIHU meseca aprila lanskega leta pod naslovom Kako dolgo še razvaline gradu Javornik. V njem sem se zavzemal za grad, ki vidno propada in ga je treba čimprej obuditi v življenje. Tedaj sem med drugim zapisal, da bi naj grad preuredili v lep turistični objekt - hotel, ki bi bil glede na svojo prelepo arhitektonsko zunanost privlačen ne samo za domači turizem, tudi za sosednje Avstrijce bi bil brez dvoma še kako zanimiv. Zapisal sem, da mora nekdo dati gradu dušo.

V zadnjih dveh številkah PREPIHA pa je širšo koroško javnost (in upam, da tudi ustrezne institucije) gospod Peter-Črtomir Gorjanc z Raven seznanil o neki brez dvoma res nenavadni, da ne zapišem kar skrivnostni prodaji gradu Javornik, ki ga je DE PROFUNDIS (čudno ime!) prodal skupaj z zemljiščem vred družbi oz. podjetju P.S.T. d.o.o. Kotlje. Kupci se torej skrivajo kar

pod nekimi inicialkami. Zakaj? In sicer za ceno 375.000 mark. No, ni mi znano, če je podjetje kupnino že plačalo. Če je bil že izvršen prenos lastništva?

Kot ugotavljam, bi naj DE PROFUNDIS sploh ne bil oziroma mogel biti pravni lastnik gradu. Nihče pa ne more prodajati tistega, česar ni lastnik. Tudi nihče ne more kupiti javnega dobra. S tem se naj ne bi smelo kupčevati!

Zato v imenu pravnega reda javno pozivam gospoda Večka, župana občine Ravne-Prevalje, da v interesu pravnega reda kot družbeno-politična oseba takoj ukrene vse potrebno, da se pogodba preko sodišča razveljavi. Še posebej zato, ker verjetno v kupoprodajni pogodbi ni določeno, v kakšne namene bi naj bil grad na Javorniku namenjen, preurejen. Tudi je vprašanje, v kakšne namene je (bo) DE PROFUNDIS namenil kupnino gradu, če je to prejel. Torej kup neznan, ki jih naj sodišče pravno uredi. Do rešitve pa se naj podjetju P.S.T. prepovedo vsakršni posegi v grad in njegovo okolje. Gospod župan, prva in nujna rokada je vaša. Ukrepajte!

Lep pozdrav!
Franjo Hovnik, Ptuj

OBČINA
RAVNE - PREVALJE
RAVNE NA KOROŠKEM
Čečovje 12a, 2390 Ravne na Koroškem

Na osnovi 13. člena Odloka o priznanjih in nagradi občine Ravne - Prevalje (Uradni list RS, št. 41/96, 71/96) Komisija za občinska priznanja in odlikovanja

javni razpis
za zbiranje predlogov za podelitev občinskih priznanj in nagrade občine Ravne - Prevalje za leto 1998

I.

S tem razpisom komisija zbira predloge za podelitev občinskih priznanj in nagrade za leto 1998.

Na osnovi Odloka o priznanjih in nagradi občine Ravne - Prevalje občina podeljuje:

1. NAGRADO OBČINE - za izjemne uspehe pri demokratičnem razvoju družbe, v gospodarstvu in družbenih dejavnostih, ki so pomembni za razvoj občine, življenje in delo v njej ter njen ugled.

2. PRIZNANJA OBČINE

A. PRIZNANJE OBČINE RAVNE - PREVALJE - za dosežke, ki pomenijo pomemben prispevek k razvoju gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini.

B. ZLATO, SREBRNO IN BRONASTO PREŽIHOVO PRIZNANJE - za izredne dosežke oz. življenjsko delo na področju kulture, ki pomenijo pomemben prispevek k splošnemu kulturnemu napredku v umetniškem in programskem smislu, pri čemer se upošteva profesionalno in ljubiteljsko udejstvovanje in vse vrste kulturnega delovanja.

C. ZLATO, SREBRNO IN BRONASTO KLANČNIKOVO PRIZNANJE - za izjemne dosežke in udejstvovanje na področju športa v vseh športnih panogah, v tekmovalnem, rekreativnem in organizacijskem smislu.

II.

Predloge lahko podajajo vsa podjetja, zavodi, druge organizacije in skupnosti ter organi, politične stranke, društva, skupine občanov in posamezniki.

III.

Predlog mora biti v pisni obliki, vsebovati pa mora podatke o predlagatelju, o kandidatu ter podrobno utemeljitev, iz katere bo razvidno delovanje in uspeh kandidata.

IV.

Predloge pošljite na naslov KOMISIJA ZA OBČINSKA PRIZNANJA IN ODLIKOVANJA, Čečovje 12a, Ravne na Koroškem, najkasneje do četrta, 15. oktobra 1998.

Vse dodatne informacije lahko dobite v Županstvu občine, tel. 23-821 ali 21-906, vsak delovni dan od 8. do 12. ure.

PRESEDNIK KOMISIJE
Ludvik KOTNIK, l.r.

HOROSKOP JULIJ 1998

OVEN: Začenja se varčno obdobje, ko boste morda celo prisiljeni modro pretehtali sleherni izdatek in natančno seštevat vse dobitke, saj vas bo vodil občutek, da vam denar v zadnjem času preveč polzi iz rok. To pa še ne pomeni, da boste skoparili tudi na čustvenem in družabnem področju - nasprotno - komunikativni in besedno okretni boste bolj kot običajno in usmerjeni predvsem k vašim najbližjim.

BIK: Tudi vam prinašajo zvezde nekaj koristnih omejitev - začenja se obdobje, ko boste lažje kot doslej izločali manj pomembne cilje in energijo usmerjali k najbolj bistvenemu za vaš osebni razvoj. Številnim drobnim razvadam se bo zdaj lažje odreči. Nenadoma boste opazili, da imate dovolj časa in vztrajnosti za velike podvige, najbrž bodo povezani s poklicno kariero in sklepanjem vplivnih prijateljstev.

DVOJČEK: Okolica vas bo prihodnje dni najbrž doživljala kot "prijazno napadalne" in širokogrudne, morda celo nekoliko preveč klepetave. Pazite, da se sami ne boste zapletali v protislovja, kar bi lahko omajalo dober vtis zanesljivega in prodornega sodelavca, ki bi si slejkoprej zaslužil kakšno višjo stopničko na družbeni lestvici in tudi kak tolar več.

RAK: Iz "zapečka" ste se - obsijani s Soncem v lastnem znamenju - najbrž že preselili na bolj družabna prizorišča. Pravi čas za navezovanje trajnih prijateljstev: ne bo jih sicer veliko, bodo pa skrbno preverjena in preizkušena tudi v situacijah, kjer je potrebna vzajemna pomoč. V prihodnjih dneh se vam ponujajo tudi možnosti za priložnostni zaslužek, morda pa boste odigrali le vlogo dobrega posrednika.

LEV: Verjetno ste že sami začutili, da ste začeli pogosteje in tudi bolj resno razmišljati o svoji poklicni poti in družbenem položaju. Prav na ta področja bi bilo dobro usmerjati več energije in napredovati s počasnimi, a zanesljivimi koraki - tudi zvezde vas namreč pri tem podpirajo in namigujejo, da je vaša pot navgor povezana z intenzivnimi poslovnimi in prijateljskimi stiki, le prepirljivosti se izogibajte.

DEVICA: Če ste doslej nekoliko površno kopicili in uporabljali znanje, je zdaj čas za poglobljeno izobraževanje - morda ste kak namig mimogrede že dobili in vas je neprijetno zbolel, četudi je bil "zavit v celofan". Sprejmite ta izziv z dobre strani in se aktivirajte, tako boste dosegli več kot pa z napadalnimi zahtevami in pritoževanjem, da se vam godi krivica. Prijateljstvo vas bo prijetno grelo.

TEHTNICA: Od vsega bi vas ta mesec verjetno najbolj razveselilo daljše popotovanje - brez tega si dopusta ne znate predstavljati, saj ste, vsaj po zvezdah sodeč, zelo popotniško razpoloženi. Če ne bo šlo drugače, boste pač uživali v mislih in sanjarili ali pa se boste zaposlili z načrtovanjem sicer težko uresničljivih potepanj. Poskusite se dogovoriti za kakšno službeno pot - prijetno s koristnim ...

ŠKORPION: Največje spremembe si lahko obetate v domačem okolju, saj tja tudi usmerjate velik del vašega kritičnega razmišljanja in inovativnega navdih. Prav strogo pa se boste verjetno spoprijeli s selekcijo partnerskih in poslovnih odnosov in če ne bodo po vaši meri, jih boste preprosto - ignorirali. Tudi vas zapeljuje popotniška sla - odločitev pa boste podredili lastnim ambicijam.

STRELEC: Prihaja čas, ko se boste naučili reči "ne" in opravljati samo tisto, kar je za vas, zdravje in za poklic res nujno. Morda ste si razpletli preširoko mrežo zadolžitve in zdaj botruje občutku, da vsi od vas nekaj hočejo, vi pa vsega ne zmorete več. Potrebujete predvsem lahkotnejše, neobvezujoče kontakte in seveda - kak daljši potep.

KOZOROG: Če se vam bo zazdelo, da se vaše čustvene vezi zdaj ohlajajo, še ni razloga za zaskrbljenost. Grajene so dovolj trdno, da bodo vzdržale še naprej - prihaja namreč obdobje, ko jih boste bolj strogo ocenjevali, manj negovali in več delali - seznam dopustniških opravkov je dolg, vaši kontakti pa bolj usmerjeni v "hladnejše" poslovne stike kot pa v intima razmerja.

VODNAR: Julija lahko pričakujete zelo razviharjeno ljubezensko življenje, od vaših dosedanjih osebnih navez pa bo odvisno, kako bo to vplivalo na domače sožitje. Družinsko življenje boste postavili pod drobnogled in nekoliko zaostriili odnose, zlasti tiste, ki so sčasoma postali obremenjujoči; ne prehitajte dogodkov s preuranjenimi izjavami.

RIBI: Preudaren in zanesljiv sogovornik postajate, celo svetovalec bolj izkušenim in starejšim... Še posebej si vašega vsestranskega sodelovanja in družbe želijo doma, kamor vas usmerjajo tudi zvezde. Radoživi mesec je pred vami, še eden v Ribam nasploh zelo prijaznem letu. Vaše dopustniške delovne zadolžitve bodo predvsem svetovalne in posredniške - žuljev si torej ni treba pridelati.

				PRAMEN SVETLOBE	MANJŠI NEPOMEMBEN DOGODEK	POSTOPEK, KI PRIVEDE DO LOČITVE	RJAVO RUMENA BARVA	PREPROSTA, NA HITRO IZDELANA RISBA, SKICA AVT. TEL. CENTRALA	KATJA LEV-STIK	BIKOV GLAS	LJUDSKO GLASBILLO S STRUNAMI	SLOVENSKI PISATELJ (NA POLJANI)	MEDNARODNA LETALSKA ORGANIZACIJA		
				ORGAN NA ZADKU MNOGIH ŽUŽELK											
				SKRIVNO RAZODETJE											
				JED IZ JEČMENEVE KASE SPANSKO Z. IME							MATEMATIČNI POJEM DOBA, OBDOBJE				
									PRVA ŽENSKA SVETOPIŠ. OSEBA						
KRIŽANKO SESTAVIL FRANC NOVAK	KRAJ PRI SZEGETU NA MADŽARSKEM	Z VRELO VODO PRELITA ZELIŠČA	KOVANJE	HRVAŠKI PEVEC (VICE) DEČEK S SVETILKO			STAROGRŠKI KIPAR	ZGORNJE OKONČINE				ANTON AŠK-ERC			
DVOJINA POTEZA PRI ŠAHU								DRAMA IVA BREŠANA MOSTVA, SKUPINE							
VRSTA GORSKEGA METULJA						TENIŠKA IGR. HUBER POŠKODBA TELESA			PISATELJICA KARLIN MOJZEŠEV BRAT						
PLEMENIT. UGLAJEN MOŠKI						IZRAZ ŽALOSTI						DVOJICA			
OSKAR ROTOVNIK			Z. IME JUDITA MILAN APIH			GRŠKA POKRAJINA IVAN REGEN			SIMBOL ZA TANTAL	ŠTEFAN PLANINC LATINSKI VEZNIK					
PREBIVALCI KRAJA V BELI KRAJINI							LEKARNA								
DOLG ČOLN SEVERNOAMERISKIH INDIJANCEV							ČLAN ZGORNJEGA DOMA PARLAMENTA								

Zanimivosti od tu in tam in o tem in onem

Legenda

Kaj je pravzaprav Machu Picchu? Gre za legendarne ruševine nekdanjega inkovskega mesta v Peruju. Leta 1450 so ga v obliki teras zgradili na višini 2300 metrov. Ponovno so ga odkrili šele leta 1911. Ima zelo dobro ohranjene templje in okoli 100 stopnišč.

Slapovi

Kaj je treba bistvenega vedeti o Niagarskih slapovih?

Reka Niagara povezuje jezeri Erie in Ontario. Podkvasti slap na Kanadski strani je 790 metrov širok in 49 metrov visok.

Ameriški slap pa je 360 metrov širok in 51 metrov visok. Ker se je ta slap zaradi erozije v 50. letih pomaknil za 80 metrov navzgor, so njegov prelom utrdili z betonom.

In ker smo že pri slapovih, še tole: kje leži najvišji slap na svetu?

V Venzeueli. Visok je kar neverjetnih 1006 metrov in je 17 krat višji od Niagarskih slapov. Imenuje se

Salto Angel (Slap Angel), ime pa je dobil po ameriškem pilotu Jimmyju Angelu, ki ga je preletel leta 1937, ne da bi vedel, da je letel preko najvišjega slapu na svetu.

Titanic

Gre mo k vozilom in plovilom. O katastrofi preoceanke Titanic, zaradi najnovejšega filma, vemo veliko. Nekaj je legenda in nekaj resničnost. Pa poglejmo nekaj statističnih podatkov.

Na ladji je bilo na njeni prvi in edini vožnji 2227 potnikov, v nesreči pa jih je 1522 umrlo. Rešilo se jih je 705. Okoli 94 odstotkov žensk in otrok iz prvega razreda je preživelo in prav tako 14 odstotkov moških iz tretjega razreda.

Sedem nekdanjih potnikov še zdaj živi. Vozovnica v prvem razredu na tej vožnji je veljala 4350 ameriških dolarjev, kar ustreza nekako 50.000 dolarjem danes. Ladja Titanic je bila 270 metrov dolga, 53 metrov visoka, gradilo jo je 15.000 delavcev. Okoli 25.000 ton jekla je poganjalo dobrih 50.000 konjev.

In še k vozilu:

V San Franciscu v ZDA imajo tramvaj, ki mu pravijo Cable Car.

Od kod to ime?

Do imena so prišli, ker jih vlečejo podzemni, neskončno dolgi kabli. V tem mestu je večina cest in ulic namreč zelo strmih in tramvaji vzponov brez kablov kratko in malo ne bi zmogli. Vagoni se s posebnim oprijemalom priključijo na kabel, na postajah pa se preprosto odklopijo. Cable Cars vozijo z enakomerno hitrostjo 20 kilometrov na uro.

Zniževanje gladine

Vrnilo se k vodam. Ali se gladina Kaspijskega morja res nenehno znižuje?

Da. Izhlapavanje je zaradi vremenskih razmer tolikšno, da običajne padavine in dotok sladke vode nista dovolj, da bi ohranjala enako raven gladine. Sicer pa Kaspijsko morje ni morje, marveč največje jezero brez iztoka na svetu.

V višave

V katerem predelu zemeljske atmosfere nastaja vreme? To se dogaja v spodnjem predelu troposfere. Sega od 8 do 16 kilometrov. Najtanjša je na obeh polih, najdebelejša pa nad Ekvatorjem. Celotna zemeljska atmosfera sega 400 kilometrov visoko.

Najvišje

Kateri vrh nad 8000 metrov je prvič prestopila človeška noga in kdaj?

To je bila Anapurna v Himalaji. Nanjo je prvič stopila človeška noga leta 1950.

Kateri pa je najvišji še delujoči vulkan v Evropi?

Gre za Etno na Siciliji v Italiji, ki je visoka 3323 metrov. Če želimo priti na vrh, se lahko do 1800 metrov pripeljemo z avtomobilom. Nato prestopimo na vzpenjačo, zadnjih nekaj sto metrov pa moramo prepešačiti.

UPRAVA, d.d., DRAVOGRAD

Tel.: 0602 83 641, 83 652

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Kildičeva 8, Slovenj Gradec

Tel.: 0602 42 551, 42 553; Fax: 0602 42 214

VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, Celjska 33, 2380 Slovenj Gradec

Tel.: 0602 41 157, 41287; Fax: 0602 42 404

Oskrbia

DRAVOGRAD

MALOPRODAJA:

Samopostrežba z diskontom Dravograd, tel.: 0602 83 060

Samopostrežba Mariborska 35 Dravograd, tel.: 0602 83 550

Prodajalna Slovenj Gradec, tel.: 0602 41 048

Market "Toplica" Topolišica, tel.: 063 892 033

Bife Dravograd

ŽELITE TUDI VI TAKO ZALOŽENO PRODAJALNO?

OSKRBITE SE PRI OSKRBII

0602 - 42 - 591

OD TOD - Za Vas, Vsak Dan - POVSOD

Trgovsko podjetje d.d.

Šolska ulica 2, 2380 Slovenj Gradec

Tel.: 0602 41 127, 41 426, Fax: 0602 43 756

**Vas vabi v svoje poslovalnice v
Mislinji, Šmartnem in Slovenj Gradcu**

BLAGOVNICA Mislinja: najpopolnejša ponudba blaga v Mislinji
SAMOPOSTREŽNA Šmartno: živilsko blago, delikatesa, neživila
GRADBENI SERVIS Slovenj Gradec: gradbeni material, keramika
OBRTSERVIS Slovenj Gradec: železnina, okovje, orodje, kemija, talne obloge
KONFEKCIJA ČEVLJI Slovenj Gradec: moška, ženska in otroška konfekcija
VESNA - CICIBAN Slovenj Gradec: vse za otroke
ELEGANCE Slovenj Gradec: metrsko blago, pozamentarija
BISERKA - ALPINA Slovenj Gradec: čevlji, kozmetika
ŠPORT, IDEAL Slovenj Gradec: vse za šport in gospodinjstvo
MARKET Slovenj Gradec: živila, neživila, pijače, delikatesa
DISKONT Slovenj Gradec: živila, pijače po diskontnih cenah

☛ **konkurenčne cene**

☛ **možnost nakupa na odloženo plačilo**

ZILA DANES - ZA VAŠ BOLJŠI JUTRI

**STUDIO AMATERSKE IN
PROFESIONALNE FOTOGRAFIJE**

Studio:

Meškova 9, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 0602 42 984

Ni potrebno biti šejk, (oljem dobro zaslužiš.

Študijska knjižnica
DZ 05
PREPIH
1998

KOROŠKA OSREDNJA KNJIZNICA
RAVNE

070(497.12)

3003331,6/7

COBISS 9

Samo kdor navrta zares donosen vir, si je zagotovil pravi vir dohodka. Z Aral SuperTronic, HighTronic in BasicTronic vam nudim celo

Za vse nadaljnje informacije pokličite
Telefon 061/123 36 23
Telefaks 061/123 36 05

tri "donosne-bisere". Za to imamo za vas celoten marketinški program v naši ponudbi. Vprašajte prosim za naš: "Koncept avto-servis 1998".

Vse super.